
TIBETAN LANGUAGE
RECORDS ETC

BY

SIR BASIL GOULD, C.M.G., C.I.E.
INDIAN CIVIL SERVICE

HUGH EDWARD RICHARDSON, O.B.E.
INDIAN CIVIL SERVICE

AND

KAZI DORJI TSHERING

PUBLISHED BY THARCHIN
HUGH THE TIBET MIRROR PRESS
KALIMPONG.

SIR

W. BENGAL

INDIA.

O

1949.

	<i>Record.</i>	<i>OMC</i>	<i>Facsi-</i>	<i>Printed</i>
		<i>No.</i>	<i>mile.</i>	<i>Text.</i>
THE ALPHABET	I	19900	A 1-3	B 1-3
PREFIXED LETTERS	II	19889	A 4-5	B 4-8
FINAL CONSONANTS	III	19890	A 6-7	B 9-13
CARDINAL NUMBERS	IV	19891	A 8-10	B 14-19
SPELLING	V	19892	A 11 & 14	B 20-24
	VI	19893	A 14,12,13	B 25-29
	VII	19894	A 13,15,16	B 29-35
CONVERSATIONS.				
SHO. DE SHO.	VIII	19896	A 17-20 33-36	C 1-15
GEN-LA	IX	19901	A 21-25	C 16-28
PHE-LAM-LA	X	19898	A 26-30 37-41	C 29-37
'PAR-LAM	XI	19899	A 30-32 42-46 46-48	C 38-42
PLACE NAMES	XII	19895		D 1-17
A TIBETAN LETTER			A 49	
EXTRACT FROM				
'THE 14TH DALAI LAMA'			A 51-54	
HOW TIBETAN WORDS ARE FORMED.				
TERMINATIONS				E 3-5
TWO IDEAS MEET				E 6-7
THE SAME SYLLABLE REPEATED				E 8-9
THE SAME IDEA STATED TWICE				E 10
CLASH OF OPPOSITES				E 11
GOOD COMPANIONS				E 12
JARGON WORDS				E 13
SENSE RESEMBLES SOUND				E 13
THE HONORIFIC LANGUAGE.				E 14
NUMERALS OTHER THAN CARDINALS.				E 19-20
DATES				E 21-23
THE USE OF COMMON VERBS.				E 24-35

Part A page 14 should have come before page 12.

TIBETAN LANGUAGE RECORDS ETC.

BY

Sir BASIL GOULD, C. M. G., C. I. E.

INDIAN CIVIL SERVICE

HUGH EDWARD RICHARDSON, O, B. E.

INDIAN CIVIL SERVICE

AND

KAZI DORJI TSHERING

PUBLISHED BY THARCHIN
AT THE TIBET MIRROR PRESS
KALIMPONG.

W. BENGAL

INDIA.

1949.

TIBET MIRROR PRESS
KALIMPONG.
W. BENGAL
(INDIA.)

First Published 1949.

In the same series.

TIBETAN SYLLABLES.
TIBETAN VERB ROOTS.
TIBETAN MEDICAL WORDS.
TIBETAN WORD BOOK. } Near
TIBETAN SENTENCES. } future.

PUBLISHED AT THE TIBET MIRROR PRESS
KALIMPONG INDIA
PART A PRODUCED IN FACSIMILE BY THE SURVEY
OF INDIA, NEW DELHI
PAPER FOR TEXT MANUFACTURED IN CALCUTTA
AT THE TITAGHUR PAPER MILLS
THE COVER CASES ARE OF HAND MADE PAPER
MANUFACTURED IN BHUTAN FOR THE
TIBETAN MARKET

TO BOB

P R E F A C E

This book is one of a series.

In the TIBETAN WORD BOOK each of some 2000 Tibetan syllables is taken in turn, in Tibetan alphabetical order, as a key syllable. Each key syllable is assigned a key number which it retains throughout the series of books. Under each key syllable there are given words of which the key syllable forms part, the other syllables being identified by their key numbers.

IN TIBETAN SYLLABLES the same 2000 syllables are re-arranged, according to their phonetic values, in English alphabetical order. This both facilitates reference to the WORD BOOK and also helps to distinguish syllables of similar sound but of different spelling and meaning.

IN TIBETAN SENTENCES some 800 of the commoner syllables are gradually introduced in the form of easy sentences and conversations.

These three books, published in 1943, are now out of print. A reprint of TIBETAN SYLLABLES is now being issued. During a visit to LHASA in 1944 the WORD BOOK and SENTENCES were completely overhauled. It is hoped that it may be found possible to reissue both in enlarged and revised form.

TIBETAN VERB ROOTS, which was prepared in Lhasa in 1940 and is now being issued, gives the infinitive (and present), past, future, and imperative roots of 229 Tibetan verbs. This book supplements the WORD BOOK and SYLLABLES in which ordinarily only one root of each verb is given.

TIBETAN MEDICAL WORDS is the first of what it is hoped may in time become a considerable series of vocabularies on particular subjects. The book is interleaved in order that users may make additions and corrections. Similar vocabularies of Domestic and Social, Engineering, and Natural History Words have been prepared and will be printed as soon as possible.

For the present book TIBETAN LANGUAGE RECORDS ETC: another title which had been thought of, on account of the nature of the contents, was TIBETAN MECCANO. In this book, with the help of gramophone records which were made at the British Mission, Lhasa, and of the facsimile pages in Part A which have been produced by the Survey of India, attempt is made to help a beginner to learn how to pronounce, write, spell, and speak in a correct and easy style, and to understand how each word comes to mean what it does mean.

A new development in this book, which is likely to be adopted for the second edition of the WORD BOOK and of SENTENCES and for other new matter, is in the matter of phonetic renderings. Considerations of practical advantage render advisable, and the use of gramophone records necessitates, the adoption of a system of phonetic renderings which aims at indicating actual pronunciation rather than at maintaining a pretence that pronunciation is always in accordance with rule. How the sound of Tibetan may be indicated by means of the letters of the English alphabet, with the addition of a few simple diacritical marks, is a subject which needs study. Experts in phonetics will perhaps be able, with the help

of the gramophone records, to indicate how the method now adopted may be improved, and how some of the matter in the records could be represented by a fully phonetic fount of type.

Another new development is the adoption of more idiomatic English translations. In Part C (Conversations) italics are used, when necessary, to indicate words which do not occur in the Tibetan but are needed in English, and matter in brackets gives a more literal translation of the Tibetan.

Part A ends with items which are not dealt with elsewhere in the book—a facsimile of the letter in which the Tibetan Government gave permission for the Everest Expedition of the Wood Pig year, 1935, and two pages, both in facsimile and in print, extracted from the Tibetan version of a contemporary (1940) account in English of *The Discovery, Recognition, and Installation of the Fourteenth Dalai Lama*. The print is from wood blocks made at the Potala Press in Lhasa

PART C

•

TIBETAN
SENTENCES.

pages	<i>see</i>	pages
1-10		1-10
11-15		48-52
16-20		64-68
20-27		83-90
27-28		100-102

On page B 4 *for* OMC 19890 *read* OMC 19889

On page B 9 *for* OMC 19880 *read* OMC 19890

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १ १ १

- १ १ १

- १ १ १ १ १

- १ १ १

- १ १

- १

- १ १ १ १ १

- १ १ १

- १ १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १

- १ १ १ १ १

- १ १ १ १ १

- १ १

- १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १

- १ १ १ १

- १ १ १

- १ १ १

- १ १

- १ १ १ १

- १ १ १ १

। ँ ँ ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ

। ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ

। ँ ँ

। ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ

। ँ

। ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ ँ

। ँ ँ ँ

ག གཙོག་ གཉེན་ གཏམ་ གདན་ གམང་
གཙོང་ གཞུན་ གཟུང་ གཡལ་ གཤམ་
གསལ་ གཅིག་ གུར་ གཅེན་ གཅོད་

ང ངགའ་ ངགའ་ ངརུམ་ ངཔལ་ ངབང་
ངམག་ ངཇུལ་ ངགུ་ ངཔེ་ ངཔོན་

བ བགག་ བགང་ བཅང་ བརྗེད་ བརྗེད་
བཏང་ བདུན་ བརྒྱག་ བརྗེན་ བརྗེན་
བཞག་ བཟང་ བརྒྱ་ བཤའ་ བཔོད་
བཅིན་ བརྗེད་ བདེ་ བརྗེ་

མ མཁན་ མགུལ་ མངའ་ མཚོན་
མརལ་ མཉམ་ མཐུན་ མངའ་
མནམ་ མརྗེད་ མཐིལ་ མཐུན་ མརྗེས་
མརྗེད་

ལ ལཔལ་ ལགག་ ལཆང་ ལརམ་
ལཐུབ་ ལདག་ ལཔུར་ ལབབ་ ལརྗེབ་
ལརྗེག་ ལརྗེ་ ལུ་ ལཔེལ་ ལརྗེལ་

རྗེས་འཇུག་བརྒྱུ་རྩེ་

བ། འབ་ཅིག་ཚུག་ཐེག་ཐོག་
 ད། འད་ཅིང་ཚུང་དེང་ཐོང་
 ད། འད་ཉིད་དུད་དེད་དོད་
 ར། གན་ཉིན་ཐུན་ཞེན་ཡོན་
 བ། འབ་ཞིབ་རྩབ་ལེབ་སོབ་
 མ། གམ་ཐིམ་དུམ་ཐེམ་ཐོམ་
 ར། དཀར་བཀར་མཁར་འགར་གནར་
 ར། འཕ་ཅིར་དུར་ཐེར་ཡོར་
 ལ། གལ་ཉིལ་དུལ་ཞེལ་སོལ་
 ས། ལས་གནས་གཡས་ངས་ཅིས་
 ཚུས་ཞེས་འོས་

ཡངས་འཇུག་གཉིས་རྩེ་

ད། ལྷོནད་ཏྲི་ཐུརདཏྲི་སྣྱུ་ཡད་ཏྲི་
 ས། ལགས་ཡངས་སློབས་སེམས་

ಪುನಃಪ್ರವೇಶನ

- ೧ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೨ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೩ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೪ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೫ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೬ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೭ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೮ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೯ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೧೦ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಪುನಃಪ್ರವೇಶನ

- ೧ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ
- ೨ ತನುಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ

ལའང་གྲངས་ནི་

1	22	33	44
2	25	38	40
3	28	39	47
4	30	36	42
5	37	32	43
6	33	35	48
7	33	38	44
8	38	40	46
9	34	47	42
10	36	42	45
11	32	43	48
12	35	48	50
13	38	44	67
14	30	46	62
15	37	42	63
16	33	45	68

၆၄	၄၇	၂၃	၅၆၀
၆၆	၄၈	၂၄	၅၆၇
၆၂	၄၉	၂၅	၅၂၀
၆၄	၅၀	၅၀၀	၅၂၇
၆၇	၅၁	၅၀၇	၅၃၀
၂၀	၅၆	၅၀၃	၅၃၃
၂၇	၅၂	၅၇၀	၅၃၀
၂၃	၅၅	၅၇၇	၅၃၇
၂၃	၅၆	၅၃၀	၃၀၀
၂၉	၆၀	၅၃၇	၃၀၀
၂၄	၆၇	၅၃၀	၃၀၀
၂၆	၆၃	၅၃၇	၄၀၀
၂၂	၆၃	၅၃၀	၆၀၀
၂၄	၆၉	၅၃၇	၂၀၀
၂၇	၆၄	၅၄၀	၄၀၀
၄၀	၆၆	၅၄၇	၆၀၀

၅၀၀၀

၅၀၀၅

၅၅၅၅

၃၀၀၀

၃၀၀၅

၅၀၀၀၀

၅၀၀၀၅

၅၀၀၀၀၀

၅၄၃၃၃

၅၀၀၀၀၀၀

၅၃၃၃၃၆၀

၅၀၀၀၀၀၀၀

၅၀၀၀၀၀၀၀၀

पुस्तकालय

अ	ॐ	क	ॐ	क	ॐ
आ	ॐ	ख	ॐ	ख	ॐ
इ	ॐ	ग	ॐ	ग	ॐ
ई	ॐ	घ	ॐ	घ	ॐ
उ	ॐ	ङ	ॐ	ङ	ॐ
ऊ	ॐ	च	ॐ	च	ॐ
ऋ	ॐ	छ	ॐ	छ	ॐ
ॠ	ॐ	ज	ॐ	ज	ॐ
ऌ	ॐ	झ	ॐ	झ	ॐ
ॡ	ॐ	ञ	ॐ	ञ	ॐ

ਅਕਸ਼ਰਾ ਅਕਸ਼ਰਾ

ਕੰਦ ਕੰਦ

ਅਕਸ਼ਰਾ ਅਕਸ਼ਰਾ

ਕੰਦ ਕੰਦ

ਕੰਦ ਕੰਦ

ཤོག།

འདྲིར་ཤོག།

མཐོགས་པོ་ཤོག།

དམེ་ཆ་མཐོགས་པོ་ཁྱེར་ཤོག།

ཕར་རྒྱགས།

འདྲི་ཕར་ཁྱེར་རྒྱགས།

མཐོ་རྒྱལ། །།

མཐོ་ཁྱེར་ཕྱེ།

ཤོག་ཡོ་ལ་རྒྱལ།

མཐོ་ཡོ་ལ་ཕྱེ།

ཤོག་ཕྱེ་ཁྱེར་ཤོག།

སྐྱབ་ཚེ་ག་པ་ཡོད།

ལྷ་གྲུབ་ལོག།

ལྷ་གྲུབ་གྲི་ག་པ་ཡོད།

ལོ་ངོ་ལོ་མ་རེད།

བྱེད་རང་ག་ནས་ཡིན་པ།

ལགས་ང་བོད་ནས་ཡིན།

ག་པ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

ལྷ་ས་སྤྲོད་ས་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར།

མིང་ལ་ཚོ་རིང་ཟེར་གྱི་ཡོད།

ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།

ལོ་ཉི་ལྷ་མ་པ་ཡིན།

ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཞིང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཉི་མ་རེ་ལ་གྲུབ་ག་ཚོད་རེད།

གྲུབ་མོ་བྱེད་དང་ག་ཉི་མ་རེད།

Handwritten notes:
མིང་ལ་ཚོ་རིང་ཟེར།
ལོ་ཉི་ལྷ་མ་པ་ཡིན།
ལྷ་ས་སྤྲོད་ས་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

རྟོ་བྱིང་ཤོག།

ཁ་ལག་བྱིང་ཤོག།

ཁང་པ་འདི་སྤྱི་ལོ་དེད།

ཚོང་པ་གཅིག་གྱི་དེད།

ཁང་པ་སྤྱི་ལོ་འདུག་གས།

ལགས་ལག་པོ་འདུག།

རྟོ་གཅི་མ་སྤྱི་གས།

ང་དེ་ལྟ་སྤྱི་ལོ་འདེད།

སྤྱི་གས་འདེད་པ་གཅིག་བྱིང་ཤོག།

སྤྱི་གས་བྱིང་ཤོག།

འཕེ་ཚ་འདི་ངམ་གྱི་དཔུ་སྤྱི་གས་ལ་ལུ།

འདི་ལུ་བྱིང་ལྟ་གས།

སྤྱི་གས་རྟོ་གཅི་མ་སྤྱི་གས།

ཡིག་ཤོག་གཅིག་དཔུ་སྤྱི་གས།

བུ་མར་འདི་ལག་པོ་འདེད་ལྟ་མི་འདེད།

ལག་པོ་བཟུང་།

འདེད

མཉམ་ལག་ཕྱག་ཡོངས་གནང་བྱུང་།

སྤྱི་ཁམས་བཟང་པོ་ཡོད་པས།

ལགས་ཡོད། བཞུགས་གནས་འཇམས།

མཉམ་ལགས་ལ་གསོལ་བ་ཞུས།

ལགས་ལགས་སུ།

ཞལ་ལག་རྟོག་ཅི་མ་ཕྱེ།

ལགས། ང་ཞལ་ལག་ལུ་གི་མིན།

།

རྟོག་ཅི་མ་བཞུགས་སྤྱི་ཡོད། མཉམ་

ལགས་ཕྱགས་རྩེ་ཚེ།

Teacher

མཉམ་ལགས་ང་ལ་ཡི་གེ་འགྲིལ་ག་བསྐྱབ་རྟོགས་གནང་།

ལགས་ལགས་སུ་བསྐྱབ་ཚེ།

ཐོད་སྐྱད་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་ངས།

དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རང་མི་ཡོད།

ང་ལ་ཐོད་སྐྱད་རྟོག་ཅི་མ་བསྐྱབ་རྟོགས་གནང་།

ལགས་ལགས་སུ་ང་ག་རང་ལུ་ཚེ།

མཉམ་

འོ་མ་ཕྱགས་དལ་བཞུགས་ལ་བསྐྱབ་རྟོགས་གནང་།

མཉམ་

ལགས་ལགས་སི་ཐུགས་རྒྱུ་གནང་ན་མཁྱེན་གསུང་པོ་

མཁྱེན་ཡོང་།

ལགས་ལགས་སི་ངས་བརྩམས་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡིན།

འདི་ནས་མ་ཐུགས་ཀྱི་ག་གནང་རྒྱུ་གསུང་།

ལགས་ལགས་སི།

ཡག་པོ་ཞིང་དྲགས་ཀྱི་ག་པ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག།

ལགས་ལགས་པོ་རྩལ་ཀྱི་ག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོང།

དེ་འདྲི་པོ་བཟུང་ཀྱི་ཆེ་བས་བསྟན་པ་གནང་ན།

ལགས་ལགས་སི་འོ་མ་སང་ཉི་མ་བཅར་ཀྱི་ཡིན།

འོ་མ་ག་ལེ་ཆེ་བས་བསྟན་པ་གནང་དགོས།

ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ག་ལེ་བཞུགས་གང་ན་འཇགས།

ང་འོ་མ་སང་པོ་བཟུང་པོ་བཟུང་ཀྱི་ཡིན།

འདི་པོ་བཟུང་ག་ཆེ་བས་བསྟན་པ་ཀྱི་འདྲི་པོ་ལས།

ལགས་དགོན་པ་ལ་བྱ་མ་མཁུ་པ་གཅིག་ཡོང།

ངས་ཁོང་ལ་ལོ་བས་ལུ་ཆོག།

ཁོང་དགོན་པ་འོ་མ་འདྲི་པོ་ལས།

ལགས་ཁོང་མཁུ་པོ་འདྲ།

སྐྱེ་ཞབས་མཁུ་པོ་ལེབས་གྱི་འདུག།

ཡོད་པེབས་ཞུས།

ཕྱག་ལེབས་གནང་བྱུང།

བཞུགས་གནང་འཇགས།

ཕྱགས་རྩེ་ཆེ།

སྐྱེ་བཞུགས་བདེ་པོ་ཡོད་པས།

ལགས་ཡག་པོ་ཡོད་ཕྱགས་རྩེ་ཆེ།

གསོལ་འདེགས།

མཁུ་པོ་འི་པོ་ཆེ་དང་ལ་བོད་སྐད་བསྐྱབ་འགས་གནང།

ལགས་ལགས་སི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་ཚོག།

ད་ལྟ་བོད་ཡིག་གྲིག་མཁུ་པོ་ཡོད་པས།

ལགས་དབུ་ཅེན་ཏྲེ་ག་ཅི་མ་ལེས་གྱི་ཡོད།

ཕྱག་བུས་གནང་མཁུ་པོ་ཡོད་པས།

ལགས་ལེས་གྱི་ཡོད།

འོན་ཕྱག་དཔེ་འདི་ལྟ་སྐྱོག་པ་གནང་དང།

先 清樂

དང་པོ་ག་ལེ་ག་ལེ་སྐྱེ་དག་པོ་བྱས་ནས་ལབ་པ་གནང་དགོས།

ངས་ཚེ་སོང་ན་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་ན་རྟོགས་གནང་།

ཚིག་འདི་དོན་དུ་དག་ག་པེ་པེ་ད། 意思

ང་ལ་གསུང་རྟོགས་གནང་། 說與我

ལྷ་མ་ལ་ཞེས་བྱས་ན་གང་ལྟུང་པེ་ད། 應請

ཞབས་ཚགས་པེ་ད།

བསྐྱེད་པ་གཅིག་གསུང་རྟོགས་གནང་།

ཚིག་འདི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གཅིག་པེ་པེ་པས།

ལགས་པེ་ད་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱེད་པོ་ཡོད་པ་མ་པེ་ད།

ཁྱེད་རང་ཐུགས་རིག་ཚོ་པོ་ལུག།

ཐོད་སྐྱེད་མཚུགས་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པེ་ད།

ཐོད་ཡིག་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ལུག།

མ་པེ་ད་ལས་སྐྱེ་པོ་པེ་ད།

ང་ཚོ་འདིར་བདུན་ཕྱག་གསུམ་སྟོན་གྱི་ཡིན།

དེ་ནས་འབྲུག་ཡུལ་ལ་འགོ་གི་ཡིན། ༡༩

ལྷ་ས་ལ་ཟུ་བ་གཚོད་སྐྱེ་བའུགས་གནང་ང་།

ལྷ་བ་བཞི་རྩེ་གཙུག་ཅིན་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
 ལོབས་ལམ་ལ་སྐྱེ་མཉེས་པོ་མ་བྱུང་ངས།
 ཡར་འགོ་དུས་གནམ་གྲང་མོ་བྱུང་།
 མར་ཡོང་དུས་སྲིད་པོ་བྱུང་།
 བྱིད་གཤམ་འགོ་གི་ཡིན།
 ལགས་ངོ་རྩེ་གྲིང་ལ་འགོ་གི་ཡིན།
 ག་རེ་བྱེད་གཤམ་གི་ཡིན།
 ཅ་ལག་ཚོང་བ་འགོ་གི་ཡིན།
 ཅ་ལག་ཚོང་རྩེ་གཤམ་པོ་ཡོད།
 རྩེ་མ་བྱེད་གཤམ་ཁ་ལས་པོ་ཡོད།
 རོ་པོ་གཤམ་པོ་ཡོད།
 རྩེ་ལ་བྱིན་ཚུར་སོང་།
 ང་རང་གཤམ་པོ་ཡོང་བ།
 སྐང་ཉེ་གཤམ་པོ་ཡོང་བ་ཡིན།

ཕེབས་ལམ་ལ་སྐྱོ་མཉེས་པོ་མ་བྱུང་ངས།

ལགས་མ་བྱུང་། ད་ལན་ལམ་ཀ་ལ་སྐྱིད་པོ་ཞེ་

བྱགས་བྱུང་།

ཕེབས་ལམ་ལ་ཆར་པ་བྱང་མ་བྱུང་ངས།

གྲོ་མ་བྱིན་ལ་རྟོག་ཚིམ་བྱང་བྱུང་གཞན་བྱང་མ་

བྱུང་།

དེང་སང་ན་མ་དུས་སུ་བཞི་སྐང་ཤེད།

དེ་ག་རང་ཤེད།

སྐྱ་ས་སྐྱ་ངོས་ཚིང་མ་སྐྱ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡོད་པས།

ཚིང་མ་སྐྱ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡོད།

ད་འདྲིའི་ག་ཚིང་བཞུགས་གདན་འཇགས་ག།

ད་སྐྱ་གཏན་གཏན་མེད།

འདྲིའི་བཞུགས་སུ་ས་ག་པ་ཡོད།

འདྲིའི་ཚིང་སྐྱ་ཞབས་ཀྱི་གཟིམ་འགག་ལ་བསྐྱེད་ཡོད།

ཚིང་སྐྱ་ཞབས་དེང་སང་ད་ག་བཞུགས་འདུག་གས།

སྐྱ་ངོ་རང་བཞུགས་མི་འདུག་སྟེ། ལྷ་མ་དང་ལ་བ་ཚོ་

བཞུགས་ལག། ✓

སྐྱོད་ག་པ་ཕེབས་པ་རེད།

སྐྱོད་སྐྱོད་གཞུགས་བདེ་པོ་རང་མེད་པ་ལྟ། ལྱས་ཚིང་

ག་ལ་ག་ཏ་ལ་སྐྱོན་བཅོས་གནང་བར་ཕེབས་ལག།

ག་པོ་སྐྱོད་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཁ་སང་ཚིབས་པས་དབྱུག་ནས་བདེ་བ་ཆག་ཏེ་ག་ཚིམ་

བྱུང་བ་ལྟ།

ཁ་སང་ལྷམ་ལ་ལྷག་བྲིས་གཅིག་བྱོམ་སོང་དེ་ཡག་པོ་

དྲངས་ནས་མཐོགས་པོ་ཕེབས་ཀྱི་རེད་གསུང་གི་ལུགས།

དང་སང་ལྷམ་སར་ལྷགས་སྤོལ་གསར་པ་ག་པོ་ལུགས་གས།

དང་སང་ལྷམ་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་དབྱུགས་ལ་ཞེ་བུ་མཚོད་

ཀྱི་མི་ལུགས།

སྐྱོ་མོ་དབྱུ་ལན་དབྱུ་ལ་བཏགས་ཚིང་རྒྱུན་དུ་དབྱུགས་

མཚོད་དགོས།

དང་སང་དབྱུ་ལན་དགོལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་དུ་

ཡང་ཞེ་བུ་གས་ཀྱི་ལ་པ་རེད།

བཞེས་ཡོང་། ཁ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཞེ་པོ་གནང་མི་
ཡོང་།

ང་ཚོ་འོ་བོ་ཀྱི་ལྷ་མ་ཚོས་སྐྱེ་བྱུང་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་
བཞེས་ཡོང་།

འོ་བོ་ལ་ལྷ་མ་ཚོས་ཁྲིམ་ལ་ཉེ་ཆ་བསྐྱོན་ཀ་ལེབས་ཡོང་ངས།

ས་ས་འོ་བོ་བཟང་བཟོ་ཡག་གོས་ཆེན་དང་། ལྷགས་
མ་ཁོ་ཚིག་ཚིག་གཟིགས་ཀ་ལེབས་ཡོང་།

ཁང་པ་འདི་ཡག་གཤམ།

ཁང་པ་འདི་འོ་ས་ལྷ་རྒྱལ་མ་ཁན་སྐྱེ་དང་།

སྐྱེ་མོ་འོ་ཁང་པ་འོ་བཟོ་དབྱིབས་ཡིན་པ་འདྲ།

བོ་དཔ་ཐོན་པོ་ཞེ་དྲགས་ལྷུང་ལག།

ཕྱི་ནས་ཆེན་པོ་རང་མེད་མའི་ནང་ལ་ཁང་མིག་མང་པོ་སྒྲོད་བག་
འཕེལ་པོ་འདུག།

ཁང་པ་འོ་ནང་ལ་ཚོན་དང་བཀྲག་རྩི་རྒྱས་པོ་བཏང་བ་ལས་འཇམ་
སང་དེ་ཞེ་པོས་ཡག་གཤམ།

གཟིམ་རྒྱུང་ནང་ལ་འཇིན་རྩས་ཇི་རེ་ཇི་རེ་མང་པོ་དེ་ལས་

ཁམས་དངས་པོ་བཞགས་ན་ཡག་ག།

བྱེ་ཚོན་སེར་སྤྱོད་ཁམས་དངས་པོ་རེད།

ཞབས་སྤྱུག་དང་རྒྱ་ལྗོངས་ལྷན་སྐྱེས་གཞིམ་བྱི་འདི་ཚོ་དེ་གར་
བཟོས་པ་རེད་པས།

ལྷན་དག་པོ་བཟོས་བཞག།

འཇམ་མཁའ་སྤྱོད་ལྷན་གསལ་དྲུང་ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི།

ལ་ལྷན་དེ་ནི་པོ་བས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཚེན་པོ་ལ་ལྷན་དང་།

ལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི།

དེ་ནི་རྒྱ་སར་སྤྱུགས་འགོ་རྒྱུ་གང་ལྷན་ཡོད་དང་།

དེ་ལྷན་གསལ་པ་རང་ལྷན་ཚོ་དམ་མེད་གི་མི་ལྷན་ལ་ལ་ཚེན་སྤྱོད་པོ་

གཉིས་གསུམ་འགོ་རྒྱུ་གསལ་ཁ་པོ་རེད།

དེ་ལྷན་ཚེན་ལྷན་དྲུང་ལྷན་ལ་ཡིན་ཚེན་སྤྱོད་ལྷན་གསལ་གསལ་

གི་མེད་དང་།

ལ་སྤྱོད་འགོ་རྒྱུ་གསལ་པོ་ཚེན་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་དྲུང་ལ་བསེལ་

དྲུང་སྤྱོད་པོ་ལྷན་གྱི།

རྒྱ་གར་ལ་ཚེན་པོ་ཡིན་ཚེན་སྤྱོད་ལྷན་སར་པོ་བས་དྲུང་

སྤྱོད་ལྷན་གསལ་ལ་དྲུང་ཚོས་གསལ་ལྷན་དྲུང་གི་རེད།

ལ་ཕེ་སེ་ད་ག་རང་ལྷ་གི་ཡིན་ཕྱགས་རྗེ་ཚེ།

འབྲས་ལྗོངས་དང་། ལྷ་ས་གཉིས་ག་གི་སྤོ་བ་ཡོད་

དང་།

ལ་བྱུང་ཕར་ག་འི་མི་འདུག།

འབྲས་ལྗོངས་ལ་མེ་རྟོག་མ་དུས་ག་ཚིང་ཡག་པ་

ཡོད་གི་ཡོད་དང་།

འབྲས་ལྗོངས་གི་མེ་རྟོག་སྤོ་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་གི་འདུག།

ལྷ་ས་དང་། འབྲས་ལྗོངས་གཉིས་ག་གི་གྲང་ད་ཡོད་

དང་།

ད་ལྷ་ས་ལ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་བ་མ་རྟོགས་དུམ་ཁ་ལྷ་ས་ལས་

འབྲས་ལྗོངས་གྲང་གི་རེད།

ད་ལྷ་ས་ལ་ཕེ་བས་འབྲལ་ཡིན་ཚིང་ཕྱགས་བྲེལ་

ཚེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།

དེང་སང་གསེལ་ཚིག་འབྲལ་རྒྱ་ཉིན་བརྒྱད་ཀྱི་བྲེལ་བ་ཚེན་པོ་

ཡོད།

ཉིན་རེ་གསེལ་ཚིག་རྒྱ་ཚིང་ག་གི་འོ་ཐོག་ལ་འབྲལ་བ་

གནང་གི་ཡོད་དང་།

གསོལ་ཚིག་ཚུ་ཚོད་དང་ཕོ་འཁོར་གསོལ་དང་། གསོལ་ཇ་ཚུ་ཚོད་

གསུམ་པ་ལ་ལུགས་གི་ཡོད།

བྱས་ན་སྤྱི་ལོ་ཀོབ་གཟིགས་མོ་བསྟན་པ་གནང་གི

ཨ་ཡོད།

ལ་ཡོད་དེ་རེ་གཟིགས་མོ་གསར་པ་ཡོད་ཁ་ཉལ་ཡོད།

དེ་རེ་འདི་རེ་མར་ཕྱིར་ཕོག་གནང་ནས་ལྟུང་ས་

རྩོད་ས་ལ་བཀྲུགས་གདན་འཇགས་གི་ཡོད་དང་།

རྒྱ་གར་ལ་ཚིགས་བསྟན་པ་གནང་གི་ཡོད་དང་།

ལ་ད་རྒྱ་ལྟུང་ས་རྩོད་ས་རང་ལ་སྤོད་རྩིས་ཡིན་ཏེ་གཅིག་བྱས་ན་

རྒྱ་གར་ལ་ཁྲུག་ཅི་མ་འགྲོ་གྲོ་མེད་ག་ཁ་ཕོ་འཁོར་གསོལ་།

དེ་རེ་མར་ལ་མ་སྤྱི་གཟིགས་ལ་ཐུགས་བཅག་དགས་

ཕོ་གནང་ཕོགས་གནང་།

ལྷ་ལོ་ལོ་དག་རང་ལྷ་གི་ཡིན་ཐུགས་རྩོམ་ཆེ།

༥ བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལོགས་ལུན་སུམ་ཚོགས། །ཨ་མ་བག་གོ་སྤྱི་

ཁམས་བཟང་། །བརྟན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །གོང་ནས་གོང་

དུ་ར་ལོ་ལ་བར་ཤོག།

பெ.
பிரிவு.
வகுப்பு (பெ.)

மருத்துவம்
பி.மருத்துவம்

கூடு.
கி.கு.
பெ.பெ.கூடு.
கி.பெ.கூடு.

பெ.கு.பிரிவு.

द्वन्द्वकोशस्यो

सुश्रुतस्य

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

शब्दकोशस्यो

ସଂକ୍ଷିପ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ତଥାପିତ୍ତମା

ਅਗਲਿਅਕਾਰਿਕੋ ਆਤਮਿ ਪੈ
ਪਦਕੋ ਨਿਰਾਲਿ ਯਕ
ਪਦਪਦਿਕਿ ਯੋਗਿ ਯਕ
ਦੁਆਤਮਿ

ਮਨੁ ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ
ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ ਯੋਗਿ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ

ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਨੇ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ

ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ

ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ
ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ ਪਦਮ

କିମ୍ପାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

କ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ୟାମାପ୍ୟାମା

പരിമിതപ്രകാരം

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

പരിമിതപ്രകാരം

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

അഥവാ

നമസ്കാരം അഥവാ നമസ്കാരം

3

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

THE ALPHABET. RECORD I OMC 1990

THE SIMPLE CONSONANTS

གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ནི།

3798,2436,3669,1039,SCD 740 a

SE-CHÉ SUM-CHU-NI

SE-CHÉ 'make clear'

The thirty consonants

NI *emphatic particle*

ཀ་	KA	ཁ་	KHA	ག་	KA	ང་	NGA
ཅ་	CHA	ཅ་	CHHA	ཇ་	CHA	ཉ་	NYA
ཏ་	TA	ཐ་	THA	ར་	TA	ན་	NA
པ་	PA	ཕ་	PHA	བ་	PA	མ་	MA
ཅ་	TSA	ཅ་	TSHA	ཇ་	TSA		
ཇ་	WA	ཉ་	SHA	ཇ་	SA	ལ་	(A)
ཡ་	YA	ར་	RA	བ་	LA		
ཤ་	SHA	ས་	SA	ད་	HA	ཅ་	(A)

ལ་ and ཅ་ are employed as bases for vowels to which no preceding consonant sound is attached.

THE VOWELS

དབང་ས་བཞི་ནི།

2490,3092

YANG SHI-NI

YANG 'voice,' or 'song'

The four vowels

Counting the vowel A,

there are five vowels

ཀི་ཀུ་	KI-KU	
ཤམ་ཀུ་	SHAP-KYU	'foot-hook' 3028,42
དང་བུ་	DENG-BU	'stand' SCD 299 b
ན་རོ་	NA-RO	

THE COMPOUND CONSONANTS

WA-SUR 'Wa at the corner'

འཇུ་བཅུ་འདྲེན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། 3028, 1416, 1064, 1786

WA-SUR TAK-PA CHU-TRU-NI SUR, corner: TAK-PA, tied on
The sixteen WASURS WASUR lengthens the vowel

ཀ་ KA	ཁ་ KHA	ཀ་ KÁ	ཅ་ CHA	ཅ་ NYA	ཅ་ TA
ཇ་ TÁ	ཇ་ TSA	ཇ་ TSHA	ཉ་ SHÁ	ཉ་ ŚÁ	ཉ་ RA
ལ་ LA	ལ་ SHA	ལ་ SA	ལ་ HA		

SUBJOINED CONSONANTS

YATA 'Ya tied on'

ཡ་བཅུ་འདྲེན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། 1416, 1816

YA-TA DÜN-NI TA, tied on
The seven YATAS Observe pronunciation of*

ཀ་ KYA	ཁ་ KHYA	ཀ་ KÝA	ཅ་ CHA*	ཅ་ CHHA*
ཇ་ CHÁ*	ཇ་ NYA*			

RATA 'Ra tied on'

ར་བཅུ་འདྲེན་པ་བཅུ་གསུམ་ནི། 3802

RA-TA CHUK-SUM-NI
The thirteen RATAS

ཀ་ TRA	ཁ་ THRA	ཀ་ TRÁ	ཅ་ TRA	ཅ་ TRÁ	ཅ་ NA
ཇ་ TRA*	ཇ་ THRA	ཇ་ TRÁ*	ཉ་ MA	ཉ་ SHA	
or PA*		or PA*, RA*			
ལ་ SA*		ལ་ HRA			
or TRA*, HRA*					

LATA

'La tied on'

1786

ལ་བདགས་དུག་ནི།

LA-TA TRU-NI

The six LATAS

ལ་ LA ལྷ་ LA ལྷོ་ LA ལྷོ་ DA* ལྷོ་ LA ལྷོ་ LA

SUPERSCRIBED CONSONANTS

RANG-GO

'Ra-head'

ར་མགོ་བདགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི།

750,1320

RANG-GO TAK-PA CHU-NYI-NI

GO head. RA changes to RANG before the མ་ in GO for euphony

ཀ་ KA ཀ་ GA* ཀ་ NGA ཀ་ JA* ཀ་ NYA ཀ་ TA

ར་ DA* ར་ NA ར་ BA* ར་ MA ར་ TSA ར་ DZA*

LANG-GO

'La-head'

ལ་མགོ་པ་བཅུ་ནི།

LANG-GO CHU-NI

The ten LANG-GOS

ཀ་ KA ཀ་ GA* ཀ་ NGA ཀ་ CHA ཀ་ JA* ཀ་ TA

ཀ་ DA* ཀ་ PA ཀ་ BA* ཀ་ HLA

SANG-GO

'Sa-head'

ས་མགོ་བཅུ་གཅིག་ནི།

1042

SANG-GO CHUK-CHI-NI

The eleven SANG-GOS

ཀ་ KA ཀ་ GA* ཀ་ NGA ཀ་ NYA ཀ་ TA ཀ་ DA*

ཀ་ NA ཀ་ PA ཀ་ BA* ཀ་ MA ཀ་ TSA

In the Tibetan text, here follow the marks

of punctuation | || |||

One stop, end of sentence; two, end of paragraph or chapter; three or four, end of book.

RECORD II OMC 19890

PREFIXED LETTERS

“The five letters ག་ད་བ་ས་འ་ are found in many words before the initial consonant. These prefixes are not themselves pronounced, but affect the pronunciation in the same way as superadded ར་ལ་ or ས་” (Bell).

ག་ occurs before ཅ་ ཉ་ ཏ་ ཏ་ ར་ ཅ་ ཞ་ ཟ་ ཡ་ འ་ ས་

ད་ occurs before ཀ་ ག་ ང་ ང་ བ་ ས་

བ་ occurs before ཀ་ ག་ ཅ་ ཅ་ ཉ་ ཏ་ ཏ་ ར་ ཅ་ ཞ་ ཟ་ ཡ་ འ་ ས་

ས་ occurs before ཁ་ ག་ ང་ ཅ་ ཉ་ ཉ་ བ་ ཏ་ ར་ ཅ་ ཅ་

འ་ occurs before ཁ་ ག་ ཅ་ ཉ་ ཉ་ བ་ ཏ་ ར་ ཅ་ ཅ་

THE RECORD

སྒྲོན་འདུག་ལྔ་ཉི་

1024, 1248, 1014

NGÖN-JU NGA-NI

NGÖN in front, JU^k put

The five prefixes

ག། གཅོག་ KAO, CHA-NARO, CHOK-KA, CHOK
1050 CHOK-PA to break

གཉིན་ KAO, NYA-DENGBU, NYEN-NA, NYEN
1322 NYEN-TSHEN kinsman

གདམ་ KAO, TA-MA, TAM
1402 story

གདན་ KAO, TA-NA, DEN
1800 mat, seat

- 𑄁𑄣 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, NA-NGA, NANG
 2022 NANG-WA *to do, give*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, TSA-NGA, TSANG
 2750 TSANG-MA *clean*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, SHĀ-NA, SHĒN
 3066 SHĒM-PA *another*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, ŚĀ-PA, ŚĀP
 3156 ŚĀP-PA *careful*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, YA-SA, YE
 3332 YE-PA *right (hand)*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, SHA-MA, SHAM
 3620 *lower part*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, SA-LA, SEL
 3798 SE-PO *clear*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, CHA-KĪKŪ, CHĪK-KĀ, CHĪK
 1042 *one, a, an*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, CHA-SHĀP-KYU, CHUNG-NGA, CHUNG
 SCD 388 CHUNG-PO *younger brother*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, CHA-DENGBU, CHEN-NA, CHEN
 SCD 388 CHEN-PO *elder brother*
- 𑄣𑄢𑄣𑄣 𑄢𑄠𑄠, CHA-NARO, CHÖ-TĀ, CHÖ
 1054 CHÖ-PA *to cut off*
-
- 𑄣𑄣 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, KA-A, KA
 72 KA-LE KHAK-PO *difficult*
- 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, GA-A, GA
 710 GA-WA *to rejoice*
- 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, NGA-SHĀP-KYU, NGÜL-LA, NGÜL
 984 NGÜ *silver*
- 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, PA-LA, PEL
 SCD 789 *glory*
- 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, WA-NGA, WANG
 2476 authority
- 𑄣𑄣𑄣𑄣 𑄣𑄠𑄠, MA-KĀ, MAK
 2680 *battle*

༥༡ དཀྱིལ་ ཇྲའོ, KA-YATA, KYA-KÍKU, KYIL-LA, KYIL
 78 middle
 དག་ ཇྲའོ, GA-SHÁPKYU, GU
 712 nine
 དཔེ་ ཇྲའོ, PA-DENGBU, PE
 2142 PE-CHHA book
 དཔོན་ ཇྲའོ, PA-NARO, PÖN-NA, PÖN
 2146 MAK-PÖN commander

༥༢ བཀག་ ཇྲའོ, KA-KA, KAK
 96 KAK-PA to hinder
 བགད་ ཇྲའོ, GA-TA, GE
 734 GE-MO laugh
 བཅད་ ཇྲའོ, CHA-TA, CHE
 1058 CHE-PA to cut
 བཟེད་ ཇྲའོ, RA-JAPTA, JA-DENGBU, JE-TA, JE
 1272 JE-PA to forget
 བཟྱེད་ ཇྲའོ, RA-NYAPTA, NYA-DENGBU, NYE-TA, NYE
 1348 NYE-PA to find
 བཏང་ ཇྲའོ, TA-NGA, TANG
 1418 TANG-WA to send
 བཏུན་ ཇྲའོ, DA-SHÁPKYU, DÜN-NA, DÜN
 1816 seven
 བནག་ ཇྲའོ, RA-NAPTA, NA-KA, NAK
 བཟུན་ ཇྲའོ, TSA-SHÁPKYU, TSÜN-NA, TSÜN
 2772 TSÜM-PO virtuous
 བཟུང་ ཇྲའོ, RA-DZAPTA, DZA-SHÁPKYU, DZÜN-NA,
 2996 KYAK-DZIN a lie DZÜN
 བཞག་ ཇྲའོ, SHA-KA, SHAK
 3088 SHAK-PA to put, place
 བཟང་ ཇྲའོ, SA-NGA, SANG
 3178 SANG-PO good
 བཟ་ ཇྲའོ, RA-LAPTA, LA
 3462 LE-SHA thigh

- བ། བཤད་ PAO, SHA-TÁ, SHE
 3636 SHE-PA to describe
 བསོད་ PAO, SA-NARO, SÖ-TÁ, SÖ
 3834 SÖ-NAM good action
 བཅིང་ PAO, CHA-KIKU, CHIR-RA, CHIR

 བཅུད་ PÁO, CHA-SHÁPKYU, CHÜ-TÁ, CHÜ
 1068 *essence*
 བདེ་ PÁO, DA-DENGBU, DE
 1818 DE-WA happiness
 བཟོ་ PÁO, SA-NARO, SO
 3184 SO-WA to make

 མ། མཁམ་ MAO, KHA-NA, KHEN
 454,456 CHÉ-KHEN, KHEN-PO a doer, abbot
 མགུལ་ MAO, GA-SHÁPKYU, GÜL-LA, GÜL
 748 *neck*
 མངར་ MAO, NGA-RA, NGAR
 SCD 362 NGA-MO sweet
 མཚན་ MAO, TSHA-NA, TSHEN
 2908,2910 *sign, name, night*
 མཇེལ་ MAO, JA-LA, JEL
 1216 JE-WA to meet
 མཉམ་ MAO, NYA-MA, NYAM
 1330 NYAM-DU together
 མཐུང་ MAO, THA-A, THA
 1616 *end*
 མདའ་ MAO, DA-A, DA
 1827 *lower country*
 མནམ་ MAO, NA-MA, NAM
 SCD 754 NAM-PA to smell
 མཇོད་ MAO, DZA-TÁ, DZE
 2942 DZE-PA to do
 མཁྱིལ་ MAO, THA-KÍKU, THIL-LA, THIL
 1622 *lowest part*

- མ། མཐུན་ MAO, THA-SHÁPKYU, THÜN-NA, THÜN
 1626 THÜN-PA *to agree*
 མཛེས་ MAO, DZA-DENGBU, DZE-SA, DZE
 2948 DZE-PO *beautiful*
 མཛེན་ MAO, DZA-NARO, DZÖ-TÁ, DZÖ
 2925 CHHAN-DZÖ *treasurer*
- འ། འཁལ་ AO, KHA-LA, KHEL
 འགག་ AO, GA-KÁ, GAK
 760 GAK-PA *to obstruct*
 འཆང་ AO, CHHA-NGA, CHHANG
 1190 CHHANG-WA *to bite*
 འཇམ་ AO, JA-MA, JAM
 1252 JAM-PO *soft*
 འཇམ་ AO, THA-PA, THAP
 1646 THAP-PA *to fight*
 འདག་ AO, DA-KÁ, DAK
 1840 DAK-PA *clay*
 འཕུར་ AO, PHA-SHÁPKYU, PHUR-RA, PHUR
 2322 PHU-PHU CHE-PA *to groom*
 འབབ་ AO, BA-PA, BAP
 2504 BAP-PA *to descend*
 འཇམ་ AO, TSHA-PA, TSHAP
 2926 TSHAP-PA *to be agitated*
 འཇམ་ AO, DZA-KÁ, DZAK
 2954 DZAK-PA *to leak*
 འཇམ་ AO, CHHA-KÍKU, CHHI
 1198 CHHI-WA *to die*
 འཇམ་ AO, DA-SHÁPKYU, DU
 1854 DU-WA *to assemble*
 འཇམ་ AO, PHA-DENGBU, PHEL-LA, PHEL
 2326 PHE-WA *to increase*
 འཇམ་ AO, DZA-NARO, DZÖL-LA, DZÖL
 2978 DZOR-RA *to err*

FINAL CONSONANTS

Every syllable ends either in a vowel or in one of the ten consonants ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས།

ད་ལ་ས་ modify the preceding vowel

A into E } but are not themselves
 ~ U into Ü } pronounced
 ~ O into Ö }

ན་ modifies the preceding vowel as above and is itself pronounced

ད་ also occurs as a second final letter after the letters ན་ར་ལ་

ས་ also occurs as a second final letter after the letters ག་ང་བ་མ་

ས་ as a second final letter lengthens the vowel

THE RECORD

ཇེས་འཇུག་བཙུན། 1260, 1248, 1064

JEN-JU CHU-NI JE after JUK put

The ten affixes

ག། ཁག་	KHA-KÁ, KHAK
	306 <u>KHAK-PO</u> <i>difficult</i> ✓
ཅ། ཅག་	CHA-KIKU, CHIK-KÁ, CHIK
	1038A <i>a, an</i>
ཅུ། ཅུག་	CHA-SHÁPKYU, CHUK-KÁ, CHUK
ཐ། ཐག་	THA-DENGBU, THEK-KÁ, THEK
	SCD 585 <u>THEK-PA</u> <i>to support</i>
ཐོ། ཐོག་	THA-NARO, THOK-KÁ, THOK
	1594 <u>THO-MA</u> <i>the beginning</i>

- ༥༡ ཁང་ ་ KHA-NGA, KHANG
 312 KHANG-PA *house*
 ཅང་ CHA-KIKU, CHING-NGA, CHING
 SCD 382 CHING *a gerundial particle*
 ཅུང་ CHHA-SHAPKYU, CHHUNG-NGA, CHHUNG
 1148 CHHUNG-CHHUNG *small*
 ཅེང་ TÁ-DENGBU, TENG-NGA, TENG
 SCD 638 TENG-SANG *now-a-days* ✓
 ཡོང་ PÁ-NARO, PONG-NGA, PONG
 2402 PUNG-GU *donkey*
- ༥༢ ཁང་ KHA-TÁ, KHE
 314 *distance*
 ཅིང་ NYA-KIKU, NYI-TÁ, NYI
 SCD 482 NGA-NYI *I myself*
 ཅུང་ TÁ-SHAPKYU, TÛ-TÁ, TÛ
 1728 TU-O *smoke*
 ཅེང་ TÁ-DENGBU, TET-TÁ, TE
 1738 TE-PA *to drive*
 ཅོང་ TÁ-NARO, TÖ-TÁ, TÖ
 1756 TRUM-TÖ *money offered for buying food*
- ༥༣ གན་ KÁ-NA, KEN
 538 KEN-GYA *written agreement*
 ཅིན་ NYA-KIKU, NYIN-NA, NYIN
 1296 NYIN-GANG *all day*
 བྲན་ THA-SHAPKYU, THÜN-NA, THÜN
 1564 MEN-THÜN *a dose of medicine*
 ཞེན་ SHÁ-DENGBU, SHÉN-NA, SHÉN
 3054 SHÉN-CHHAK-PA *to long for*
 ཡོན་ YA-NARO, YÖN-NA, YÖN
 3300 *fee*
- ༥༤ ཁཔ་ KHA-PÁ, KHAP
 318 *needle*
 ཞེཔ་ SHÁ-KIKU, SHÍP-PÁ, SHÍP
 3038 TRO-SHÍP *flour*

- ༡། རུཔ་ RA-SHÁP'KYU, RUP'-PA, RUP' .
 3422 RUP'-PA to rush
 རེབ་ LA-DENGBU, LEP'-PA, LEP'
 3530 LEP'-LEP' flat
 རོབ་ SA-NARO, SOP'-PA, SOP'
 3720 SOP'-SOP' soft ✓
- ༢། གམ་ KÁ-MA, KÁM
 542 KÉN-DZÖ *inner treasury*
 གྱི་ THA-KÍKU, THIM-MA, THIM
 1552 THIM-PA *to sink*
 ཅམ་ TÁ-SHÁP'KYU, TUM-MA, TUM
 1730 TUM-PU a piece (of wood)
 ཅམ་ PÁ-DENGBU, PEM-MA, PEM
- ཞམ་ ŚA-NARO, ŚOM-MA, ŚOM
 3146 *cask, bucket*
- ༣། ཏཱའ་ TÁO, KA-A, KA
 72 KA-LE difficulty ✓
 བཱའ་ PÁO, KA-A, KA
 104 *order*
 མཱའ་ MAO, KHA-A, KHA
 458 NAM-GA sky
 འཱའ་ AO, GA-A, GA
- གཱའ་ KÁO, NA-A, NA
 2030 *burhel*
- ༤། ཁཱའ་ KHA-RA, KHAR
 ཅཱའ་ CHA-KÍKU, CHIR-RA, CHIR
 ཏཱའ་ TÁ-SHÁP'KYU, TUR-RA, TUR
 1732 TUR-SA tomb
 ཞཱའ་ ŚA-DENGBU, ŚER-RA, ŚER
 3136 ŚER-RA to say

- ༨། ལོ་རྩ་ LA-NARO, LÖR-RA, LÖR
 ༩། ལཱ་ KÁ-LA, KÉL
 548 KÉ-TE *if*
 ༡༠། ལོ་རྩ་ TA-KÍKU, TIL-LA, TIL
 1386 *sesamum*
 ༡༡། ལཱ་ TÁ-SHÁPKYU, TÛL-LA, TÛL
 1862 DÜ-WA *to subdue*
 ༡༢། ལོ་རྩ་ SHA-DENGBU, SHEL-LA, SHEL
 3596 SHE *glass* ✓
 ༡༣། ལོ་རྩ་ SA-NARO, SÖL-LA, SÖL
 3724 SO-LA *charcoal* ✓
 ༡༤། ལཱ་ KÁ-SA, KÉ
 550 KÉ-PA *to crack*
 ༡༥། ལོ་རྩ་ CHA-KÍKU, CHI-SA, CHI
 ༡༦། ལོ་རྩ་ CHHA-SHÁPKYU, CHHÜ-SA, CHHÜ
 1146 *by water*
 ༡༧། ལོ་རྩ་ SHÁ-DENGBU, SHÉ-SA, SHÉ
 SCD 1076 so, thus
 ༡༨། ལོ་རྩ་ A-NARO, Ö-SA, Ö
 3213 Ö-PA *to be worthy* ✓

ཡང་འདྲུག་གཉིས་ནི།

3236, 1248

YANG-JU NYI-NI

YANG *again*

The double affixes (རྩ་ occurs only in classical writings)

- ༡། ལོ་རྩ་ SA-TATA, TA-NARO, TÖN-NA-TÁ, TÖN;
 1488 *point out* TA-NARO, TO; TÖN-TO
 ༢། ལཱ་ GYUR-TO
 780 *alter*
 ༣། ལཱ་ TSEL-TO
 SCD 1016 *ordered*

ས། ལཀས་	LA-KA-SA, <u>LA</u> 3484 <i>yes</i>
ཡངས་	YA-NGA-SA, YANG 3239 <u>YANG-PO</u> <i>open (place)</i>
ལྷོངས་	SA-LAPTA, LA-DENGBU, <u>LEP'-PA-SA</u> , <u>LEP'</u> 3780 <u>LEP-PA</u> <i>to arrive</i> ✓
སེམས་	SA-DENGBU, SEM-MA-SA, <u>SEM</u> 3680 <i>mind</i>

ལཀས་

THE CARDINAL NUMBERS

RECORD IV OMC 1989I

- A. Introductory
B. The Record

The ordinal numbers, fractions, dates etc are dealt with in Part C

A Introductory

	(a) Full form	(b) Form in compounds	Form (b) occurs in
༡ 1 ONE	ཇིཀྱ་ CHIKÍ	ཇིཀྱ་ CHHIKÍ	1000, 100,000. etc.
༢ 2 TWO	ཇཉིས་ NYI	ཉི་ NYI	20 200. Not in 12 22 etc.
༣ 3 THREE	གསུམ་ SUM	སུམ་ SUM	30 300. Not in 13 23 etc.
༤ 4 FOUR	བཞི་ SHÍ		
༥ 5 FIVE	ལྔ་ NGA		
༦ 6 SIX	དུག་ TRUKÍ		
༧ 7 SEVEN	བདུན་ DÜN		
༨ 8 EIGHT	བརྒྱད་ GYE		
༩ 9 NINE	དགུ་ GU		
༡༠ 10 TEN	བཅུ་ CHU	བཅོ་ CHO ཤུ་ SHU ཅུ་ CHU	15 (PRON: CHÖ) AND 18 20. 30 60 70 80 90.

༡༠༠	100	བརྒྱ་	GYA: HUNDRED
༡༠༠༠	1000	ལྔ་	TONG: THOUSAND
༡༠,༠༠༠	10,000	མི་	THRI: TEN THOUSAND
༡༠༠,༠༠༠	100,000	འབྲས་	BUM: HUNDRED THOUSAND; LAKH
༡,༠༠༠,༠༠༠	1,000,000	ཤེ་བ་	CHÉ-WA: MILLION
༡༠,༠༠༠,༠༠༠	10,000,000	ས་ཡ་	SA-YA: TEN MILLION; CRORE
༡༠༠,༠༠༠,༠༠༠	100,000,000	རུང་འབྲས་	TUNG-GYUR: HUNDRED MILLION; TEN CRORES

CONNECTIVE SYLLABLES

21 to 29	ཙ་	TSA
31 to 39	སོ་	SO
41 to 49	ཞེ་	SHE
51 to 59	ང་	NGA
61 to 69	རེ་	RE
71 to 79	རྟོན་	TÖN
81 to 89	གྱ་	GYA
91 to 99	གོ་	KO

In many cases the pronunciation of a syllable is affected by the initial letter of the following syllable. This does not however affect the spelling except as shown above (numbers 1 to 10).

Between 21 and 99 numbers which are not complete tens can be expressed either in full or in short. Thus 33 can be expressed either as SUM-CHU SO-SUM or as SO-SUM.

ཐམ་པ་ THAM-PA 1538, complete, may be added as an expletive after complete 10's and 100's.

In numbers 101 to 199 the syllable འཕྲུ་ 1684 TANG (with) joins the 100 to the number less than 100.

Note 1001 etc. CHHIK-TONG GYA-ME CHIK. "One thousand, no hundred, one".

Variations in the phonetic renderings illustrate the difficulty of laying down hard and fast rules, and of indicating firm shades of sound by means of the letters of the English alphabet; and practice varies.

ཨང་བྲངས་ནི།

3915,638

ANG-DRANG-NI

The numbers

1	CHI [́] K	11	CHU [́] K-CHI [́] K	21	TSA [́] K-CHI [́] K
2	NYI	12	CHUNG-NYI	22	TSA-NYI
3	SUM	13	CHO [́] K-SUM	23	TSA [́] K-SUM
4	S [́] HI	14	CHUP-S [́] HI	24	TSAP-SHI
5	NGA	15	CHÖ-NGA	25	TSE-NGA
6	T [́] RU	16	CHU-T [́] RU	26	TSA-T [́] RU
7	DÜN	17	CHUP-DÜN	27	TSAP-DÜN
8	GYE	18	CHOP-GYE	28	TSAP-GYE
9	GU	19	CHUR-GU	29	TSA-GU
10	CHU THAM-PA	20	NYI-SHU THAM-PA	30	SUM-CHU THAM-PA
	SUM-CHU		S [́] HIP-CHU		NGAP-CHU
31	SO-CHI	41	S [́] HI-CHI	51	NGA-CHI
32	SO-NYI	42	S [́] HE-NYI	52	NGA-NYI
33	SO-SUM	43	S [́] HE-SUM	53	NGA-SUM
34	SOP-S [́] HI	44	S [́] HIP-S [́] HI	54	NGAP-SHI
35	SÖ-NGA	45	S [́] HE-NGA	55	NGE-NGA
36	SO-T [́] RU	46	S [́] HI-T [́] RU	56	NGA-T [́] RU
37	SOP-DÜN	47	S [́] HIP-DÜN	57	NGAP-DÜN
38	SOP-GYE	48	S [́] HEP-GYE	58	NGAP-GYE
39	SO-GU	49	S [́] HER-GU	59	NGA-GU
40	S [́] HIP-CHU THAM-PA	50	NGAP-CHU THAM-PA	60	T [́] RU [́] K-CHU THAM-PA

61 RE-CHI
 62 RE-NYI
 63 RE-SUM
 64 REP-SHI
 65 RE-NGA
 66 RE-TRU
 67 REP-DÜN
 68 REP-GYE
 69 RE-GU
 70 DÜN-CHU
 THAM-PA

71 TÖN-CHI
 72 TÖN-NYI
 73 TÖN-SUM
 74 TÖN-SHI
 75 TÖN-NGA
 76 TÖN-TRU
 77 TÖN-DÜN
 78 TÖN-GYE
 79 TÖN-GU
 80 GYE-CHU
 THAM-PA

81 GYA-CHI
 82 GYA-NI
 83 GYA-SUM
 84 GYAP-SHI
 85 GYE-NGA
 86 GYA-TRU
 87 GYAP-DÜN
 88 GYAP-GYE
 89 GYAR-GU
 90 GUP-CHU
 THAM-PA

91 KO-CHIK
 92 KO-NYI
 93 KO-SUM
 94 KOP-SHI
 95 KÖ-NGA
 96 KO-TRU
 97 KOP-DÜN
 98 KOP-GYE
 99 KO-GU
 100 GYA
 THAM-PA

101 GYA-TANG-CHI
 102 GYA-TANG-NYI
 110 GYA-TANG-CHU
 111 GYA-TANG CHUK-CHIK
 120 GYA-TANG NYI-SHU
 121 GYA-TANG NYI-SHU
 TSAK-CHIK
 130 GYA-TANG SUM-CHU
 131 GYA-TANG SUM-CHU
 SO-CHI
 140 GYA-TANG SHIP-CHU
 141 GYA-TANG SHIP-CHU
 SHI-CHI

150	GYA- [´] TANG NGAP-CHU	200	NYI-GYA
151	GYA- [´] TANG NGAP-CHU NGA-CHI	300	SUM-GYA
160	GYA- [´] TANG [´] TRUK-CHU	400	S [´] HIP-GYA
161	GYA- [´] TANG [´] TRUK-CHU RE-CHI	500	NGAP-GYA
170	GYA- [´] TANG DÜN-CHU	600	[´] TRUK-GYA
171	GYA- [´] TANG DÜN-CHU TÖN-CHI	700	DÜN-GYA
180	GYA- [´] TANG GYE-CHU	800	GYE-GYA
181	GYA- [´] TANG GYE-CHU GYA-CHI	900	GUP-GYA
190	GYA- [´] TANG GUP-CHU	1000	CHHIK'-TONG
191	GYA- [´] TANG GUP-CHU KO-CHI	1001	CHHIK'-TONG GYA-ME CHI

1111	CHHIK'-TONG GYA- [´] TANG CHUK'-CHI
2000	NYI-TONG
2001	NYI-TONG GYA-ME CHI
10,000	CHHIK'-THRI
10,001	CHHIK'-THRI GYA-ME CHO-ME CHI
100,000	CHHING-BUM
157,342	CHHING-BUM NGA-THRI DÜN-TONG SUM-GYA S [´] HIP-CHU S [´] HI-NYI
1,000,000	C [´] HE-WA-CHIK'
1,234,560	CHE-WA CHIK'- [´] TANG NYIN-BUM SUM-THRI S [´] HI-TONG NGAP-GYA [´] TRUK-CHU
10,000,000	SA-YA-CHIK'
100,000,000	TUNG-GYUR-CHIK'

SPELLING

- RECORD V OMC 19892
- VI OMC 19893
- VII OMC 19894

The first line gives (1) the page of TIBETAN SYLLABLES on which the syllable occurs (2) the syllable in Tibetan Characters (3) the text of the Record. The second line gives (1) the Key Number (2) a complete word in which the syllable occurs (in cases in which the syllable is not a complete word), or (see page 3, CHÁK in line one and CHA in line 2) the ordinary pronunciation of the word (3) the meaning of the complete word.

RECORD V OMC 19892

ཇོང་ལོ་ཅེ་ཏང་ལྷོ་སྐྱོད་ཀྱི།

2598,68,2436,1468

JONG-LO CHE-TANG-NI
Reading practice

1	ཨང་	A-NGA, ANG
3915 <u>ANG-GI</u> number ✓
	ཨུ་	A, A-SHAPKYU, U, AU
3928 <u>AU-TSE</u> moderate ✓
3	ལྷལ་	LA-CHAPTA, CHA-KÁ, CHÁK
1078 <u>CHA</u> rod
4	ཇ་	CHÁ
1204 tea
	བྱ་	PA-YATA, CHÁ
2406 bird
	ལྷལ་སྐྱོད་	LA-CHAPTA, CHA-GA-SA, CHÁK
1080 <u>CHA</u> iron /
	བཅལ་	PAU, CHA-KÁ, CHÁK
1056 <u>CHÁK-PA</u> to break

- ཇང་ CHA-NGA, CHANG
 1036 HA-CHANG *very*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2410 *north*
- ཇཱ་ ཇཱ་, ཇཱ་-རཱ་, ཇཱ་
 1060 CHAR-WA *to come (respectful)*
- 5 ཇཱ་ ཇཱ་, ཇཱ་-ཏཱ་, ཇཱ་
 1058 CHE-PA *to cut*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་ཏཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་ཇཱ་, ཇཱ་
 1092 *tongue*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་ཇཱ་, ཇཱ་-ཏཱ་, ཇཱ་
 2436 CHE-PA *to do*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཏཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2188 *eye (H)*
- ཇཱ་
 CHHA
 1102 SA-CHHA *place*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2274 CHHA *hand (H)*
- 6 ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 1114 *beer*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཏཱ་, ཇཱ་
 1124 *water (H)*
- 7 ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་ཇཱ་, ཇཱ་-ཏཱ་, ཇཱ་
 2298 CHHE-KA *half* ✓
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 1154 CHHEM-PO *big* ✓
- 8 ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2276 CHHI-PO *late*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2286 CHHIM-PA *to go*
- ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཏཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 1142 CHHIP-PA *to ride (H)*
- 9 ཇཱ་ ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་-ཇཱ་-ཇཱ་, ཇཱ་
 2302 CHHO *direction*

- 9 མི་ • CHHA-NARO, CHHÖ-SA, CHHÖ
1164 religion
- མོ་ CHHA-NARO, CHHOK-KA, CHHOK
1162 CHHOK-PA *to be permitted*
- ལེ་ CHHA-SHAPKYU, CHHU
1146 *water*
- 10 ལེ་ SA-PATA, PA-YATA, CHA-KIKU, CHI
2190 MAK-CHI *Commander-in-chief*
- གཅིག་ KAU, CHA-KIKU, CHIK-KA, CHIK
1042 *one*
- 11 ལུ་ P'AU, CHA-SHAPKYU, CHU
1064 *ten*
- ལེ་ P'A-YATA, CHA-SHAPKYU, CHUNG-NGA, CHUNG
2430 CHUNG-WA *to become* ✓
- མཚར་ MAU, DA-A, DA
1826 *arrow*
- 12 ལེ་ ZA-LAPTA, DA
3149 DA-WA *month* ✓
- 13 ལེ་ P'AU, DA-DENGBU, DE
1818 DE-PO *comfortable* ✓
- འདྲི་ AU, DA-KIKU, DIR-RA, DIR
1852 DE *here*
- གཏུ་ GAU, TA-NA, DEN
1800 SHU-DEN-JA *please sit* ✓
- 14 འདྲི་ AU, DA-KIKU, DI
1850 *this*
- ལེ་ RA-DAPTA, DA-NARO, DO
1906 *stone*
- ལེ་ SA-DAPTA, DA-NARO, DÖ-TA, DÖ
1948 DÖ-PA *to sit*
- 15 ལེ་ SA-DAPTA, DA-NARO, DONG-NGA, DONG
1946 SHING-DONG *tree*
- རྩ་ T'AU, GA-RATA, DRA
732 *enemy*

- ལྟཱ་ SA-GAPTA, GA-RATA, DRA
 918 *sound*
- འུ་ དཱ་ AU, DA-RATA, DRA
 1874 DIN-DRA *such* ✓
- 16 འུ་ རཱ་ AU, BA-RATA, DRA-SA, DRE
 2550 *rice*
- འུ་ གཱ་ AU, GA-RATA, DRA-NARO, DRO
 806 DRO-WA *to go*
- 17 འུ་ རཱ་ AU, BA-RATA, DRA-SHÁPKYU, DRU
 2558 *grain*
- 18 འུ་ དཱ་ AU, DA-SHÁPKYU, DUK-KÁ, DUK
 1856 DU *is*
- 19 འུ་ དཱ་ PAU, DA-SHÁPKYU, DÜN-NA, DÜN
 1816 *seven*
- འུ་ དཱ་ MAU, DA-SHÁPKYU, DÜN-NA, DÜN
 1832 KUN-DÜN *presence (H)*
- 20 འུ་ དཱ་ AU, DZA-KIKU, DZIN-NA, DZIN
 2960 KAN-DZIN *document* ✓
- 21 ལྟཱ་ རཱ་ RA-DZAPTA, DZA-NARO, DZONG-NGA, DZONG
 3004 *fort*
- 22 ལྟཱ་ ལྟཱ་ SA-GAPTA, GA-MA, GAM
 882 box ✓
- ལྟཱ་ ལྟཱ་ SA-GAPTA, GA-NGA, GANG
 878 GANG-LA *on*
- འུ་ གཱ་ TAU, GA-DENGBU, GE
 718 GE-GEN *teacher*
- 23 འུ་ གཱ་ MAU, GA-NARO, GO
 750 *head*
- འུ་ གཱ་ AU, GA-NARO, GO
 772 *beginning*
- 24 ལྟཱ་ ལྟཱ་ SA-GAPTA, GA-NARO, GO
 898 *door*
- ལྟཱ་ ལྟཱ་ SA-GAPTA, GA-NARO, GO
 900 GO-NGA *egg*

- དགོན་ ཇÁU, GA-NARO, GÖN-NA, GÖN
 726 GOM-PA *monastery*
 ལྷོ་ SA-GAPTA, GA-NARO, GOR-RA, GOR
 905 GO-GO *round* ✓
 དག་ TÁU, GA-SHÁP KYU, GU
 712 *nine*
 25 རྩ་ RA-GAPTA, GA-YATA, GYA
 826 GYA-GAR *India* ✓
 བརྩ་ PÁU, RA-GAPTA, GA-YATA, GYA
 942 *hundred*
 རྩལ་ RA-GAPTA, GA-YATA, GYA-LA, GYEL
 842 GYE-PO *king*
 26 རྩལ་ RA-GAPTA, GA-YATA, GYAP-PA, GYAP
 838 GYAP-PA *to put*
 བརྩད་ PÁU, RA-GAPTA, GA-YATA, GYA-TÁ, GYE
 944 *eight*
 27 མགྲོགས་ MAU, GA-YATA, GYA-NARO, GYO-GA-SA, GYOK
 754 GYOK-PO *quickly* ✓
 རྩ་ RA-GAPTA, GA-YATA, GYA, GYA-SHÁP KYU,
 852 *cause* GYU
 28 བརྩུད་ PÁU, SA-GAPTA, GA-YATA, GYA, GYA-SHÁP KYU
 954 GYUR-WA *to alter* GYUR-RA, GYUR
 ལྷ་ LA-HAPTA, LHA
 3878 HLA *deity*
 29 ལྷགས་ LA-HAPTA, LHA-GA-SA, LHAK
 3886 HLAK-PA *wind*
 30 དབྱིན་ TÁU, WA-YATA, YA-KÍKU, IN-NA, IN
 2494 IN-JI *English* ✓
 ལྷགས་ LA-JAPTA, JA-GA-SA, JAK
 1264 JA *tongue (H)*

- 31 མཇེལ་ MAO, JA-LA, JEL
 1216 JE-WA to meet
- མཇེ་ RA-JAPTA, JA-DENGBU, JE
 1256 THU-CHE kindness
- མཇེཏ་ འཕ་, RA-JAPTA, JA-DENGBU, JE-TA, JE
 1272 JE-PA to forget
- མཇེཏ་ LA-JAPTA, JA-KIKU, JI-TA, JI
 1268 JI-PO heavy
- 32 མཇེཏ་མ་ LA-JAPTA, JA-NARO, JONG-NGA-SA, JONG
 1270 DEN-JONG Sikkim
- འཇེཏ་ AU, BA-YATA, JA-NARO, JOR-RA, JOR
 2544 JOR-WA to obtain JOR GET
- 33 དཀའ་ འཕ་, KA-A, KA
 72 KA-LE-KHAK-PO difficult
- དཀའ་ འཕ་, KA-A, KA
 104 order
- ཀང་ RA-KAPTA, KA-NGA, KANG
 140 KANG-PA foot
- 34 གང་ ཀ་-ང་, ཀང་
 531 what?
- གང་མ་ ཀ་-ང་-ས་, ཀང་
 534 snow
- དཀར་ འཕ་, KA-RA, KAR
 74 KAR-PO white
- 35 མཇེཏ་ SA-KAPTA, KA-TA, KE
 180 voice
- 36 བ་ KHA
 286 mouth
- 37 བམ་མ་ KHA-MA-SA, KHAM
 326 Eastern Tibet
- བང་ KHA-NGA, KHANG
 312 KHANG-PA house

- 38 མཁའ་པོ་ MAU, KHA-NA, KHEN
 456 KHEM-PO *Abbot*
 མཁའ་པོ་ KHA-NARO, KHO
 366 *he*
 མཁའ་པོ་ KHA-NARO, KHONG-NGA, KHONG
 374 *he, they (H)*
 40 འཁོར་ AU, KHA-NARO, KHOR-RA, KHOR
 488 KHOR-LO *circle*
 འཁོར་ KHA-YATA, KHYA
 འཁོར་ KHA-YATA, KHYA-DENGBU, KHYE-TÁ KHYE
 402 *you (H)*
 མཁའ་པོ་ MAU, KHA-YATA, KHYA-DENGBU, KHYEN-NA,
 466 KHYEM-PA *to know (H)* KHYEN
 འཁོར་ AU, KHA-YATA, KHYA-DENGBU, KHYER-RA,
 498 KHYE-WA *to bring* KHYER
 འཁོར་ KHA-YATA, KHYA-NARO, KHYÖ-TÁ, KHYÖ
 408 *you*
 43 མཁའ་པོ་ SA-KAPTA, KA-SHÁPKYU, KU
 198 *body (H)*
 44 འཁོར་ KA-YATA, KYANG-NGA, KYANG
 34 *although*
 45 འཁོར་ SA-KAPTA, KA-YATA, KYA-RA, KYAR
 222 YANG-KYAR *again* ✓
 47 མཁའ་པོ་ KÁ-LAPTA, LA
 686 *hire*
 མཁའ་པོ་ PÁ-LAPTA, LA
 2464 *above all*
 འཁོར་ལྷ་གསལ་ PÁU, RA-LAPTA, LA-GA-SA, LAK
 3464 LA-PA *to be lost*
 48 འཁོར་ LA
 3468 *to*
 འཁོར་ལྷ་གསལ་ LA-GA-SA, LAK
 3484 LA *yes*

- ལ་ཀ་ LA-KÁ, LAK
 3480 LAK-PA *hand*
- ལ་མ་ LA-MA, LAM
 3500 *road*
- 49 ལ་པ་ LA-PA, LAP
 3498 LAP-PA *to say*
- ལ་པ་པ་ PAU, SA-LAPTA, LAP-PA, LAP
 3836 LAP-PA *to learn*
- ལ་ས་ LA-SA, LE
 3504 LE-KA *work*
- ལ་ན་ LA-NA, LEN
 3494 *answer*
- 50 ལ་དང་བུ་ SA-LAPTA, LA-DENGBU, LEPA-PA, LEPA
 3780 LEPA-PA *to arrive*
- ལ་ཀ་ལ་པ་ཏ་ KA-LAPTA, LA-NARO, LO
 703 *girth*
- ལ་པ་ལ་པ་ PA-LAPTA, LA-NARO, LO
 2472 *mind*
- ལ་ན་ལ་ LA-NARO, LO
 3534 *year*
- ལ་ན་ལ་ LA-NARO, LO-SA, LO
 3548 CHHE-LO *greatness* ✓
- 51 ལ་ཀ་ལ་ KA-LAPTA, LA-NARO, LO-KA, LOK
 68 LOK-PA *to read*
- ལ་ན་ལ་ LA-NARO, LO-KA, LOK
 3538 LOK-PA *to return*
- 52 ལ་ཤ་པ་ཀྱུ་ RA-LAPTA, LA-SHAPKYU, LUNG-NGA, LUNG
 3458 *air*
- ལ་ཤ་པ་ཀྱུ་ LA-SHAPKYU, LUNG-NGA, LUNG
 3574 LUNG-PA *country* ✓
- 53 ལ་མ་ཀ་ TAU, MA-KA, MAK
 2680 *battle*
- ལ་ང་ MA-NGA, MANG
 ✓ 2618 MANG-PO *many*

- 54 མཚན་ ས་-MATA, MA-NA, MEN
2724 *medicine* ✓
- མི་ མ་-KÍKU, MI
2630 *man* ✓
- མི་གཏེ་ མ་-KÍKU, MIK-KÁ, MIK
2632 *eye*
- མི་ཀྱི་ མ་-KÍKU, MING-NGA, MING
2634 *name* ✓
- 57 བང་ མ་-NGA, NANG
1984 *in* ✓
- གཤམ་ ཀ་, NA-NGA, NANG
2022 NANG-WA *to give (H)*
- 58 ཀ་ མ་-NGA
958 *I* ✓
- 59 ཀྱང་ མ་-NGAPTA, NGA
1014 *five*
- ཀྱང་ མ་-NGAPTA, NGA
1016 NGA-PO *early*
- 61 འུ་ འ་-TAU, NGA-SHÁPKYU, NGÜL-LA, NGÜL
984 NGÜ *silver* ✓
- འུ་ མ་-NAPTA, NA-SHÁPKYU, NUM-MA, NUM
2082 *oil*
- མེ་ཏེ་ མ་, NYA-DENGBU, NYEL-LA, NYEL
1336 NYE-WA *to be tired*
- མེ་ཏེ་ མ་, NYA-DENGBU, NYE-SA, NYE
1338 THU-NYE-PO *delightful (H)* ✓
- 63 བརྗེ་པ་ འ་, SA-NYAPTA, NYA-DENGBU, NYEL-LA,
1377 NYE-WA *to forget (H)* NYEL
- 64 ཉི་ མ་-KÍKU, NYI
1292 NYI-MA *day* ✓
- གཤམ་ ཀ་, NYA-KÍKU, NYI-SA, NYI
1294 *two*
- 65 མུང་ མ་-YATA, NYA-NARO, NYONG-NGA, NYONG
2678 NYONG-WA *to have done before*

35. NYA-SHÁPKYU, NYUNG-NGA, NYUNG
 ✓ 1298 NYUNG-NYUNG *a little* ✓
 36. SA-NYAPTA, NYA-SHÁPKYU, NYUNG-NGA,
 1364 NYUNG-WA *to be ill (H)* NYUNG
 A-NARO, O
 3204 O-MA *milk* ✓
 37. A-NARO, Ö-SA, Ö
 3218 Ö-PA *to suit*
 67 38. PÁ-KÁ, PÁK
 2360 PÁ-LE *bread* ✓
 68 39. TÁU, PA-DENGBU, PE
 2142 PE-CHHA *book* ✓
 40. PÁ-LA, PÉL
 2376 PÉ *wool* ✓
 41. PHA
 2212 *father* ✓
 69 42. PHA-RA, PHAR
 2226 PHA *beyond* ✓
 43. PHA-DENGBU, PHEP'-PÁ-SA, PHEP'
 2258 PHE-PA *to come (H)*
 70 44. PHA-SHÁPKYU, PHÜL-LA, PHÜL
 2256 PHÜ-WA *to offer*

RECORD VII OMC 19894

- 72 45. PÁ-NARO, PÖ-TÁ, PÖ
 2404 *Tibet*
 46. TÁU, PA-NARO, PÖN-NA, PÖN
 2146 DZONG-PÖN *District Magistrate*
 47. RA-NGA, RANG
 3368 *self* ✓
 74 48. RA-SA, RE
 3380 *cloth* ✓
 49. RA-DENGBU, RE
 ✓ 3428 *each*

- 74 རེན་ . RA-DENGBU, RE-TA, RE
3438 *is*
- 75 རིན་ ✓ RA-KÍKU, RIN-NA, RIN
3394 *price* ✓
- རིང་ ✓ RA-KÍKU, RING-NGA, RING
3390 RING-PO *long* ✓
- རོགས་ RA-NARO, RO-KA-SA, RO
3448 *help* ✓
- 76 ཟི་ SA
3110 SA-WA *to eat*
- གཟེར་ KAU, SA-A, SA
3158 *planet*
- ས་ SA
3648 *earth*
- 77 གཟེགས་ KAU, SA-KA-SA, SAK
3150 SAK-PA *to fall*
- ཟམ་ SA-MA, SAM
3118 SAM-PA *bridge*
- བསམ་ PAU, SA-MA, SAM
3824 SAM-PA *opinion*
- 78 ལྷ་ SA-RATA, SA-SA, SE
3738 *son (H)*
- གསལ་ ✓ KAU, SA-LA, SEL
3798 SE-PO *clear* ✓ ○
- སེམས་ SA-DENGBU, SEM-MA-SA, SEM
3680 *mind*
- 79 ཟེན་ SA-DENGBU, SER-RA, SER
3136 SE-GI-YÖ *is called*
- སེན་ ✓ SA-DENGBU, SER-RA, SER
3682 SE-PO *yellow* ✓ ○
- ཤ་ SHA
3550 *meat* ✓
- 80 ཤངས་ SHA-NGA-SA, SHANG
3558 *nose (H)* ✓

- 81 འཇམ་ རྩ་པ་-ས་, རྩ་པ་
 3028 *foot (H)* ✓
 འཇམ་ རྩ་ལ་, རྩེལ་
 3034 *SHE mouth (H)*
 འཇམ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-དེང་བུ་, རྩེ་ས་, རྩེ་
 3106 *SHE-PA to eat (H)*
 རྩེ་ རྩ་པ་-དེང་བུ་, རྩེ་ས་, རྩེ་
 3598 *SHE-PA to know*
 82 རྩ་པ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-ས་, རྩེན་
 3066 *SHEM-PA another* ✓
 རྩེ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-ཀི་ཀུ་, རྩེ་
 3092 *four*
 རྩེ་ རྩ་པ་-ཀི་ཀུ་, རྩེ་
 3570 *SHI-WA to die*
 83 རྩེ་ རྩ་པ་-ཀི་ཀུ་, རྩེང་-ང་, རྩེང་
 3036 *field*
 རྩེ་ རྩ་པ་-ཀི་ཀུ་, རྩེང་-ང་, རྩེང་
 3576 *wood* ✓
 84 རྩེ་ རྩ་པ་-འ་ར་, རྩེ་ཀ་-ཀ་, རྩེ་ཀ་
 3604 *SHO come!* ✓
 རྩེ་ རྩ་པ་-འ་ར་, རྩེ་ཀ་-ཀ་, རྩེ་ཀ་
 3606 *SHU-GU paper* ✓
 85 རྩེ་ རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེ་
 3042 *SHU-WA to request*
 རྩེ་པ་ རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེ་ཀ་-ཀ་-ས་, རྩེ་ཀ་
 3043 *SHU-ME fire (H)* ✓
 རྩེ་པ་ རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེ་ཀ་-ཀ་, རྩེ་ཀ་
 3076 *SHU-LA behind*
 རྩེ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེ་
 3098 *SHU-MA lamp* ✓
 རྩེ་པ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེ་ཀ་-ཀ་-ས་, རྩེ་ཀ་
 3100 *SHU-PA to sit (H)*
 86 རྩེ་ རྩ་པ་ རྩ་པ་, རྩ་པ་-ཤ་པ་ཀུ་, རྩེང་-ང་, རྩེང་
 3078 *Government*

- ཤམ་ . SHA-SHÁPKYU, SHUP'-PA-SA, SHUP'
3590 *covering*
- ཤམ་ཤམ་ K'AU, 'SA-KÍKU, 'SIK-KA-SA, 'SIK
3166 'SI-PA *to see (H)*
- ཤམ་ 'SA-KÍKU, 'SIN-NA, 'SIN
3122 'SIM-PA *to seize*
- ཤམ་ཤམ་ K'AU, 'SA-KÍKU, 'SIM-MA, 'SIM
3168 'SIM-PA *to sleep (H)*
- 87 ཤམ་ 'PAU, 'SA-NARO, 'SO
3184 'SO-WA *to make*
- 88 ཤམ་ཤམ་ K'AU, SO-NARO, SÖL-LA, SÖL
3816 SÖ-WA *to request*
- 89 ཤམ་ཤམ་ K'AU, SA-SHÁPKYU, SUM-MA, SUM
3802 *three*
- ཤམ་ཤམ་ K'AU, SA-SHÁPKYU, SUNG-NGA, SUNG
3800 SUNG-WA *to speak (H)*
- ཤམ་ 'SA-SHÁPKYU, 'SUR-RA, 'SUR
3128 *corner*
- 90 ཤམ་ RA-TAPTA, TA
1424 *horse*
- ཤམ་ LA-TAPTA, TA
1440 TA-WA *to see*
- 91 ཤམ་ 'PAU, TA-NGA, TANG
1418 TANG-WA *to send*
- ཤམ་ 'TA-NGA, 'TANG
1684 *with (and)*
- ཤམ་ 'TA-NGA, 'TANG
1688 'TANG-PO *first* ✓
- 93 ཤམ་ SA-TAPTA, TA-DENGBU, TER-RA, TER
1480 TER-WA *to give*
- 96 ཤམ་ཤམ་ MAU, THA-NARO, THONG-NGA, THONG
1636 THONG-WA *to see*
- 97 ཤམ་ KHA-RATA, THRA-KÁ, THRAK'
420 THRA *blood*

- 98 མ་
KHA-RATA, THRA-KÍKU, THRI •
430 *throne*
- འཇུག་
AU, KHA-RATA, THRA-KÍKU, THRI-TÁ, THRI
510 THRI-SHO *bring! (lead)* ✓
- 99 འཇུག་
AU, KHA-RATA, THRA-SHÁPKYU, THRUNG-NGA
516 THRUNG-WA *to be born (H)* THRUNG
འཇུག་
THA-SHÁPKYU, THUK-KÁ-SA, THUK
1558 THU *mind*
- 100 འཇུག་
THA-SHÁPKYU, THUP-PA, THUP
1566 THUP-PA *to be able*
- 101 འཇུག་
TA-NARO, TOK-KÁ, TOK
1396 TOK-TSA *a little*
- 102 འཇུག་
SA-TAPTA, TA-NARO, TÖN-NA, TÖN
1490 TÖN-KA *autumn*
འཇུག་
TÁ-NARO, TÖN-NA, TÖN
1758 TÖN-DA *meaning* ✓
- 103 འཇུག་
KÁ-RATA, TRA-WASUR, TRA
632 LAP-TRA *school* ✓
- 104 འཇུག་
TÁ-RATA, TRA-DENGBU, TREL-LA, TREL
1792 TRE *mule*
- 105 འཇུག་
KÁ-RATA, TRA-KÍKU, TRI
646 *knife*
- 106 འཇུག་
KÁ-RATA, TRA-NARO, TRO
668 *wheat* ✓
- འཇུག་
SA-PATA, PA, PA-RATA, TRA-NARO, TRO
2208 TRO-PO *pleasant* ✓
- 108 འཇུག་
KÁ-RATA, TRA-SHÁPKYU, TRU
656 *boat*
འཇུག་
TÁ-RATA, TRA-SHÁPKYU, TRUK-KÁ, TRUK
1786 *six*
- 109 འཇུག་
RA-TSAPTA, TSA
2788 TSA-WA *root* ✓
འཇུག་
RA-TSAPTA, TSA-WASUR, TSA
2792 *grass* ✓

- 110 མཚན་
TSHA-WAŚUR, TSHA
2836 *salt*
- མཚན་ MAU, TSHA-MA-SA, TSHAM
2912 TSHAM-TSHAM *sometimes* ✓
- མང་ TSHA-NGA, TSHANG
2846 TSHANG-MA *all* ✓
- 112 མཚན་ MAU, TSHA-NA, TSHEN
2908 *name (H)*
- མིག་ TSHA-KÍKU, TSHÍK-KÁ, TSHÍK
2862 *word*
- མོ་ TSHA-NARO, TSHO
2888 *plural termination*
- མཚོ་ MAU, TSHA-NARO, TSHO
2922 *lake*
- མོད་ TSHA-NARO, TSHÖ-TÁ, TSHÖ
2894 *measure* ✓
- 113 མོང་ TSHA-NARO, TSHONG-NGA, TSHONG
2892 *trade* ✓
- མུས་ RA-TSAPTA, TSA-KÍKU, TSI-SA, TSI
2818 *accounts*
- 114 བརྩོན་ PÁU, RA-TSAPTA, TSA-NARO, TSÖN-NA, TSÖN
2830 TSÖN-DRÜ *effort*
- 115 དུ་ TÁU, WA-SHÁP KYU, U
2478 *head (H)*
- 116 དབུས་ TÁU, WA-SHÁP KYU, Ü-SA, Ü
2484 *middle*
- དབང་ TÁU, WA-NGA, WANG
2476 *authority* ✓
- 117 དབྱངས་ TÁU, WA-YATA, YANG-NGA-SA, YANG
2490 *vowel*
- ཡང་ YA-NGA, YANG
3234 *also* ✓
- 118 ཡཔ་ YA-PÁ, YAP-
3242 *father (H)*

	ཡར་	YA-RA, YAR- 3248 YA <i>up</i> ✓
	གཡས་	KAU, YA-SA, YE 3332 YE-PA <i>right (hand)</i> ✓
119	ཡིག་	YA-KÍKU, YÍK-KÁ, YÍK 3266 <u>YIG-LEN</u> <i>answer to letter</i> ✓
	ཡིན་	YA-KÍKU, YIN-NA, YIN 3270 <u>YIM-PA</u> <i>to be</i>
	ཡོད་	YA-NÁRO, YÖ-TÁ, YÖ 3298 <i>is</i>
	ཡོང་	YA-NARO, YONG-NGA, YONG 3296 <u>YONG-WA</u> , <i>to come</i>
120	ཡུལ་	YA-SHÁPKYU, YÜL-LA, YÜL 3290 YÜ <i>country</i>
	ཡུམ་	YA-SHÁPKYU, YUM-MA, YUM 3284 <i>mother (H)</i>

N. B. The syllables subsequent to TSHO (plural termination) on page 112 are not contained in the gramophone record.

ཤོག།

SHO.

Come.

3604

RECORD VIII

OMC 19896

འདིར་ཤོག།

DE SHO.

Come here.

1852,3604

མགྱོགས་པོ་ཤོག།

GYOK-PO SHO.

Come quickly.

754,2124,3604

དཔེ་ཆ་མགྱོགས་པོ་ཁྱེར་ཤོག།

PE-CHHA GYOK-PO KHE-SHO.

Bring *the* book quickly.

2142,1102,498

ཕར་གྱུགས།

PHA GYU.

Go away.

2226,860

འདི་ཕར་ཁྱེར་གྱུགས།

DI PHA KHE-GYU.

Take it (this) away.

1850,2226,498,860

གོ་རྒྱུ་ལ།

GO GYAṔ.

Shut *the* door.

898,838

གི་རྒྱུ་ཕྱེ།

GI-GUNG CHHE.

Open *the* window.

894,350,2294

ཤེལ་ཡོལ་རྒྱུ་ལ།

SHE-YÖ GYAṔ.

Draw *the* curtain (to close it).

3596,3306,838

གོ་ཡོལ་ཕྱེ།

GO-YÖ CHHE.

Draw *the* door-curtain (to open it).

898,3306,2294

ཤོག་གུ་ཁྱེར་ཤོག།

SHU-~~ལུ~~ KHE-SHO.

Bring *some* paper.

3606,2387,498

སྒྲུག་རྩ་ག་པ་ཡོད།

NAK-TSHA KA-PA YO.

Where is *the* ink?

2070,2835,522,2097,3298

ལྷ་གུ་ཁྱེ་ཤོག།

NYU-GU KHE-SHO.

Bring *me* a pen.

2732,558.

ལྷ་གྲི་ག་པ་ཡོད།

TAP'-TRI KA-PA YO.

Where is *my* pen-knife?

1448,646

འདི་ངའི་མ་རེད།

DI NGE MA-RE.

This is not mine.

1850,974,2610,3438

ཁྱེད་རང་ག་ནས་ཡིན་པ།

KHYÖ-RA KA-NE YIM-PA.

Where do you *come* from? (Where are you yourself from?).

ལགས་བོད་ནས་ཡིན།

LA, PÖ-NE YIN.

I am from Tibet, Sir.

3486,2404,1998,3270

ག་པ་སྤོད་ཀྱི་ཡོད།

KA-PA DÖ-GI-YÖ.

Where do *you* live?

1948,39,3298

འབྲས་ཇོང་ས་ལ་དོ་གི་ཡོད།

DREN-JONG-LA DÖ-GI-YÖ.

I live in Sikkim (rice country).

2550,1270,3468,1948

མིང་ལ་ཀ་རེ་ཇེ།

MING-LA KÁ-RE 'SE.

What is *your* name? (What do people say by name?).

2634,3468,522,3432,3136

མིང་ལ་ཚེ་རིང་ཇེ་གི་ཡོད།

MING-LA TSHE-RING 'SE-GI-YÖ.

My name is Tsering. (By my name *they* say

2880,3390,3136,3298

Tsering).

ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།

LO KÁ-TSHE YIM-PA.

How old are you? (How many years are there?).

3534,522,2894,3270,2096

ལོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡིན།

LO NYI-SHU THAM-PA YIN.

I am twenty years *old*.

3534,1294,3584,1538

ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་གི་ཡོད།

✓ LE-GA KÁ-RE CHÉ-GI-YÖ.

What is your work? (What work do you do?).

3504,2436

ཞིང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

SHING-KI LE-GA CHE-GI-YÖ.

I work on a farm. (I do work of field).

3036,554

ཉི་མ་རེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཚོད་རེད།

✓ NYI-MA RE-LA LA KA-TSHE RE.

How much do you earn a day? (How much is hire
1292,2614,3428,3468,686,522,2894 for each day?).

གོ་མོ་ཕྱིད་དང་གཉིས་རེད།

GOR-MO CHHE-TANG-NYI RE.

One and a half rupees. (With a half, two).

905,2662,2298,1684,1320,3438

ཏ་ཐི་ཤོ་

TA THI-SHO.

Bring *my* horse.

1424,3604

ཁ་ལ་ག་ཕྱིར་ཤོ་

KHA-LA KHE-SHO.

Bring dinner.

286,3480

ཁང་པ་འདི་སྤྱི་རེད།

KHANG-PA DI SÜ RE.

Who does this house belong to? (Whose is this house?).

312,1850,3662,3191

ཚོང་པ་ཞིག་གི་རིད།

TSHONG-PA CHI-GI RE.
It belongs to a (one) trader.
2892,3035,554

ཁང་པ་སྐྱིད་པོ་འདུག་གས།

KHANG-PA KYI-PO DU-GE.
Is it *a* comfortable house?
226,2124,1856,547

ལགས་ཡག་པོ་འདུག།

✓ LA, YAK-PO DU.
Yes, *it* is good..
3484,3230

དྲི་བ་ཙམ་སྐྱུག་ཅས།

✓ TOK-TSA GU-A.
Wait a little.
1396,2742,890,3912

ང་ད་ལྟ་སྐྱབ་ཡོང་།

✓ NGA TAN-DA LE-YONG.
I will come soon (now).
958,1676,3780,3296

སྐྱུ་གུ་གསར་པ་ཁྲིར་ཤོག།

NYU-GU SA-PA KHE-SHO.
Bring another pen (fresh).
2732,3796

ཀུའུ་ཀུམ་ཅིཀ་ཀེ་ཤོ།

KUP'-KYA CHI'K KHE-SHO.

Bring *a* chair (one).

152,32

དཔེ་ཆ་འདི་དམག་དཔོན་སྐུ་བཞེས་ལ་ཕུ།

PE-CHHA DI MAK'-PÖN KU-SHO-LA PHÜ.

Give (offer) this book to the Commanding Officer.

2142,2680,2146,198,3080,3468,2256

ཕར་ཁྱེར་རྒྱལ།

PHA KHE-GYU.

Take *it* away.

2226,498,860

སྒྲིག་ཆ་དྲོག་ཅམ་བྲུ།

NAK'-TSHA TOK'-TSA LU.

Pour *out* a little ink.

2070,1396,2470

ཡིག་ཀོག་བཞིས་དགོས་ཡོད།

YI-GO NYI GO-YÖ.

I want two envelopes (are required).

3266,26,1320,728

བཞུ་མར་འདི་ཡག་པོ་འབར་གྱི་མི་འདུ།

SHU-MA DI YAK'-PO BAR-GI MIN-DU.

The (this) lamp is not burning properly (well).

3098,2624,1850,3230,2124,2508,1856

ཡག་པོ་བཟོས།

✓ YAK-PO SÖ.
Put it right. (Make it good).
3184

བག་ལེབ་ག་ཚོད་བཟོས་པ།

PÁ-LE KÁ-TSHE SÖ-PÁ.
How many loaves of bread have you made?
2360,3530,522,2894,3184,2091

དང་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡིན།

TÁ NGAN-TSHO DRO-GI-YIN.
We will go now.
1676,958,2888,806,552,3270

ང་སང་ཉིན་ཡོང་གི་ཡིན།

✓ NGA SANG-NYI YONG-GI-YIN.
I will come tomorrow.
958,3652,1296,3296,3270

ཇ་བཟོས།

CHÁ SÖ.
Make tea.
1204,3184

དཀར་ཡོལ་གཉིས་ཁྱིའ་གོ།

KA-YÖ NYI KHE-SHO.
Bring two cups.
74:3308

མེར་ཙོ་ཚུང་ཚུང་བཞི་དགོས་ཡོད།

DE-TSE CHHUNG-CHHUNG SHÍ GO-YÖ.

We shall want four small plates (are required).

1944,2744,1148,1148,3092,728

ལགས་ལགས་སི་འདྲིར་ཡོད།

LA-LES DE YÖ.

Here *they* are, Sir.

3484,3486,3658

ད་ཚུང་བག་ལེབ་གསུམ་དགོས་ཡོད།

TAN-DO PA-LE SUM GO-YÖ.

We shall want three more loaves (are required).

1676,3416,2360,3802

འོ་མ་ཡག་པོ་བསྐྱེལ་གུང་ངས།

O-MA YAK-PO KÖ-CHUNG-NGE.

Have you boiled the milk properly? (well).

3204,2614,3230,278,2430,975

ལགས་གུང་།

LA CHUNG.

Yes, Sir (it has been).

3484,2430

མར་གསར་པ་རང་སི་འདྲིབ།

MA SA-PA-RANG MIN-DU.

The butter is not quite fresh.

2624,3796,3368,2628

བྱེ་མ་ཀ་ར་ལྷོ་གུ་ཅོ་འི་སྐང་ལ་ཞེག།

CHÉ-MA-KA-RA CHOK-TSE GANG-LA SHÓ.
Put *the* sugar on *the* table.

2432,1094,2744,3191,878,3088

ཇ་གྲང་མོ་རེད།

CHÁ TRANG-MO RE.
The tea is cold.

636,2662

མེ་འབར་གྱི་འདུག་གས།

ME BAR-GI DU-GE.
Is *the* fire burning?

2654,2508

ལག་པ་བྱུང་ཡ་ཚུ་སྐྱུག།

LAK-PA THRÜ-YA CHHU LU.
Pour *out* some water for *me* to wash *my* hands.

3480,518,2090,3222,1146,2470

གཟུགས་པོ་བྱུང་ཡ་ཚུ་ཚ་པོ་ཚུ་ཚོད་ལྔ་ལ་དགོས་ཡོད།

SUK-PO THRÜ-YA CHHU TSHA-PO CHHU-TSHÖ NGA-LA
GO-YÖ.

I shall want *some* hot water at five o'clock for a bath.
3170,3222,2834,1146,2894,1014 (for body washing).

ལགས་ལགས་སེ།

LA-LES.
Very good, Sir (Yes, sir).

སྐྱ་གཞིགས་ཨམ་ཚི་ལགས།

KU-SHO AM-JI LA.
Doctor sahib.

198,3080,3486

ང་ན་གི་འདུག།

NGA NA-GI-DU.

I have got a pain. (In respect of me *it* pains).

958,1970

སྐྱ་གནང་རོགས་གནང་།

MEN NA-RO-NA.

Please give me *some* medicine.

2724,2022,3448

ག་རེ་ན་གི་འདུག།

KÁ-RE NA-GI-DU.

What pain have you? (What pains?).

522,3432

མིག་ན་གི།

MI NA-GI.

My eye hurts.

2632

ན་ནས་ག་ཚེད་སོང་།

NA-NE KÁ-TSHE SONG.

How long have you been ill? (Having become ill,
how much has been?).

1970,2000,522,2894,3714

ཇི་བ་གསུམ་སོང་།

DA-WA SUM SONG.

Three months (have been).

3149,2355,3669

མིག་ཚུ་མང་པོ་འཕོན་གྱི་འདུག།

MIK'-CHHU MANG-PO THÖN-GI-DU.

My eyes are watering a lot. (Much eye-water comes out).

2632,1146,2618,1668

སྐྱན་འདིས་ཉི་མ་རེ་ལ་བྲེངས་བཞི་བཞི་བྱུང་།

MEN DI NYI-MA-RE-LA THENG SHÍ-SHÍ THRÜ.

Wash *your eyes* with this medicine four times a day.
(Wash with this medicine each day 4/4 times).

2724,1850,556,1292,3428,3468,1578,3092,518

མགྲོགས་པོ་དྲག་ཡོང་།

GYOK'-PO TRA-YONG.

You will soon (quickly) recover.

754,2124,1768,3296

གཙང་མ་བྱེད།

TSANG-MA CHÍ.

Make *them* clean.

2750,2614,2436

བཙོག་པ་མ་བྱེད།

TSOK'-PA MA-CHÍ.

Don't make *them* dirty.

2776,2094,2610

ད་བཞིན་ནས་གྲུགས།

TA SHÖN-NE GYU.

Go on horse-back (by riding horse).

1424,3108,2000,860

ལམ་སང་ལོག་ཤོག།

LAM-SANG LO-SHO.

Come back at once.

3500,3653,3538

ཨམ་ཚི་སྐྱུག་ཁང་ནས་ཕེབས་ཚར་འདུག།

AM-JI MEN-KHANG-NE PHE-TSHAR-DU.

The doctor has left the hospital already (has completed going).

2258,2856,1856

མཇལ་མ་བྱུང་།

JE MA-CHUNG.

I missed him (did not meet).

1216,2610,2430

ག་པ་ཕེབས་པ་རེད།

KĀ-PA PHE-PA-RE.

Where has *he* gone?

522,2097,2091,3438

ཁྲོམ་ལ་ཕེབས་པ་རེད།

THROM-LA PHE-PA-RE.

He has gone to *the* bazar.

452,3468

ག་རེ་གནང་ག་ཕེབས་པ་རེད།

KÁ-RE NANG-GA PHE-PA-RE.

Why has *he* gone there? (What conferring?).

2022,528

མི་ནད་པ་ཞིག་ལ་གཞིགས་པ་ཕེབས་པ་རེད།

MI NE-PA CHI-LA ŚÍ-GA PHE-PA-RE.

He has gone to visit a patient (to one sick man to

2630,1988,2094,1038A,3166,528

see).

འོ་ན་ཁོང་ཕེབས་པ་དང་ལམ་སང་ཡི་གེ་དེ་ཕུལ།

O-NA, KHONG PHE-PA-ŦANG LAM-SANG YI-GE ŦÉ PHÜ.

Well, when he comes, give *him* the (that) letter at

374,1684,3266,576,1736,2256

once.

ལགས་ལགས་སེ།

LA-LES.

Yes, Sir.

ད་ཕེབས་ཀྱི་འདུག།

ŦA PHE-GI-DU.

He is coming now.

1676

གོན་ལགས་ཕུག་ཕེབས་གནང་གུང་།

GEN-LA, CHHA-PHE-NANG-CHUNG.

Good morning, Tutor. (Mr. Teacher, *you* have come.)

816,3486,2274,2430

སྐྱེ་ཁམས་བཟང་པོ་ཡོད་པས།

KUNG-KHAM SANG-PO YÖ-PE.

How are you? (Is health good?).

198,322,3178

ལགས་ཡོད་བཞུགས་གདན་འདྲེགས།

LA YÖ, SHU-DEN-JA.

Very well, *thank you*. Please sit down. (Yes, it is.)

གོན་ལགས་ལ་གསོལ་ཇ་ལྷུས།

GEN-LA-LA SÖ-JA SHÜ.

Offer some tea to *my* Tutor.

3468,3816,1204,3042

ལགས་ལགས་སི།

LA-LES.

Yes, Sir.

3484

ཞལ་ལག་ཏོག་ཙམ་ཕུལ།

SHE-LA TOK-TSA PHÜ.

Offer *him* some food (a little food).

3034,1396,2742,2256

ལགས་ང་ཞལ་ལག་ལྷ་གི་མིན།

LA, NGA SHE-LA SHU-GI-MEN.

I do not want any food, thank you. (Sir, I do not

3486,958,3042,2640

require food).

ཏོག་ཙམ་བཞེས་སྒྲིབ་ཡོད།

TOK-TSA SHE, TRO-PO YÖ.

Please eat a little. It is nice.

3106,2208

ལགས་ཕུགས་ཇི་ཚེ།

LA, THU-JE-CHHE.

Thank you.

1558

གོ་མ་ལགས་ང་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཡ་གཅིག་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

GEN-LA, NGA-LA YI-GE TRI-YA CHIK LAP-RO-NANG.

(Tutor), please teach me to read and write (teach

3264,3836,3448,2022

me letters).

ལགས་ལགས་སི་བསྐྱབ་ཚོག།

LA-LES, LAP-CHHO.

Certainly. (Yes, I will teach).

1162

བོད་སྐད་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་ངས།

PÖ-KE KA-LE-KHAK-PO YONG-NGE.

Will Tibetan be difficult?

2404,180,96,306,3096,975

ལགས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རང་མི་ཡོང་།

LA, KA-LE-KHAK-PO-RANG MI-YONG.

It will not be very difficult, Sir.

3368,2628

ང་བོད་སྐད་ཉོག་ཙམ་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

NGA PÖ-KE TOK-TSA LAP-RO-NANG.

Please teach me some (a little) Tibetan.

3836,3448

ལགས་ལགས་སི་དག་རང་ལྷུས་ཚོག།

LA-LES, TA-GA-RANG SHÜ CHHO.

Certainly, I will (Yes, I will submit just that).

1678,529,3368,3042,1162

འོ་ན་ཕུགས་དལ་བའི་སྐང་ལ་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

O-NA THU-TE-RE GANG-LA LAP-RO-NANG.

Then please teach *me* when you have leisure (on leisure).

ལགས་ལགས་སི་ཕུགས་རུས་གནང་ན་མགྱོགས་མཁྱེན་ཡོང་།

LA-LES, THU-RÜ NANG-NA GYOK-PO KHYEN-YONG.

Certainly. If *you* make *the* effort *you* will soon learn

1558,3426,2022,1968,466 (know).

ལགས་ལགས་སི་ངས་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ནས་བསྐབ་ཀྱི་ཡིན།

LA-LES, NGE TSÖN-DRÜ CHÉ-NE LA'P-GI-YIN.

Yes, I will work hard. (I will learn by making effort).

958,556,2830,802,2436,2000

འདི་ནས་མར་ལྷགས་ལྲོག་བཞུང་རོགས་བཞུང་།

DI-NE MA JA-LO NA-RO-NA.

Please read from here onwards (downwards).

1850,1998,2622,1264,68

ལགས་ལགས་སི།

LA LES.

Certainly.

ཡག་པོ་ཞིན་ཟློག་པ་བཞུང་གི་འདུག།

YAK-PO SHE-T'RA LO-GA NANG-GI-DU.

You read very well indeed.

3230,3052,1772

ལགས་ཡག་པོ་རང་ལྲོག་བྱུབ་ཀྱི་མིད།

LA, YAK-PO-RANG LO-THUP-GI-ME.

No, I cannot read really well.

3368,1566

དེ་རིང་སྟེ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བསྐྱར་བཞུང་ན།

TÉ-RING CHHI-PO CHÉ-GI, CHHI'P-GYU-NANG-NA.

It is getting late (today). Perhaps you would like to

1736,3392,2436,2276,1968

go now. (If go).

ལགས་ལགས་སི་འོ་ན་སང་ཉིན་བཅར་གྱི་ཡིན།

LA-LES, Ö-NA SANG-NYI CHAR-GI-YIN.
Yes. (Then) I will come tomorrow.
3652,1296,1060

འོ་ན་ག་ལེ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་དགོས།

O-NA KA-LE CHHIP-GYU NANG-GO.
(Then) good-bye. (Please go slowly).
524,728

བྱགས་རྗེ་ཆེ་ག་ལེ་བཞུགས་གནས་འཇགས།

THU-JE-CHHE, KA-LE SHU-DEN-JA.
Thank you. Good-bye. (Please sit slowly).

ང་པོ་ད་རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

NGA PÖ-KE LOP-JONG CHE-GI-YIN.
I want to learn Tibetan. (I will do Tibetan language
3836,2598 learn-practice).

འདིར་དགོན་གན་ཞིག་ཉིད་ཀྱི་རིད་པས།

DE GE-GEN CHIK NYE-GI-RE-PE.
Shall I be able to find a teacher here?
1348

ལགས་དགོན་པ་ལ་ལྷ་མ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

LA, GOM-PA-LA LA-MA KHE-PA CHI YÖ-WA-RE.
There is a clever Lama at the monastery, Sir.
726,2464,462

ངས་ཁོང་ལ་ཕེབས་ལྷུ་ཚོག་།

NGE KHONG-LA PHE SHÜ-CHHO.
I will ask him to come.

374

ཁོང་དགོན་པའི་བླ་མ་རེད་པས།

KHONG GÖM-PE LA-MA RE-PE.
Is he *the head* lama of *the* monastery?

ལགས་ཁོང་མཁན་པོ་རེད།

LA, KHONG KHEM-PO RE.
Yes, he is the Abbot.

456

སྐྱ་གཞིགས་མཁན་པོ་ཕེབས་ཀྱི་འདུག་།

KU-SHO KHEM-PO PHE-GI-DU.
The Abbot is coming.

ཡར་ཕེབས་ལྷུ་།

YA PHE SHÜ.
Ask him to come in (up).

3248

ཕུག་ཕེབས་གནང་བུང་།

CHHA-PHE-NANG-CHUNG.
Good morning. (You have come).

2274,2258,2022

བཞུགས་གདན་འདྲེན།

S'HU-DEN-JA.

Please sit down.

ཐུ་ཇེ་ཅེ་ཚེ།

THU-JE-CHHE.

Thank you.

ཀུ་སུ་དེ་པོ་ཡོད་པས།

KU-S'U DE-PO YÖ-PE.

Are you well? (Is body comfortable?).

198, 1818

ལགས་ཡག་པོ་ཡོད་ཐུ་ཇེ་ཅེ་ཚེ།

LA YAK-PO YÖ, THU-JE-CHHE.

Yes, I am *very* well, thank-you.

གསོལ་ཇ་བཞེས།

SÖ-JA S'HE.

Please have *some* tea.

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ང་ལོད་སྐད་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

KHEN-RIM-PO-CHHE, NGA PÖ-KE LAP-RO-NANG.

Reverend Abbot, please teach me Tibetan.

3394, 1150

ལགས་ལགས་སྲི་བས་ཕྱི་བྱས་ཚོག་།

LA-LES, SHÁP-CHHI SHÜ-CHHO.

Yes, I will (submit service).

3028,2276

ད་ལྟ་བོད་ཡིག་ལྟོག་མཁུན་གྱི་ཡོད་པས།

TAN-DA PÖ-YI LO KHYEN-GI-YÖ-PE.

Can you read Tibetan characters ?

3266,68

ལགས་དབུ་ཅན་ཏེག་ཙམ་ལྟོག་གི་ཡོད།

LA, U-CHEN TOK-TSA LO SHING-GI-YÖ.

I know a little u-chen (capital letters).

2478,1038,68

ཕྱག་རྒྱས་གནང་མཁུན་གྱི་ཡོད་པས།

CHHA-RI NA KHYEN-GI-YÖ-PE.

Can you write ? (Do you know to do writing?).

2274,2452,466,2022

ལགས་གེས་གྱི་མེད།

LA, SHING-GI-ME.

No, I cannot. (Yes, I do not know).

3598

འོ་ན་ཕྱག་དཔེ་འདི་ནས་ལྟོག་པ་གནང་དང་།

O-NA, CHHA-PE DI-NE LO-GA-NANG-TÁ.

Then please read (from) this book.

2274,2142,1686

དང་པོ་ག་ལེ་ག་ལེ་སྐྱ་དག་པོ་བྱས་ནས་ལབ་པ་གནང་དགོས།

TANG-PO KÁ-LE KÁ-LE DRA-TÁK-PO CHÉ-NE LAP-PA-
NANG-GÖ.

At first, please speak slowly *and* clearly.

1688,918,1680,3498,728

ངས་ནིང་སོང་ན་སྐྱོན་སྐྱོན་རོགས་གནང་།

NGE NOR-SONG-NA KYÖN TEN-RO-NA.

If I make mistakes, please point them out (please

2020,1968,258,1488

show the error).

ཚིག་འདིའི་དོན་དག་ག་རེ་རེད།

TSHI DI TÖN-TÁ KÁ-RE RE.

What is the meaning of this word?

2862,1758,1680

ང་གསུང་རོགས་གནང་།

NGA SUNG-RO-NANG.

Please tell me.

3800

ལྷ་མ་ལ་ཞེས་བྱས་ན་གང་འདྲས་རེད།

HLAM-LA SHÉ-SA CHÉ-NA KAN-DRE-RE.

What is the honorific word for HLAM (boot).

3892,3046,1968

ལགས་ཞབས་ཚགས་རེད།

LA, SHÁP-CHHA RE.

It is SHÁP-CHHA.

3028

བསྐྱར་མ་གཅིག་གསུང་རོགས་གནང་།

KYA-MA CHIK SUNG-RO NANG.

Please say it again.

222,3800

ཚིག་འདི་གཉིས་ཆ་དེ་ནི་དག་གཅིག་པ་རེད་པས།

TSHI DI NYI-CHHA TÖN-DA CHIK-PA RE-PE.

Is the meaning of these two words the same ?

1320,1102,1758,1680,1042

ལགས་རེད་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་མ་རེད།

LA-RE DI NYI-LA KHYE YÖ-WA-MA-RE.

Yes, there is no difference between the two.

388

ཁྱེད་རང་གྲགས་རིག་ཚེ་ཕོ་ཞིད་རྒྱལ་འདུག།

KHYE-RANG THU-RI NO-PO SHETRA DU.

You are very quick at learning (your intelligence

1558,3386,2064,3052.

is very sharp).

བོད་སྐད་མགྱོགས་པོ་མཁྱེན་གྱི་རེད།

PÖ-KE GYOK-PO KHYEN-GI-RE.

You will soon learn Tibetan.

466

བོད་ཡིག་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདུག།

PÖ-YI HA-CHANG KA-LE-KHAK-PO DU.

Tibetan is very difficult. (Tibetan letters).

3266,3840,72

མ་རེད་ལས་སྒྲ་པོ་རེད།

MA-RE, LE-LA-PO RE.

No, it is easy.

3504,3772

ང་ཚོ་འདིར་བདུན་སྟག་གསུམ་སྡོད་ཀྱི་ཡིན།

NGAN-TSHO DE DÜN-THRA SUM DÖ-GI-YIN.

We shall be staying here for three weeks.

2888,1816,2310,1948

དེ་ནས་འབྲུག་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བེ་ཡིན།

TE-NE DRU-YU-LA DRO-GI-YIN.

After that we shall go to Bhutan.

1736,1998,2560,3290

ལྷ་ས་ལ་ཟླ་བ་ག་ཚོད་སྐྱེ་བཞུགས་གསང་ང་།

LHE-SA-LA DA-WA KA-TSHE KU-SHÜ NANG-NGA.

How many months did you stay at Lhasa?

198,3100

ཟླ་བ་བཞི་ལྷག་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

DA-WA SHI HLAĀ-TSA DE-PA-YIN.

I stayed *there* more than four months.

3884

ཕེབས་ལམ་ལ་སྐྱེ་མཉེལ་པོ་མ་བྱུང་ངས།

PHE-LAM-LA KU-NYE-PO MA-CHÜNG-NGE.

Did you have a good journey? (Did you not become

2258,3500,198,1336,2610 weary on the road?).

ཡར་འགོ་དུས་གནས་གང་མོ་བྱང་།

YA DRO-TÜ NAM TRANG-MO CHUNG.

On the way up it was cold.

3248,806,1734,636

མར་ཡོང་དུས་སྐྱིད་པོ་བྱང་།

MA YONG-TÜ KYI-PO CHUNG.

On the way back (down) it was pleasant.

2622,226

ཁྱེད་གཤམ་འགོ་གི་ཡིན།

KHYÖ KA-PA DRO-GI-YIN.

Where are you going?

ལགས་ང་ནི་ཇི་སྐྱིང་ལ་འགོ་གི་ཡིན།

LA, NGA DOR-JI-LING-LA DRO-GI-YIN.

I am going to Darjeeling.

1906,1254,696

གཤམ་གྱི་འགོ་གི་ཡིན།

KA-RE CHE-GA DRO-GI-YIN.

On what business are you going?

2436,528

ཅ་ལག་ཚོང་བ་འགོ་གི་ཡིན།

CHA-LA TSHONG-GA DRO-GI-YIN.

I am going *there* to sell my goods.

2892,2354

ཅ་ལག་ཚོང་གུ་ག་རེ་ཡོད།

CHA-LA TSHONG-GYU KÁ-RE YÖ.
What goods have you for sale?
848

སྐམ་བུ་དང་གདན་ཁ་ཤས་ཡོད།

NAM-BU TÁNG DEN KHA-SHE YÖ.
I have woollen cloth and rugs.
2080,2387,1684,1800,288

དོ་པོ་ག་པ་ཡོད།

TÓ-PO KÁ-PA YO.
Where are the packages?
1748

སྤོན་ལ་ཕྱིན་ཚར་སོང་།

NGEN-LA CHHIN-TSHAR-SONG.
They have gone on ahead.
1024,2286,2856

ད་རང་ག་ནས་ཡོང་བ།

TÁ-RANG KÁ-NE YONG-NGA.
Where have you come from this morning?
1676,3368

གླང་དོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

GANG-TO-NE YONG-NGA-YIN.
I have come from Gangtok.
878,1392

*Conversation between a lady in Kalimpong and a lady
who has just arrived from Lhasa.*

ཕེབས་ལམ་ལ་སྐྱ་སྤྱེལ་པོ་ས་བྱང་ངས།

PHE-LAM-LA KU-NYE-PO MA-CHÜNG-NGE ?

How do you do? I hope you had a good journey.

(Usual greeting to a new arrival. Lit: Did you not
become tired on the road?).

ལགས་ས་བྱང་། ད་ལན་ལམ་ཀ་ལ་སྐྱིད་པོ་ཞེས་བྲགས་བྱང་།

LA, MA-CHÜNG. TA-RE LAN-GA-LA KYI-PO SHE-T'RA
CHÜNG.

How do you do? Yes, I had a very good journey,
thank you. (Yes, I did not. This time it was very
pleasant on the road). 1678,3496,226,1772

ཕེབས་ལམ་ལ་ཆར་པ་བྱང་ས་བྱང་ངས།

PHE-LAM-LA CHAR-PA TANG-MA-CHÜNG-NGE ?

Did you have any rain? (Did it not rain on the road?)

1132,1418

གྲོ་མོ་འི་ནང་ལ་ཉླེག་ཙམ་བྱང་བཞུན་བྱང་ས་བྱང་།

TRO-MÖ NA-LA TOK-TSA TANG-CHÜNG. SHEN TANG-MA-
CHÜNG.

We had a little in the Chumbi valley, but that was
all. (A little fell in Tromo. No other fell).

668,1984,1396

དེང་སང་ནས་དུས་སྤྱི་བའི་སྐབས་རེད།

TENG-SANG NAM-DÜ TRO-KI GANG-RE.

This is just the very best time of year.

1995,1734,2208,878

ད་ག་རང་རེད།

TÁ-GA-RANG RE.

It is indeed.

1678,3368

ལྷ་སར་སྐྱེ་འོ་ཚང་མ་སྐྱེ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིད་པས།

HLE-SA KU-NGÖ TSHANG-MA KU-SU DE-PO YÖ-PE ?

Are all your family in Lhasa well ?

3878,3648,198,980,2846,198,1818

ཚང་མ་སྐྱེ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིད།

TSHANG-MA KU-SU DE-PO YÖ.

They are all very well, thank you.

ད་འདིར་ག་ཚེད་བཞུགས་གནན་འཇགས་ག།

TÁ DE KÁ-TSHE SHU-DEN-JA-GA ?

How long will you be staying here (now) ?

1676,1852,522,2894

ད་ལྟ་ཏན་ཏན་རང་མེད།

TÁN-DA TEN-TEN-RANG ME.

I don't really know yet. (At present it is not certain).

1380,3368

འདིར་བཞུགས་ས་ག་པ་ཡིད།

DE SHU-SA KÁ-PA YO ?

Where are you staying ?

3648,522

འདིར་ཇི་སྐབས་སྐྱེ་ཞབས་ཀྱི་གཟིམ་ཤག་ལ་ཡོད།

DE DZA-SA KU-SHÓ-KI SHIM-SHA-LA YÖ.

I am staying at Dzasa Kusho's house.

3168,3556

ཇི་སྐབས་སྐྱེ་ཞབས་དེང་སང་ད་ག་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད་པས།

DZA-SA KU-SHÓ TENG-SANG TA-GA SHU-YO-WA-RE-PE?

Is Dzasa Kusho here now? (here nowadays).

སྐྱེ་ངོ་རང་བཞུགས་མི་འདུག་ཏུ་སྐྱུ་མ་དང་ཨ་ཕ་ཚོ་བཞུགས་བཞག།

KU-NGÖ-RANG SHU-MIN-DU TE, CHAM-DA AWA-TSHO

SHU-SHA.

He is away (Mr. himself is not seated) but his wife and children are here.

1391,1088,3010,3088

སྐྱེ་ངོ་ག་པ་ཕེབས་པ་རེད།

KU-NGÖ KA-PA PHE-PA-RE?

Where has he gone?

སྐྱེ་ངོ་སྐྱེ་གཞུགས་བདེ་པོ་རང་མེད་པ་འདྲ་བུས་ཙང་ཀ་ལ་ཀ་དྲ་

སྐྱེན་བུ་ཚོས་གནང་བར་ཕེབས་བཞག།

KU-NGÖ KU-SU DE-PO-RANG ME-PA-DRA, CHE-TSANG

KA-LA-KA-TA MEN-JÖ NANG-GA PHE-SHA.

As he was not very well he has gone to Calcutta for treatment.

1874,2436,2740,2724,1076,528

ག་རེ་སྐྱེང་གི་ཡོད་པ་རེད།

KA-RE NYUNG-GI-YO-WA-RE?

What is the matter with him?

ཁ་སང་ཚིགས་པས་གཡུག་ནས་བཟོབ་ཆག་དོག་ཅམ་བྱང་བ་འདྲ།

KHA-SE CHHIK'-PE YU-NE DAP'-CHHA TOK'-TSA

CHUNG-NGA-DRA.

A few days ago he was thrown from his horse and suffered a slight injury. 290,1142,3336,1998,1958,961,1874

ཁ་ས་ལྷུས་ལ་ཕྱག་རྗེས་གཅིག་འབྱོར་སོང་དེ་ཡག་པོ་རྒྱངས་ནས་

མགྲོགས་པོ་ཐེབས་ཀྱི་རིད་གསུང་གི་འདུག།

KHA-SA CHAM-LA CHHA-RI CHI JOR-SONG. TA YAK'-PO
TA-NI GYOK'-PO PHE-GI-RE, SUNG-GI-DU.

Yesterday his wife had (received) a letter from him. He says he is all right now and will soon be coming back. 2274,2544,1692,1998,3800

དང་སང་ལྷ་སར་ལུགས་སྲོལ་གསར་པ་གཞི་འདུག་གས།

TENG-SANG LHE-SA LUK'-SÖ SA-PA KE DUG-GE ?

Are there any new fashions nowadays in Lhasa ?

3512,3770,3796,3191

དང་སང་ལྷུས་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་དབུ་སྐྱུག་ཞི་པོ་མཚོད་ཀྱི་མི་འདུག།

TENG-SANG CHAM-TSHÖ NAM-GYÜN U-TRU SHI'-PO

CHHÖ-GI-MIN-DU.

Nowadays ladies do not wear their head-dresses all the time. 288,1992,864,2478,1186

སྤྲ་མོ་དབུ་ལན་དབུ་ལ་བཏགས་ཅང་རྒྱུན་དུ་དབུ་སྐྱུག་མཚོད་དགོས་རིད།

NGA-MO U-LEN U-LA TA-TSANG, GYÜN-TU U-TRU

CHHÖ-GO-RE.

They used to add false hair, and so had to wear their head-dresses always. 1016,3468,1416,2740
864,1712

དང་སང་དབུ་ལན་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་པ་རིད་བྱེད་ཙང་ཚུང་དུ་ཡང་

ཞེད་དྲགས་ཕྱིན་པ་རིད།

T'ENG-SANG U-LEN TRO-GYU YO-WA-RE, CHÉ-TSANG
CHHUNG-RU-E SHÉ-TRA CHHIM-PA-RE.

Nowadays the false hair is detachable, and the head-
dresses are much smaller. 136,848,3404,2286

སྤྲོ་མོ་སྐྱ་རགས་དམའ་བོ་བཅོངས་པ་རིད་སྤུ་བྱང་ཡང་ཆེན་པོ་

ཞེད་དྲགས་ཡོད་པ་རིད།

NGA-MO KU-RA MA-PO CHING-PA-RE, PHU-DUNG-E
CHHEM-PO SHÉ-TRA YO-WA-RE.

They used to tie their sashes low, and wore very
broad sleeves. 3362,2686,1062,2237,1154,3296

ཕྱིས་སྤུ་སྐྱ་རགས་མགོ་བོ་ཕྱུག་སྤང་ཚུང་ཚུང་གནང་གི་འདུག།

CHHI-SU KU-RA THO-PO, CHHA-PUNG CHHUNG-CHHUNG
NANG-GI-DU.

Nowadays waists are high and sleeves are narrow.
2276,1634,2274,2237

གཞི་ནས་ལུགས་སྲིལ་པལ་ཆེར་འགྱུར་བཞག།

SHI-NE LUK-SÖ PHE-CHHE GYU-SHA.

Nearly all the fashions seem to have changed.
3070,2000,780

དང་སང་བོད་ལ་དབྱིན་ཇིའི་ཞལ་ལག་ལ་མཉམ་པོ་ཞེད་དྲགས་

གནང་གི་འདུག།

T'ENG-SANG PÖ-LA IN-JI SHE-LA-LA NYE-PO SHÉ-TRA
NANG-GI-DU.

Nowadays *people* in Tibet are very fond of English
(i. e. simple) food. 2494,3034,730

བོད་ལུགས་གསོལ་ཚོག་རྒྱས་པོ་དེ་མཉམ་པོ་གནང་གི་མི་འདུག།

PÖ-LU SÖ-TSHI GYE-PO DI NYE-PO NANG-GI-MIN-DU.

They do not like grand dinners in the old Tibetan style (i. e. with a lot of imported luxuries).

3816,844,1850,1338

ཚང་མས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་བོན་ཁངས་ཞལ་ལག་དང་མཚོད་ཚང་

✱

བཞེས་ན་ཡག་པོ་དེད་གསུང་གི་འདུག།

TSHANG-ME SO-SÖ LUNG-PE THÖN-KHUNG SHÉ-LA TÁNG
CHHÖ-CHHANG SHÉ-NA YÁK-PO RE SUNG-GI-DU.

People think that the food and drink of one's own country is best (say that to eat the food and drink of one's own country is good).

3706,3514,1606,352,1186,1114,1968

བོད་ལ་ལུས་ཚོས་ཕྱག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོང་ངས།

PÖ-LA CHAM-TSHÖ CHHA-LE MANG-PO NA-YONG-NGE?

Do ladies in Tibet do much work?

1088,2888,2274,3504,2022

ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་དང་མི་གནང་མཁན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོང་།

CHHA-LE NA-NGE-TÁNG MA-NA-NGE NA-TSHO YONG.

Some do and some do not. They vary. (There are different kinds).

2068,2890,3296

ལུས་ཁ་ཤས་སོ་སོའི་གཟིམ་ཤག་གི་ཕྱག་ལས་འགན་བཞེས་ཡོང་

ཁ་ཤས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཞེ་པོ་གནང་མི་ཡོང་།

CHAM KHA-SHE SO-SÖ ŚIM-SHA-KÍ THU-GEN SHÉ-YONG,
KHA-SHE-KI CHHA-LE SHÍ-PO NA-MI-YONG

Some ladies *take* an interest in house-keeping (take responsibility of house). Others do not do much work.

288,1558,762,3106

ང་ཚེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཚེས་སྐྱ་རྒྱན་སང་པོ་ཞིན་དྲགས་བཞེས་ཡོང་།

NGAN-TSHÖ PÖ-KI CHAM-TSHÖ KU-GYEN MANG-PO

SHE-TRA SHE-YONG.

Our Tibetan ladies wear a lot of jewellery.

834,3106

བོད་ལ་ལྷ་མ་ཚེས་ཁྲིམ་ལ་ཉོ་ཆ་བསྐྱོན་ཀ་ཕེབས་ཡོང་ངས།

PÖ-LA CHAM-TSHÖ THROM-LA NYOP-CHHA KYÖN-GA

PHE-YONG-NGE?

Do ladies in Tibet go to the market to buy things?

452,1310,1102,257,528

སོ་སོའི་ན་བཟའ་བཟོ་ཡག་གོས་ཆེན་དང་ཐུགས་མཁོ་ཅག་ཅིག་

འདྲ་བུ་འདི་འདྲས་གཞིགས་ཀ་ཕེབས་ཡོང་།

SO-SÖ NAM-SA SO-YA KÖ-CHHEN-TANG THU-GU TSAK-TSI

DRA-BU DIN-DRE SI-GA PHE-YONG.

Some go *there* to look for silk dress materials and any odds and ends that they *require*.

3706,1978,3184,3222,608,1558,3166,528

ཁང་པ་འདི་ཡག་ག་ལ།

KHANG-PA DI YAG-GA LA.

What a lovely (good) house this is.

523,3470

ཁང་པ་འདིའི་ས་བྲ་རྒྱུ་མཁན་སུ་རེད།

KHANG-PA DI SAP-THRA GYANG-NGE SU-RE?

Who designed it? (Who is the plan-maker)?

3648,412,838,454,3662

སྤྱ་མོ་འོ་ཁང་པ་འི་བཟོ་དབྱིབས་ཡིན་པ་འདྲ།

NGA-MÖ KHANG-PE 'SO-YIP' YIM-PA-DRA.

It looks so old fashioned.

1016,3191,3184,2496,1874

བཀོད་པ་ཟེན་པོ་ཞིང་རྒྱུ་བྱང་བཞག།

RÖ-PA THÖN-PO SHÉ-TRA CHUNG-SHÁ.

It is very well planned.

114,2092,1606

ཕྱི་ནས་ཆེན་པོ་རང་མེད་ནའི་ནང་ལ་ཁང་མིག་མང་པོ་སྤོད་བག་

ཐེབས་པོ་འདུག།

CHHI-NE CHHEM-PO-RANG ME-NE, NA-LA KHANG-MI

MANG-PO DÖ-PA PHE-PO DU.

Although it *does not look* (is not) very big from outside, there are a lot of comfortable rooms inside.

2278,1998,2632,1948,2326

ཁང་པ་འི་ནང་ལ་ཆོན་དང་བྲག་ཅི་རྒྱས་པོ་བདང་བ་ལས་

འདས་སང་དེ་ཞེ་པོས་ཡག་ག་འདུག།

KHANG-PE NA-LA TSHÖN-TANG TAK-TSI GYE-PO TANG-NGA-LE, JAM-SANG DI SHI-PÖ YAG-GA DU.

This plain *finish* indoors is much nicer than when people use elaborate paint and varnish.

2898,126,844,1418,3506,1232,3653,523

གཟིམ་རྒྱང་ནང་ལ་འདྲིན་ཆས་ཇ་རེ་ཇོ་རེ་མང་པོ་དེ་ལས་ཁམས་

རྒྱངས་པོ་བཞག་ན་ཡག་ག།

'SIM-CHHUNG NANG-LA DZIN-CHHE TSA-RE TSO-RE MANG-PO TE-LE, KHAM-TANG-PO SHÁ-NA YAG-GA.

It is nicer to have things neat and tidy in the rooms than to have a lot of decoration.

2960,1134,523,322,1692,3088,523

སྐྱ་ཚོན་སེར་སྐྱ་དེ་ཁམས་རྩངས་པོ་རེད།

KYA-TSHÖN SER-KYA TE KHAM-TANG-PO RE.

The buff coloured paint of the walls looks very clean.

ཞབས་ཀྱི་དང་སྐྱ་ཕྱོག་ཕྱག་གསུམ་གྱི་འདི་ཚོ་དེ་གར་

བཟོས་པ་རེད་པས།

SHÁP-KYA TANG GYA-CHÖ CHHA-GAM SIM-THRI

DI-TSHO TA-GA SÖ-PA-RE-PE ?

Were the chairs and table and chests and beds made here? 3028,32,826,1098,2274,882,3168,430,1678

སྐྱ་སྐྱ་དག་པོ་བཟོས་བཞག།

PÜ TAK-PO SÖ-SHA.

They are very well made.

2174,1680,3088

Conversation between an English lady and a Tibetan lady in Lhasa.

པར་ལམ་ལུ་དཀྱིལ་གསལ་བྱངས་བྱང་ཤག།

PAR-LAM KU-KYI SE-DANG CHUNG-SHA.

Have you been keeping well lately?

2372,3500,198,78,2430

ལགས་ད་རེན་ཕེབས་ལམ་ལ་སྐྱོང་ལ་ཚེན་པོ་མ་བྱང་ངས།

LA, TA-REN PHE-LAM-LA KU-NGE CHHEM-PO

MA-CHUNG-NGE.

Yes, *thank you*. Did you have a good journey?

3484,1676,2258,972,1154,2610

ལགས་ཨུ་ཅེ་བྱང་།

LA, AU-TSE CHUNG.

Yes, fairly good, thank you.

3928

ད་རེན་ལྷ་སར་བྱགས་འགོར་གང་འདྲ་ཡོད་དང་།

TA-REN LHE-SA THU-GO KAN-DRE YÖ-DA.

How long will you be staying in Lhasa?

1558,774,531,3298

ད་ལྟ་ཉན་ཉན་རང་ལྷ་ཚོད་མཐིང་གི་མི་འདུག་པལ་ཚེར་ལྷ་བ་བཞིས་གསུམ་
འགོར་དེ་ག་ཁ་པོ་རེད།

TAN-DA TEN-TEN-RANG SHU-TSHE THIM-GI MIN-DU

PHE-CHHE DA-WA NYI-SUM GON-DO KHA-PO RE.

I cannot say definitely at present. Very likely I may have to stay two or three months.

1380,3042,2894,2228

དེང་སང་ནམ་དུས་དབྱུག་ཁ་ཡིན་ཅང་སྐྱེ་བྱུགས་གནང་གི་མེད་དང་།

TENG-SANG NAM-TÜ GÜN-GA YIN-TSANG KUN-KHYA
NANG-GI-ME-TRO.

I hope you are not feeling the cold, in spite of the wintry climate.

1995,1734,716,2740,2022

ལགས་སྐྱེ་དགོང་གུང་སིར་ཆེན་པོ་འདུག་སྟེ་ཉིན་དགུང་ལ་འཕམ་ལ་རྟེན་

སྟོམས་པོ་འདུག།

LA, NGA-GONG TRANG-SI CHEMA-PO DUG-TE

NYIN-GUNG-LA SI-TRO NYOM-PO DU.

The mornings and evenings are rather cold, but in the middle of the day it is quite nice (equal).

1016,722,636,1296,714,3828,1798,1370

གྱུ་གར་ལ་ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་ལྷ་སར་ཕེབས་དུས་སྐྱེ་བཞུགས་ལ་

རྩོ་བཅོས་གནང་ན་དགའ་གི་རེད།

GYA-GA-LA TSHA-WA CHEMA-PO YIN-TSANG LHE-SA

PHE-DÜ KU-LA TRO-CHÖ NA-NA GA-GI-RE.

It is very hot in India, so you should keep warm when you come to Lhasa.

826,2834,3170,1076,710

ལགས་ལས་སི་ད་གར་ལ་ཞུ་གི་ཡིན་བུགས་རྗེ་ཆེ།

LA-LES. TA-GA-RANG SHU-GI-YIN THU-JE-CHHE.

I will, thank you.

1256

འབྲས་རྗེངས་དང་ལྷ་ས་གཉིས་ག་གི་སྟོ་བ་ཡོད་དང་།

DREN-JONG-TANG LHE-SA NYI KA-GI TRO-WA YÖ-DA.

Is Sikkim or Lhasa nicer ?

2550,1270,2208

ལགས་ཁྱད་པར་གཤི་མི་འདུག།

LA, KHYE-BA KAI MIN-DU.

They are about the same.

388

འབྲས་ལྗོངས་ལ་མེ་ཏོག་ནམ་དུས་ག་ཅང་ཡག་ག་ཡོད་དང་།

DREN-JONG-LA ME-TO NAM-DÜ KÁ-TSANG YAG-GA

YÖ-DA.

What is it the best time of year in Sikkim for flowers?

2656,3230

འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྟོན་ཀ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་འདུག།

DREN-JONG-GI ME-TO TÖN-GA YAK-PO YONG-GI-DU.

In Sikkim the flowers are best in autumn.

1490

ལྷ་ས་དང་འབྲས་ལྗོངས་གཉིས་ག་གི་གྲང་ང་ཡོད་དང་།

LHE-SA-TANG DREN-JONG NYI KÁ-GI TRANG-NGA

YÖ-DA.

Which is colder, Sikkim or Lhasa ?

636

དབུ་མ་ཁ་འབྲས་ལྗོངས་ཤི་བ་ས་གཏོགས་དབྱར་ཁ་ལྷ་ས་ལས་

འབྲས་ལྗོངས་གྲང་གི་རིད།

GÜN-GA DREN-JONG TRO-WA MA-TO YA-GA LHE-SA-LE

DREN-JONG TRANG-GI-RE.

Sikkim is warmer than Lhasa in winter, but cooler in summer.

716,1410,2492

ད་ལྟ་ལྷ་སར་ཕེབས་འདུལ་ཡིན་ཅང་ཐུགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་རིད།

TAN-DA LHE-SA PHEM-DRO YIN-TSANG THU-DRE

CHHEM-PO YÖ-GI-RE.

As you have just arrived in Lhasa you must be very busy.

2337,2456

དེང་སང་གསོལ་ཚིག་འབུལ་གྱི་ཉིན་བདུན་གྱི་བེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

TENG-SANG SÖ-TSHI BÜ-GYU NYIN-TÜ-GI TRE-WA

CHHEM-PO YÖ.

At present I am busy giving parties every day.

3816,2524,2456

དེ་རིང་གསོལ་ཚིག་ཚུ་ཚོད་ག་གི་འཕྲི་ལ་འབྲུལ་བ་གནང་གི་ཡོད་དང་།

TE-RING SÖ-TSHI CHHU-TSHÖ KÁ-GI THO-LA BÜ-RA
NA-GI-YÖ-DA.

At what time are you giving lunch to-day?

2894,1594

གསོལ་ཚིག་ཚུ་ཚོད་དང་ཕོ་འཕྲི་ཕོག་དང་གསོལ་ཇ་ཚུ་ཚོད་གསུམ་བལ་

འབྲུལ་གྱི་ཡོད།

SÖ-TSHI CHHU-TSHÖ TÁNG-PÖ THO-TÁNG SÖ-JA
CHHU-TSHÖ SUM-PA-LA BÜ-GI-YÖ.

I am giving lunch at one, and tea at three. 1688,1204

བྱས་ན་སྤྲི་སེ་ཀོབ་གཞིགས་མོ་བསྟན་པ་གནང་གི་ཡོད་པས།

CHÉ-NA BE-SI-KOP SÍ-MO TEM-PA NANG-GI YÖ-PE.

I see. Are you showing any cine films? 3166,1502

ལགས་ཡོད་དེ་རིན་གཞིགས་མོ་གསར་བ་ཡང་ཁ་གསལ་ཡོད།

LA-YÖ, TÁ-RE SÍ-MO SA-PA-YANG KHA-SHE YÖ.

Yes, I have got some quite new ones. 3796,288,3568

དེ་རིན་འདི་ནས་མར་ཕྱིར་ལོག་གནང་ནི་འབྲས་ལྗོངས་ལ་བཞུགས་གནང་

འཇགས་གྱི་ཡོད་དང་རྒྱ་གར་ལ་ཚེབས་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད་དང་།

TÁ-RE DI-NE MA CHHI-LO NA-NE DREN-JONG-LA
SHU-DEN-JA-GI YÖ-DANG GYA-GA-LA CHHIP-GYU

NA-GI-YÖ-DANG.

When you return from here will you stay in Sikkim
or will you go to India? 3538,3100,1144

ལགས་ད་ལྷ་འབྲས་རྩོངས་རང་ལ་སྡོད་ཅིས་ཡིན་ཏེ་གཅིག་བྱས་ན་

གྱུ་གར་ལ་ཕྱག་ཙམ་འགྲོ་དོག་ཁ་པོ་རེད།

LA, TÁN-DA DREN-JONG RANG-LA DÖ-TSI YIN-TE CHIK-
CHE-NA GYA-GA-LA KHYUK-TSA DRON-DOK KHA-PO RE.
I hope to stay in Sikkim, but I might perhaps have
to go to India for a short time. 1948,728

ད་རེན་མར་ལམ་སྐྱབ་བཟུགས་ལ་བྱགས་ཅག་ཡག་པོ་གནང་རོགས་གནང་།

TÁ-RE MA-LAM KU-SÚK-LA THU-CHA YAK-PO NA-RO-NA.
Please look after yourself very carefully on the jour-
ney down. 1034,3230

ལགས་ལས་སི་ད་ག་རང་ཞུ་གི་ཡིན་བྱགས་རྗེ་ཚེ།

LA-LES, TÁ-GA-RANG SHU-GI-YIN THU-JE-CHHE.
Certainly I will, thank you.

བཏུ་ཤིས་བདེ་ལགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས།

TRA-SHI-DE-LE PHÜN-SUM-TSHOG.
Good luck in everything.
124,1818,3527,2248,2890,2356

ཨ་མ་བག་དྲོ་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་།

A-MA BA-DRO KUNG-KHAM SANG.
Good health to our merry hostess. 322,3178

བཏུན་དུ་བདེ་བ་བློབ་པར་ཤོག།

TEN-TU DE-WA THOP-PAR SHO.
May peace and happiness be with you always.
1496,1608

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།

KONG-NE KONG-TU PHE-WAR SHO.
May you rise from height to height. 600,2326

TIBETAN PLACE NAMES.

Record No. XII OMC 19895 gives 140 place names as ordinarily pronounced by people of good education in Lhasa. How each place name is pronounced by the people who live there can be discovered only by travellers. The record was taken somewhat fast with the object of obtaining a thoroughly natural pronunciation.

The Tibetan spellings are those normally in use in Tibet. For each place name the arrangement is

in the first line —

(1) serial number (2) the word in Tibetan characters (3) a phonetic rendering of the word as heard on the record (4) the word as spelt on the Survey of India Map, North East Frontier, scale 1" = 8 miles

in subsequent lines—

explanatory matter, especially as regards possible or probable meanings, with references to the key numbers of TIBETAN SYLLABLES and the TIBETAN WORD BOOK; and the approximate bearing and distance in miles (in a direct line) of the place from Lhasa.

At this preliminary stage it has not been thought necessary to give latitude and longitude.

Readers are invited to indicate how the method of treatment might be improved. It will then be possible to go ahead in the directions of (a) dealing with more place names (b) improving the phonetic renderings (c) verifying meanings. (In this connection Chinese and other names for the same places may be valuable guides).

In phonetic renderings the value of H is particularly to be noted. (Some of the following examples are taken from Bell's GRAMMAR).

५. H is like H aspirated in English e. g. in HAND.

३०. LH is pronounced HL e.g. HLASA, but is usually written in maps as spelt e. g. LHASA.

For map purposes it is perhaps hardly feasible to distinguish between ३. CH, ३. CHH, and ३. CH'; or between ३. SH and ३. SH. All of these five letters are fully aspirated. A more important question is whether in the second elements of the pairs ॣ. K and ॣ. KH; ५. T and ५. TH; ५. P and ५. PH; ३. TS and ३. TSH; it is better to print or to suppress the H, which is not fully aspirated; ॣ. being like the KH in the Hindustani KHANA, food, but not like the KH in KHANA, house; ५. being as in Hind: THORA, little, and having no resemblance to the TH in THE; and ५. having no resemblance to the F sound in PHANTOM. To get round this difficulty, some prefer to represent ॣ. as K'H, ५. as T'H, and ५. as P'H; and similarly to represent ३. as CH'H, and ३. as TS'H.

Geographical terms, and words and syllables which occur frequently in place names.

ཇུང་	CHANG 2410 NORTH
ཇུང་	CHANG 1084 WILLOW
ཆེ་, ཆེན་	CHHE (CHHEN) 1150, 1154 GREAT
ཕྱི་ཀྱི་	✓ CHHI-KYI 2278 FOREIGN
ཕྱོགས་	CHHO 2302 DIRECTION
ཇུང་	✓ CHHUNG 1148 SMALL
ཇུ་	CHHU 1146 WATER, RIVER
ཇུ་ཕྱག་	CHHU-LAK 1146, 3480 TRIBUTARY
མདོ་	DO 1836 LOWER PART OF VALLEY
དབང་ཕུ་གླིང་	DZAM-BU-LING (DZAM-LING) 2956, 694 WORLD
རྫོང་	DZONG 3004 FORT
གར་	GANG 878 RIDGE
གར་	GAR 884 ENCAMPMENT
གོང་	GONG 600 UPPER
དགོན་པ་	GOM-PA (GÖN) 726 MONASTERY
གྱ་	✓ GYA 826 SIZE
གྱ་གར་	GYA-GA 826 INDIA

ལྷོ་ནུབ་	GYA-NA 4980 CHINA
གངས་	KANG 534 SNOW
ལྷོ་ངས་	JONG 1270 COUNTRY
དཀར་པོ་	KAR-PO (KAR) 74 WHITE
ཁ་	KHA 286 MOUTH, A MINE
ཁ་ཚེ་	KHA-CHHE 1150 "BIG MOUTH." KASHMIRI
ཁམས་	KHAM 326 E. TIBET
ཁང་	KHANG 312 HOUSE
ཁོ་	KHO SCD 152b INTERIOR
ལ་	LA 3466 PASS
ལམ་	LAM 3500 ROAD
ལཱ་	LHA (HLA) 3878 DEITY
ལཱ་ཁང་	LHA-KHANG 3878,312 SHRINE
ལོ་	HLO 3904 SOUTH
ལྷོ་ག་	LING-GA (LING) 694,529 PARK
ལྷོ་མ་	LING-MA 694 MEADOW
ལུང་	LUNG 3514 VALLEY

མེ	ME 2722 LOW
མོ	MO 2662 EXPLETIVE TERMINATION
མག་པོ	NAK-PO 1980 BLACK
མུ	NU ¹ 2005 WEST
མོ་འབྲུག་	PHO-DRANG (DRANG) 2268,2444 PALACE
མུ	PHU 2236 UPPER COUNTRY
པོ	PO 2124 ADJECTIVAL TERMINATION. (IT DOES <i>not</i> MEAN RIVER)
པོ་	PO ¹ 2404 TIBET
པོ་ཏོ	PO-TÖ SCD 801a,1486 HEIGHT, UPPER; AND SO, WESTERN TIBET
རི	RI 3382 HILL
རོང་	RONG 3450 VALLEY
ས་	SA 3648 EARTH, PLACE
བསམ་པ་	SAM-PA (SAM) 3824 THOUGHT
བམ་པ་	SAM-PA 3118 BRIDGE
ས་མཚམས་	SAN-TSHAM 3648,2912 BOUNDARY
ས་ཁྲ་	SAP-THRA 3648,412 MAP

ཤར་	SHAR
ཤར་གྱི་ས་	3566 EAST
ཤར་གྱི་ས་	SHI
ཤར་གྱི་ས་	3071 RURAL
ཤར་གྱི་ས་	<u>THANG</u>
ཤར་གྱི་ས་	1524 EXPANSE ✓
ཤར་གྱི་ས་	TOK (TO)
ཤར་གྱི་ས་	1392 TOP
ཤར་གྱི་ས་	TRA-SHI (TRA)
ཤར་གྱི་ས་	124 LUCKY
ཤར་གྱི་ས་	TSANG
ཤར་གྱི་ས་	2748 TSANG PROVINCE
ཤར་གྱི་ས་	TSANG-PO
ཤར་གྱི་ས་	2750 CLEAN, CLEAR. USED OF ANY GREAT RIVER
ཤར་གྱི་ས་	TSHANG
ཤར་གྱི་ས་	2844 NEST
ཤར་གྱི་ས་	TSE
ཤར་གྱི་ས་	2816 PEAK
ཤར་གྱི་ས་	<u>TSHA</u>
ཤར་གྱི་ས་	2836 SALT ✓
ཤར་གྱི་ས་	TSHO
ཤར་གྱི་ས་	2922 LAKE
ཤར་གྱི་ས་	YAR
ཤར་གྱི་ས་	3248 UP
ཤར་གྱི་ས་	YÜL (YÜ)
ཤར་གྱི་ས་	3290 COUNTRY

- 1 ཉག་ཚུ་ NYAK'-CHHU. NYA-CHU.
Valley; River. (If, as is said, NYAK'
means valley c.f. SCD 474 *notch*). Or Foul, Turbid
SCD 474a. To give meaning Black, spelling would
need to be ཉག་ NAK'. 560 ENE.
- 2 དཀར་མཚོ་མ་ KAN-DZE. KANZE.
White; Beautiful. 74,2848. (From
appearance of buildings). 550 ENE.
- 3 བྲག་འགོ་དགོན་ TRÁN-GC-GÖN. DONGO GOMPA.
Rock; Head; Monastery. 2442,
?750. (Monastery is on a bluff). 580 ENE.
- 4 ལི་ཐང་ LI-THANG. LITANG.
LI; Plain. SCD 1212b, 1313, gives
as meanings of LI bell-metal, vermilion, a drug.
560 E.
- 5 ར་ཀ་དཀ་དགོན་ RA-TAK'-GÖN. RATA.
520 E by S.
- 6 བསམ་འཕེལ་གླིང་ SAM-PHE-LING. SANGPILING.
Thought; Spread; Park. 3824,2326.
530 E by S.
- 7 མུ་ལེ་ MI-LI. MILI
600 ESE.
- 8 རྒྱལ་ཐང་ GYE-THANG. SHETSUNG.
Great (or Royal); Plain 842.
530 ESE.
- 9 མུ་ཚུ་ཁ་ DZA-CHHU-KHA. DZACHUKHA.
SCD 1057a spells མུ་, primary mean-
ing of which is clay, earthen -ware; and so,
pot; CHHU, 1146 river; KHA 286 mouth. 530 ENE.
- 10 མུ་མེ་དགོན་ GU-SI-GÖN. GOZE GOMPA.
Joy, SCD 282b; མེ་, ? མེ་ Bright
3162; Monastery. 470 ENE.

- 11 རྫོག་མ་རྗེན་དགོན་ DZOK'-CHHEN-GÖN. DZOGCHEN
GOMPA.
Complete; Possessing; Monastery i. e. most perfect. 3022,1038. Especially applied to one of the principal sects of NYING-PA (old) Buddhism much followed in Sikkim and E. Tibet. SCD 1059b. 500 ENE.
- 12 རོང་པ་རྩ་ RONG-PA-TSHA. RONG.
Valley; ?Hot. 3450,2834. 540 ENE.
- 13 དར་གྲུ་ས་དགོན་ TAR-GYE-GÖN. KHOR GAMDZE
(DARGYE).
Spread; prosperity; monastery. 1708,844. 530 ENE
- 14 རྩང་ར་ CHANG-RA. CHANGRA.
Willow; Hedge. 1084,3350.
470 ENE.
- 15 དཔལ་སྐྱུང་ས་དགོན་ PE-PUNG-GÖN. BABUNG GOMPA.
Splendour; Heap; Monastery.
SCD 789a,2166. PUNG may also be used in the sense of MANY. 480 ENE.
- 16 རྫོང་གསར་དགོན་ DZONG-SA-GÖN. DZONGSAR GOMPA.
Fort; New; Monastery. 3004.
3160. 500 ENE.
- 17 མཁའ་གོང་ཕོ་བྲང་ KHA-GONG-PHO-DRANG.
KARGUNG PODRANG.
Castle; Above; Palace. 2268,2444. 450 ENE.
- 18 ཀ་ཐོལ་དགོན་ KA-THOK'-GÖN. KARNAGONG.
570 ENE.
- 19 རྩམ་གཡམ་ TRÁ-YAP'. DRAYA.
Rock; Projection. 2442,3322.
420 E by N.
- 20 ས་ངན་ SA-NGEN. SANGEN.
Place (or earth); ?Bad. 3648,966.
430 E by N.
- 21 གོང་ཇོ་ GON-JO. GONJO.
Place; Charm. SCD 225b, 461a.
440 E by N.

- 22 མར་ཁམས་ MANG-GAM. MARKHAM,
- 23 གར་བོཀ་ GAR-TOK. GARTOK.
Encampment; Upper. 884, 1594.
452 E.
- 24 བསམ་པ་སྒྲིང་ SAM-PA-DRENG. SAMPUDRANKA.
Thought; Vibrate. 3824, SCD
944a. 440 E.
- 25 ལྷ་ཁ་ལྷོ་ TSHA-KHA-LHO. YAKALO.
Salt; Mine; South. 2836, 286, 3904.
450 E by S.
- 26 འཇོལ་དོན་གྱུ་བ་སྒྲིང་ JÖ-TÖN-DRUP-LING. TUNGCHULING.
Hang down; Objective; Accomplish; Park. 1252, 1758, 798. 500 ESE.
- 27 བཤམ་འཁྱུ་དགོན་ SE-SHÜ-GÖN. SESHU GOMPA.
Gold; Deserted place; Monastery.
3808, SCD 1241a. 470 NE.
- 28 སྐྱེ་གྱུ་དགོན་ KYI-GU-GÖN. JYEKUNDO.
Birth; Many; Monastery. 238,
SCD 302a. 460 NE.
- 29 བན་ཆེན་དགོན་ PÉN-CHHEN-GÖN. BENCHIN GOMPA.
Pandit; Great; Monastery. 2110,
1154. 460 NE.
- 30 ཆོས་འཁོར་དགོན་ CHHÖ-KHOR-GÖN. CHORKAR GOMPA.
Religion; Circle (prayer-wheel);
Monastery. 1164, 488. 450 NE.
- 31 རྣམ་སྐྱོལ་མ་ལྷ་ཁང་ DEN DRÖ-MA HLA-KHANG.
DOLMA LHAKANG.
Possessed of; Saviour (Drol-ma); Shrine. 1913,
940. 450 NE.
- 32 རག་འཁྱུ་དགོན་ RAK-SHÜ-GÖN. RASHI GOMPA.
570 NE.
- 33 བཟུ་ལྷུ་ཁ་ YU-CHHU-KHA. YUCHUKA.
Turquoise; Water; mouth. 3334.
400 ENE.

- 34 དོ་ལྷ་མདོ་ DO-HLA-DO. TOGLENDU.
Stone; God; Lower. 1906,1836.
390 ENE.
- 35 རི་ལོ་ཆེ་ RI-WO-CHHE. RIWOCHE.
350 ENE.
- 36 ཆབ་མདོ་ CHHAM-DO. CHAMDO.
Water; Lower. 1124,1836.
380 ENE.
- 37 ལྷོ་རྫོང་ LHO-DZONG. LHO DZONG.
South; Dzong. 3904. 310 ENE.
- 38 དཔལ་ཤོད་རྫོང་ PA-SHÖ-DZONG. PASHU DZONG.
Splendour; Explain (or lower);
Dzong. SCD 789a SCD 1246b. 340 E by N.
- 39 ཚ་བ་སརྩོ་གླང་ TSHA-WA-DZO-GANG. TSAWA
DZOGANG.
Heat; ? Yak half-breed; Ridge. 2834,878. 400 E.
- 40 སུ་ཡུལ་ DZA-YÜ. ZAYUL.
380 ESE.
- 41 ལྷུང་པོ་ཐུང་ཆེན་ KHYUNG-PO-TENG-CHHEN. DENCHIN.
Eagle (mythical); Upper; Great.
400,1478.
- 42 ཤར་གོང་ལ་ SHA-KÖNG-LA. SHARGUNG.
Eastern; Above; Pass. 3566,600,
3466. 220 ENE.
- 43 དཔལ་འབར་རྫོང་ PEM-BAR-DZONG. PEMBA GOMPA.
Splendour; Blaze; Dzong.
SCD 789a,2508. 240 ENE.
- 44 ཤོ་པ་མདོ་ SHÖ-PA-DO. SHOBANDO.
300 ENE.
- 45 ལྷོ་ཐོད་ PO-TÖ. POTOD.
Height; Upper. SCD 801a,1486.
270 E by N.
- 46 ལྷོ་མེད་ PO-ME. POME.
Height; Lower. SCD 801a, 2722.
270 E.

- 47 རོང་ཐོང་རྒྱལ་ས་རྫོང་ RONG-TONG-GYÜ-DZONG.
TONGKYUK DZONG.
Valley; 1000, or empty; Race; Dzong. 3450,
1482 or 1484,860. 220 E.
- 48 དེ་མོ་ལ་ TÊ-MO-LA. DEMU.
?Necessity; Pass. scd 637b. 200 E.
- 49 བཀའ་སྐྱབས་ལྷ་གསལ་འབར་བ་ NAM-CHA-BAR-WA.
NAMCHA BARWA.
Sky; Iron (i. e. thunder bolt); Burn; Termination.
2028,1080,2508,2355. 230 E by S.
- 50 ཙུ་གང་རྫོང་ TSE-GANG-DZONG. TSELA DZONG.
Peak, or summit; On; Dzong.
2816,878. 190 E by S.
- 51 རོང་པ་རྒྱལ་རབ་གྲང་ RONG-PA GYE-RA'P-THANG.
JADAKTANG.
Valley; Genealogy of kings; Plain. 3450,842,3376.
100 NE.
- 52 ལྷ་རི་འགོ་ HLA-RI-CO. LHARUGO.
God; Hill; Beginning. 3878,3382,
772. 150 NE.
- 53 རྒྱུ་བོ་གོང་ལ་ NUP-KONG-LA. NUBKONG.
West; Above; Pass. 2005,600.
180 NE.
- 54 རྒྱལ་མདའ་རྫོང་ GYAM-DA-DZONG. GYAMDA DZONG.
Size; Lower; Dzong. 826,1827.
224 E by N.
- 55 ལོ་ཁ་གཞིས་ SHO-KHA-SHI. SHOKA DZONG.
180 E by N.
- 56 ང་ཕོད་རྫོང་ NGA-BÖ-DZONG. NGAPO DZONG.
- 57 རོ་མོ་རྫོང་ CHU-MO-DZONG. CHOMO DZONG.
190 E.
- 58 ཟངས་རི་རྫོང་ SANG-RI-DZONG. SANGRI DZONG.
Copper; Hill; Dzong. 3116.

- 59 རོང་ཆ་དགས་ RONG-CHHA-KA. RONG DZONG.
- 60 རོ་ལ་དགའ་རྫོང་ Ö-GA-DZONG. OKA DZONG.
65 ESE.
- 61 ཤར་ལྷོ་རྫོང་ SHAR-LHO-DZONG. SHALO DZONG.
East; South; Dzong. 3566,3904.
65 SE.
- 62 ལྷ་གྱུ་རི་རྫོང་ LHA-GYA-RI-DZONG.
LHAGYARI DZONG.
75 SE.
- 63 ལྷ་གསོལ་རྫོང་ LHA'P-SÖ-DZONG. LHAPSO DZONG.
Deity; Request; Dzong. 3878,
3816. 90 ESE.
- 64 ལྷ་ཅུ་རྫོང་ GYA-TSHA-DZONG. GYATSA DZONG.
100 ESE.
- 65 ལྷ་རྫོང་ NANG-DZONG. NANG DZONG.
130 ESE.
- 66 ལྷེ་མས་ལྷོ་རྫོང་ KYEM-DONG-DZONG. KYIM DZONG.
140 ESE.
- 67 ལྷ་ལམ་ CHANG-LAM. CHANG LAM.
North; Road. 2410,3500.
- 68 ལྷ་ཅུ་ཁ་ NAK'-CHHU-KHA. NAKCHUKA.
140 NNE.
- 69 ལ་རྫོང་དགོན་ RA-DRENG-GÖN. RETING GOMPA.
45 NNE.
- 70 ལོ་དོ་མདོ་རྫོང་ PHÖ-DO-DZONG. PHONDO DZONG.
25 NNE.
- 71 ལྷ་ག་ལུང་དགོན་ TA-LUNG-GÖN. TALUNG GOMPA.
Tiger; Prophecy; Monastery.
1464. SCD 1215b. 35 NNE.
- 72 ལྷ་ཕུང་གྱུང་དགོན་ DRE-PUNG-GÖN. DREPUNG GOMPA.
Rice; Heap; Monastery; said to be
from appearance of buildings, like grains of rice
on hillside. 2550,2166. 5 W.
- 73 ལྷི་ཟམ་ THRI-'SAM. TRISAM.
Pier; Bridge. 430,3118. 5 W.

- 74 སེ་ར་དགོན་ SE-RA-GÖN. SERA GOMPA.
Rose; Hedge; Monastery. 3672,
3352. 4 N.
- 75 དགའ་ལྡན་དགོན་ GAN-DEN-GÖN. GANDEN GOMPA.
Joy; Possessing; Monastery. 710,
1913. 25 ENE.
- 76 བདེ་ཆེན་ DE-CHHEN. DECHEN.
Well-being; Great. 1818, 1154.
12 E.
- 77 གོ་དཀར་ལ་ GÖ-GA-LA. GOKHAR PASS.
Vulture; White; Pass. 822, 74.
25 SE.
- 78 གོང་དཀར་རྫོང་ KÖNG-KAR-DZONG. KONGKADZONG.
35 SW.
- 79 ལྷ་གདོང་རྫོང་ NE-DONG-DZONG. NETANG.
- 80 དོ་རྗེ་བྲག་ DO-JE-TRA. DORJETHAG.
25 S.
- 81 བསམ་ཡས་ SAM-YE. SAMYE.
“The State in which there is no
unhappiness”. 3824. SCD 1131b. 35 SE.
- 82 ཚེ་བྲང་ TSE-THANG. TSETANG.
Peak; Plain. 2816. 50 SE.
- 83 སྤང་གནས་མཚོ་ CHANG-NAM-TSHO. NAM TSO
(TENGRİ NOR).
North; Sky; Lake. 2410, 2028. 730 N.
- 84 གཙང་ཆུ་ TSANG-CHHU. TSANG CHU.
Clean; Water *or* river of *Tsang*
Province. (Usually wrongly called in English
Tsang-po.) 2750. 25 S.
- 85 རྒྱལ་ཚེ་ GYANG-TSE. GYANTSE.
Dominion *or* victory; Peak. 842,
2816. 105 SW.
- 86 གཤེན་པོ་ GOP-SHI. GOBSHI.
Door; Four. 898, 3092. 95 SW.

- 87 ར་ལུང་ RA-LUNG. RALUNG.
90 SW.
- 88 ཁ་རུ་ལ་ KHA-RU-LA. KARO PASS.
80 SW.
- 89 ལྷ་ར་ DZA-RA. DZARA.
75 SW.
- 90 ལྷ་ཅེ་རྫོང་ NA-TSE-DZONG. NANGKARTSE
DZONG.
Nose; Peak; Dzong. 2066,2816. 65 SW.
- 91 ཡམ་འབྲོག་མཚོ་ YAM-DROK-TSHO. YAMDROK TSO.
Upper; High pasture land; Lake.
3248,2566. 55 SSW.
- 92 དཔལ་དེ་རྫོང་ PE-DI-DZONG. PEDE DZONG.
Glory; Dzong. SCD 789a. 55 SW.
- 93 ལྷ་མ་ལུང་ TRA-MA-LUNG. TRAM LUNG.
50 SW.
- 94 གམ་པ་ལ་ KAM-PA-LA. KAMPA.
40 SW.
- 95 གམ་པ་པར་ཅེ་ KAM-PA PAR-TSE.
- 96 ཉ་སོག་ལ་ NYAP-SO-LA.
45 SE.
- 97 སིང་མ་ཁང་ཅུང་ SING-MA-KHANG-CHHUNG.
- 98 གཙང་པོ་ TSANG-PO. TSANGPO.
Clean; clear. See 84. 20 S.
- 99 ཅུ་ཤུ་ CHHU-SHU.
30 SW.
- 100 ལེན་ས་གང་ NYE-THANG. NETANG.
Delight; Plain. 1338. 12 SW.
- 101 ལྷ་ས་ HLE-SA. LHASA.
Deity; Place. 3878,3648.
- 102 གང་ཏོག་ GANG-TOK. GANGTOK.
Hill-spur; Top of. 878,1392.
220 SW.

- 103 མཚོ་མགོ་ TSHONG-GO. CHANGU.
Lake; Head. 750. 2ro SW.
- 104 གོ་མོ་ TRO-MO. YATUNG.
Wheat; Expletive. 668,2662.
210 SW.
- 105 དགའ་ GA-U. GHASA.
Joy. 764. 180 SW.
- 106 ཕག་རི་རྫོང་ PHA-RI-DZONG. PHARI.
Pig; Hill; Dzong. 2216. 180 SW.
- 107 ཅུ་ན་ TÛ-NA. TUNA.
160 SW.
- 108 མདོ་ཆེན་ DO-CHHEN. DOCHEN.
Lower part of valley; Great. 1906.
150 SW.
- 109 ཀ་ལ་ KA-LA. KALA.
140 SW.
- 110 ས་མ་མདའ་ SA-MA-DA. SAMADA.
120 SW.
- 111 ཁང་དམར་ KHANG-MAR. KANGMA.
House; Red. 312,2688. 115 SW.
- 112 སུ་གང་ SA-U-GANG. SAUGANG.
100 SW.
- 113 རྒྱལ་ཅེ་ GYANG-TSE. GYANGTSE.
Dominion or victory; Peak. 842,
2816. 105 SW.
- 114 པ་ནམ་རྫོང་ PA-NAM-DZONG. PENNANG DZONG.
120 W by S.
- 115 བཞིས་ཀ་ཅེ་ SHI-GA-TSE. SHIGATSE.
Estate; Peak. 3071,2816.
140 W by S.
- 116 བཀ་ཤིས་ལུང་པོ་ TRA-SHI-LHÜN-PO. TRASHILUNGPO.
Lucky; Good luck; Mass. 124,
3578,3900. 140 W by S.
- 117 ལྷ་ཅེ་རྫོང་ HLA-TSE-DZONG. LHATSE DZONG.
Deity; Peak; Dzong. 3878.

- 118 གམ་པ་རྫོང་ KÁM-PA-DZONG. KAMPA DZONG.
190 SW.
- 119 རྩ་རྫོང་ PA-DRO-DZONG. PARO.
Ornament; Pleasant; Dzong.
SCD 795,2208. 190 SSW.
- 120 ཧེ་རྫོང་ HA-DZONG. HA DZONG.
200 SSW.
- 121 འབྲུག་ཡུལ་ DRUG-YÜ. BHUTAN.
Dragon; Country. 2560.
160 SW by S.
- 122 ཀ་ལོན་པུ་ KA-LÖN-BU. KALIMPONG.
240 SW.
- 123 རྩོམ་གདོང་ PÖ-DONG. PEDONG.
Incense; face. 1810,2182. 230SW.
- 124 རི་ནག་ RI-NAK. RHENOCK.
Hill; Black. 3382,1980. 230 SW.
- 125 རོང་ལི་ RONG-LI. RANGLI.
Valley. 3450. 240 SW.
- 126 ཕ་དམ་ཅན་ PHA-DAM-CHEN. PADAMCHEN.
220 SW.
- 127 ལྗང་སྐྱང་ NAK-THANG. GNATONG.
Forest; Plain. 1982. 210 SW.
- 128 ཀུ་བུ་ KU-BU. KUPU.
210 SW.
- 129 རྩ་ལེའ་ལ་ DZA-LEP-LA. JELEP LA.
Beautiful; Flat; Pass. 3530,3466.
215 SW.
- 130 དོ་རྩེ་རྫོང་ DOR-JE-LING. DARJEELING.
250 SW.
- 131 བཀྲ་ཤིས་བཀྲ་ TRA-SHI-TA. TEESTA.
Lucky; Good luck. 124,3578.
250 SW.
- 132 རོང་ཕུ་ RONG-PHU. RANGPO.
Valley; Upper. 3450,2236.
240 SW.

- 133 འབྲས་རྒྱུ་རྩ་སྤོངས་
240 SW. DREN-JONG. SIKKIM.
Rice; Country. 2550,1270.
- 134 ལྷོ་གཤམ་ GYA-GA. INDIA.
Size; *or* extent. 826.
- 135 ལྷོ་མཁའ་ GYA-NAK. CHINA.
Size; Black. 1980.
- 136 བོད་ PÖ. TIBET.
2404.
- 137 འབྲི་ལམ་ BI-LAR. ENGLAND.
- 138 ལུ་རུ་སུ་ U-RU-SU. RUSSIA.
- 139 རི་ཕིན་ RI-PING. JAPAN.
- 140 སི་ལིང་ SÍ-LING. SINING.

MECCANO
OR
HOW TIBETAN WORDS ARE FORMED

Many words of two or more syllables are formed in one of the following ways.

A.

AN IDEA PLUS A TERMINATION.

1. Expletive terminations. These complete a word (usually a noun) by the addition of a syllable which has no specific meaning.

ཀ་	-KA 16	ལས་ཀ་	LE-GA 3504	work. (see also 16 emphatic).
ག་	-KA 529	ཁྱོ་ག་	KHYO-GA 406	husband. see also 523 to 528.
གི་	-KI	ག་གི་	KA-GI 522	which? see also 552,554
གོ་	-KE 576	ཡི་གོ་	YI-GE 3264	letter.
གོག་	-KOK 595	ཞོ་གོག་	SHO-GO 3056	potato.
ཅ་	-CHHA 1102	ས་ཅ་	SA-CHHA 3648	place.
ཏ་	-TE 1391	ཐུ་ཏ་	CHA-TE 2406	fowl.
ཕེ་	-PU 2387	ཏྲི་ཕེ་	TRI-PU 1784	bell.
ཕོ་	-WO 2399	ཏྲོ་ཕོ་	TRO-WO 2440	buck-wheat.
མོ་	-MO 2662	ཞམོ་	SHA-MO 3018	hat. see also 2660.
མཚ་	-TSE 2744	ཞོག་མཚ་	CHOK-TSE 1094	table.
ར་	-RA 3356	ཞུ་ར་	CHHU-RA 2292	cheese.
རེ་	-RE	ག་རེ་	KA-RE	what?

ལེ་	-LE	མུ་ལེ་	TSHA-LE	borax.
	3526a		2838	
ལོ་	-LO	ལམོར་ལོ་	KHOR-LO	circle.
	3535		488	
སི་	-SI	ལགས་ལགས་སི་	LA-LES-SI	yes.
	3658		3484	
སོ་	-SO	ལགས་ལགས་སོ་	LA-LE-SO	yes.
	3696		3484	

2. Substantival terminations. (The first three which are expletive are placed here in order to distinguish them from 2090,2091,2094,2096,2097,2099,2124,2353,2354,2355 A B C.)

པ་	-PA	ལག་པ་	LAK-PA	hand.
	2092		3480	
པོ་	-PO	གཟུགས་པོ་	SUK-PO	body.
	2125			
པ་	-WA	ཇཱ་པ་	DA-WA	moon.
	2355		3149	
ལོས་	-LÖ	ཆེ་ལོས་	CHHE-LÖ	greatness, size.
			3548	

3. Adjectival terminations.

པ་	-PA	གསར་པ་	SAR-PA	new.
	2094		3796	
པོ་	-PO	སྐམ་པོ་	KAM-PO	dry.
	2124		186	
མོ་	-MO	སངས་མོ་	NGA-MO	sweet.

4. Adverbial terminations.

པར་	-PAR	རྟག་པར་	TAK-PA	habitually.
	2113		1426	
པོ་	-PO	ལྷོག་པོ་	GYOK-PO	quickly.
	2124		754	

5. Diminutive terminations.

ག་	-KŪ	ཕུ་གུ་	PU-GU	child.
	558		558	
འི་	-U	མེ་འུ་	CHI-U	a little bird.
	3194		2406	

6. Emphatic terminations.

ཀ་	-KA	གསུམ་ཀ་	SUM-KA	all three.
	16			
ག་	-GA	དེ་ག་རང་	TA-GA-RANG	“just that”
	529		1678	

7. Female termination.

མོ་	-MO	ཕུ་མོ་	PU-MO	girl.
	2660		2380	

8. Comparative terminations.

ག་	-KA	ཡག་ག་	YAG-GA	better.
	523		3230	
པ་	-PA	སྒྲིམ་པ་	BOM-PA	thicker.
	2099		2099	
བ་	-WA	ཆེ་བ་	CHHE-WA	bigger.
	2355		1150	
	also	ཆུང་བ་	CHHUNG-	smaller.
	pronounced		NGA	
	-NGA		1148	

9. Superlative termination.

ཤོ་	SHÖ	ཆེ་ཤོས་	CHHE-SHÖ	greatest.
	3616		1150	

10. Exclamatory termination.

ལ་	-LA		see under 3470 in	
			<i>Word Book.</i>	

B.

TWO IDEAS MEET.

This is the commonest type for nouns, and occur also in adverbs and adjectives.

Nouns.

ལམ་ཡིག་	LAM-YI 3500,3266	road-letter	passport.
ལྷགས་ལམ་	CHAK-LAM 1080	iron-road	railway.
དམག་ལྷོ་	MAK-CHI 2680,2190	battle-chief	commander- in-chief.
ཀང་དམག་	KANG-MA 140,2680	foot-battle	infantry.
བོད་སྐད་	PÖ-KE 2404,180	Tibet-voice	Tibetan- language.
སྐྱེ་སྐྱོང་	KU-SUNG 198,3752	body-protect	body-guard. (H)
སྐྱེ་འདྲ་	KUN-DRA 198,1874	body-alike	(H) image.
སྐྱེ་པར་	KU-PAR 198,2112	body-print	(H) photograph.
སྐད་བསྐྱེད་	KE-GYUR 180,954	voice-alter	interpreter.
མིག་རྩལ་	TSHIK-DRU 2862,2558	word-grain	syllable.
ལྷ་དཀར་	DE-GA 3149,74	moon-white	moonlight.
བུ་སྟོད་	PU-NÖ 2380,2084	child-vessel	womb.
རྒྱ་མཐོང་	GYANG-SHE 832,3596	distance-glass	telescope.
ནམ་གླུ་	NAM-TRU 1995,656	sky-boat	aeroplane.

Adverbs.

དིང་རྩ་	DIN-DRA 1850, 1874	this-alike	likē that.
དི་རྩ་	TĪN-DRA 1736, 1874	that-alike	like that.
ཡིན་འགྲོ་	YIN-TRO 3270, 806	be-go	probably.
དྲོ་ཙ་	TOK-TSA 1396, 2742	a little-about	a little.
སྐྱེ་རྒྱུ་	KU-KYANG 198, 158	body (H) alone	alone.
སྤྱི་ལོ་	CHHI-LO 2276, 3534	after-year	next year.
ནམ་གུན་	NAM-GYÜN 1992, 864	when-always	continuously

Adjectives (RARELY).

ཁོ་སྟོང་	KHOK-TONG 370, 1484	belly-empty	hollow.
ག་ཚོད་	KA-TSHE 522	interrog:- measure	how many? how much?
ཀང་རྒྱུ་	KANG-KYO 140, 46	foot-crooked	lame.
ཁྲིམས་ལྟར་	THRIM-THÜN 432, 1626	law-agree	lawful.
ཡ་རབས་	YA-RAP 3221, 3376	up-lineage	respectable.
ཆོས་ལྷན་	CHÖ-DEN 1164	religion- possessed of	sacred.
གྲུབ་ལྗེ་	TRUP-SHI 652, 3092	corner-four	square.

C.

THE SAME SYLLABLE REPEATED.

ཀྲོག་ཀྲོག་	KYOK'-KYO	crooked-	crooked.
	46 46	crooked	
ཀྲོང་ཀྲོང་	KYONG-KYONG	hollow-hollow	hollow.
	48 48		
ཁག་ཁག་	KHA-GA	part-part	different.
	310 310		
སོ་སོ་	SO-SO	different-	different,
	3706 3706	different	asunder.
ཅུང་ཅུང་	CHHUNG-	small-small	small.
	CHHUNG		
	1148 1148		
ཉུང་ཉུང་	NYUNG-NYUNG	a little-a little	a little.
	1298 1298		
ཏན་ཏན་	TEN-TEN	certain-	certain.
	1380 1380	certain	
ཡང་ཡང་	YANG-YANG	again-again	sometimes.
	3234 3234		
ལེབ་ལེབ་	LEP'-LEP'	flat-flat	flat.
	3530 3530		
རིལ་རིལ་	RI-RI	round-round	round.
	3402 3402		
འབྲུང་འབྲུང་	BUR-BUR	protrude-	a swelling.
	2522 2522	protrude	
ཐུང་ཐུང་	THUNG-THUNG	short-short	short.
	1560 1560		
གྲུག་གྲུག་	KUK'-KUK'	bend-bend	bent.
	562 562		
ཆིམ་ཆིམ་	CHHEM-CHHEM	sparkle-	glittering.
	1156 1156	sparkle	
གློང་གློང་	GO-GO	round-round	round.
	905 905		
ས་ཚམས་ས་ཚམས་	TSHAM-TSHAM	sometimes-	sometimes.
	2912 2912	sometimes	

འཇམ་འཇམ་	CHHAM-CHHAM	walk-walk	a stroll.
	1192 1192		
ཞིབ་ཞིབ་	SHÍP-SHÍP	dust-dust	fine, minute.
	3038 3038		
རོང་རོང་	RONG-RONG	valley-valley	craggy.
	3450 3450		
བྲ་བྲ་	THRA-THRA	mixed colours-	variegated.
	414 414	mixed colours	
མྱང་མྱང་	HRANG-HRANG	single-single	alone.
	3870 3870		
ངར་ངར་	NGAR-NGAR	eager-eager	vigorous.
	970		
སོཔ་སོཔ་	SOP-SOP	soft-soft	soft.
	3720		
འཕུར་འཕུར་	PHUR-PHUR	groom-groom	grooming.
	2322		
སྐྱལ་སྐྱལ་	BUK-BUK	innermost-	hollow.
	2592	innermost	
མཇིན་མཇིན་	KHYEN-KHYEN	know-know	make a note of it.
	466		
ལྡོ་ལྡོ་	HLÖ-HLÖ	leisurely-	slowly.
	3906	leisurely	
རང་རང་	RANG-RANG	self-self	self.
	3368		
གཞིན་གཞིན་	SHÖN-SHÖN	young-young	young.
	3084		
ཚོད་ཚོད་	TSHÖ-TSHÖ	measure-	in the hope
	2894	measure	of.

D.

THE SAME IDEA STATED TWICE.

བ་ལྷོང་	BA-LONG	wave-wave	wave.
	40 2570		
བཏྲ་ཤིས་	TRA-SHI	lucky-good	fortunate.
	124 3578	luck	
བྱུ་ཀྱེན་	GYU-KYEN	cause-cause	reason.
	852 170		
བདེ་སྤྱིད་	DE-KYI	well being-	happiness.
	1818 226	happy	
ཡང་སྐྱར་	YANG-KYAR	again-again	again.
	3234 222		
རིན་གོང་	RIN-GONG	price-price	price.
	3394 596		
ཚུག་གཟེར་	SUK-SER	pain-pain	pain.
	3126 3174		
ལུགས་སྒྲིལ་	LUK-SÖ	custom-	custom.
	3512 3770	custom	
སྔོན་བྱ་	SIN-BU	worm-worm	worm.
	3746 2516		
གསལ་རྒྱངས་	SE-TANG	clear-clear	health.
	3798 1692		
ཨང་བྲངས་	ANG-TRANG	number-	numeral.
	3915 638	number	
དཀའ་སྤོང་	KA-JONG	trouble-	trouble.
	72	trouble	
ཕྱོབས་ཤུགས་	TOP-SHUK	power-	power.
	1492 3588	strength	
ལྷོ་སེམས་	LO-SEM	mind-mind	mind or
	2472 3680		thought.

E.

CLASH OF OPPOSITES, PRODUCING AN ABSTRACT IDEA.

ཀམ་ལྷོན་	KAM-LÖN 186 3460	dry-wet	degree of dampness.
མེ་ཆུང་	CHHE-CHHUNG 1150 1148	big-small	size.
མང་ལྗང་	MANG-NYUNG 2618 1298	much-little	quantity.
ཡག་ཉེས་	YAK'NYE 3230 1308	good-evil	quality.
བཟང་ངན་	SANG-NGEN 3178 966	good-evil	quality.
ཡང་ལྗིད་	YANG-JI 3238 1268	light-heavy	weight.
མ་ཤང་	TSHA-TRANG 2834 636	hot-cold	temperature, climate.
བསྐྱོད་ལྗོད་	SI-TRÖ 3828 1794	cool-warm	climate.
རིང་ཤང་	RING-THUNG 3390 1560	long-short	length, distance.
ལྗོད་ལྗིད་	BOM-THRA 2594 2306	thick-thin	thickness, bulk.
མཐོང་ལྗོད་	THO-MEN 1634 2684	high-low	height, elevation.
ལྗིད་ལྗོད་	KYI-DU 226 1930	happy-affliction	plight, state.
འཇམ་ཙུཕ་	JAM-TSUP 1232 2814	soft-coarse	texture, fineness (of flour).
ཕོ་མོ་	PHO-MO 2260 2660	male-female	sex.
ལྗིད་ལྗོད་	NGAM-CHHI 1016 2276	early-late	time of day.

F.

GOOD COMPANIONS

These words habitually occur in pairs, without the connective particle 'and'. In many cases they have a derived sense. Compare 'bread and butter' in the sense of (earning) one's livelihood, or 'ups and downs' in the sense of good fortune and bad—

རི་རྒྱུད་	RI-LUNG	mountain & plain; 3382 64 (hill and dale)
རྟ་རྩེལ་	TA-TRE	horse, mule; 1424 1792 (transport)
ར་ལུག་	RA-LUK	sheep and goats; 3350 3508 (flocks)
མར་ཡུར་	MA-CHU	butter and cheese; 2624 2292 (dairy produce)
ཉིན་མཚན་	NYIN-TSHEN	day and night; 1296 2910 (continuously)
ཕྱི་ནང་	CHHI-NANG	in and without; 2278 1984 (all over the place)
གནས་ས་	NAM-SA	sky and earth; 2028 3648 (a great disproportion)
ཕར་རྒྱུར་	PHA-TSHU	hither and thither; 2226 2876 (to one another)
གསེར་དངུལ་	SE-NGÜ	gold and silver; 3808 984 (precious minerals)
གཡས་གཡོན་	YE-YÖN	right and left; 3332 3348 (here and there)
ཡོད་མེད་	YÖ-ME	is, is not; (common 3298 2658 way of asking a question)
ཟ་འཕུང་	ŚAP-THUNG	food and drink; 3110 1654 (food)
སྐག་སྐུག་	NAK-NYUK	pen and ink 2070 2732
ཀྱང་ལག་	KANG-LAK	hand and foot; 140 3480 (limbs)

G.

JARGON WORDS

ཉ་ལེ་ཉ་ལེ་	HA-LE HO-LE	blurred.
འབའ་ལེ་འབོལ་ལེ་	BA-LE BO-LE	soft to sit on.
ཟང་ཟང་	ŚANG-ŚING	packed full; over-crowded.
ཀ་རེ་ཀོ་རེ་	KA-RE KO-RE	hesitation.
ཁྱ་རི་ཁྱོ་རི་	KHYA-RI KHYO-RI	uncertain; hovering.
ཉ་རི་ཉུ་རི་	HA-RI HURI	in haste.
རང་ངེ་རོ་ངེ་	RA-NGI RO-NGI	rough.
ཉ་བེ་ཉེབ་བེ་	NYA-BI NYO-BI	idle; lazy.
འདོད་ལ་མ་འདོད་	DÖ-LA MA-DÖ	unwilling to do.

H.

SENSE RESEMBLES SOUND

(Onomatopoeic)

ཁུ་ཡུ་	KHU-YU	COO COO 340.
ཏུ་ཏུ་ཀུ་ཀུ་	TÜ-TÜ KÜ-KÜ	dove.
ཕིང་ཀུ་མ་	PING-KYU-MA	kite 2118.
ངང་པ་	NGANG-PA	goose 964.
འུ་པ་	UK-PA	owl.
འང་གུ་	ANG-GU	pigeon 3190

I.

THE HONORIFIC LANGUAGE.

In Tibetan there are many thousands of pairs of alternative words and expressions, one of which is deemed to be more polite than the other. The practice is that I use very ordinary words and expressions when I speak of myself or of my property and concerns, or when I address a servant or peasant and discuss his property or concerns. But I use polite expressions when I refer to you or to what is yours or concerns you, or to a person of any position or to what is his or concerns him, or when I offer what is mine for your or his use.

The process is carried still further by the use of certain submissive words (compare the Persian 'bandeh arz mikunam' i. e. 'I submit' in place of 'I say') when I refer to myself, and of particularly choice words and phrases when I refer to a person of very high status.

This sounds complicated: but actually Tibetans succeed in being extremely polite with a minimum of effort. This is due to the fact that practically the whole of the differentiation between ordinary and polite diction is accomplished by the use of some 5 dozen syllables. In the following list such syllables as do not occur as complete words by themselves are expanded in the phonetic rendering into a complete word by the addition of a syllable (in most cases an infinitive termination) in italics. Examples of the occurrence of the honorific syllables in words of which they supply the honorific element will be found in the Word Book; e.g. under No. 198 in the Word Book there are more than two pages of words which are rendered honorific by the syllable ལྷ་ KU.

It will be noticed that in many cases a word, ལྷ་ in taking on the honorific syllable, sheds another syllable e.g. ལྷ་ལྷ་ LE-KA 3504, 16, work; ལྷ་ལྷ་ CHHA-LE 2274, 3504, work (H). It will also be noted that in many instances, such as CHHA-LE, the honorific syllable does not affect the meaning of the other syllable beyond making it honorific.

Honorific syllable.		Meaning.	Ordinary syllable.	
Tibetan.	Phonetic rendering & key number		Tibetan.	Phonetic rendering & key number
ལྗོངས་	KU 198	body	གུལ་གསལ་	śUK-po 3170
རྒྱུ་	U 2478	head	མགོ་	GO 750
ལྗེན་	CHEN 2188	eye	མིག་	MIK 2632
སྣན་	NYEN- <i>chho</i> 1352	ear	མཚོག་	am-CHHO 1183
ཤངས་	SHANG 3558	nose	སྤ་	NA 2066
ལྗེ་	SHĒ 3034	mouth	ཁ་	KHA 286
ལྗེགས་	JA 1264	tongue	མཚེ་	CHE 1092
མགུལ་	GÜL 748	neck	མེ་	KE 204
ལྗེས་	SHĀP 3028	foot	ཀང་	KANG- <i>pa</i> 140
ལྗེགས་	THU- <i>sem</i> 1558	mind	སེམས་	SEM 3680
དགོངས་	GONG- <i>pa</i> 724	thought	བསམ་	SAM- <i>pa</i> 3824
དགྱེས་	GYE- <i>po</i> 730	happy	ལྗིད་	KYI- <i>po</i> 226
སྣེས་	NYE- <i>po</i> 1338	delight	དགའ་	GA- <i>wa</i> 710
བསྣེལ་	NYE- <i>wa</i> 1377	to forget	འཇིག་	JE- <i>pa</i>
མཁྱེན་	KHYEN- <i>pa</i> 466	to know	ཤེས་	SHE- <i>pa</i> 3598

ཁྱེ་	KHYE 402	you	ཁྱོ་	KHYÖ 408
ཁོང་	KHONG 374	he	ཁོ་	KHO 408
ཡཔ་	YAP 3242	father	ཕ་	PHA 2212
ཡུ་མ་	YUM 3284	mother	མ་	MA 2610
ལྷ་ས་	SE 3738	son	ཤེ་	PU 2380
སམ་ཚེ་	TSHEN 2908	name	མིང་	MING 2634
བརྗེས་	DRE-po 740	old	གད་	GE-po 814
ཚེ་ལ་	TSO-po 2828	prompt	སྟོན་གས་	GYÖK-po 754
མཐ་	CHHA'P 1124	water	ཆེ་	CHHU 1146
ལྷུ་གས་	SHU-me 3034	fire	མེ་	ME 2654
ན་	NA(M)-sa 1978	clothes	རྒྱ་	TUK-lo 1718
ཤེ་བས་	PHE'P-pa 2258	to come	ཡོང་	YONG-wa 3296
		to go	འགྲོ་	DRO-wa 806
གཞིངས་	SHANG-wa 3104	to arise	ལང་	LANG-wa
བཞུགས་	SHU-pa 3100	to sit	ལྡོ་	DÖ-pa 1948
ཤུ་མ་	SHUM-pa 3592	to weep	ཤུ་	NGU-wa 976

གསུང་	SUNG- <i>wa</i>	to speak	ལབ་	LAP- <i>pa</i>
	3800			3498
བཞིན་	SHÉ- <i>pa</i>	to eat	ཟ་	SA- <i>wa</i>
	3106			311
ཚིགས་	CHHIP- <i>pa</i>	to ride	བཞིན་	SHÖN- <i>pa</i>
	1142			3108
བལྟམས་	TAM- <i>pa</i>	to be born	ལྱུས་	KYE- <i>wa</i>
	1500			2354
ཁྲོང་	THRUNG- <i>wa</i>	to be born	ལྱུས་	KYE- <i>wa</i>
	1500			2354
བརྒྱུད་ས་	TRONG- <i>wa</i>	to kill	བསད་	SE- <i>pa</i>
	134			3822
ལྱོད་ས་	TRONG- <i>wa</i>	to die	ལྱི་	SHI- <i>wa</i>
	678			3570
ལྷུང་	NYUNG- <i>wa</i>	to be ill	ན་	NA- <i>wa</i>
	1364			1970
ལྷུ་མ་	KYEM- <i>pa</i>	to be thirsty	མྱོ་མ་	KOM- <i>pa</i>
	244			208
མེ་ཉལ་	ku-NYE- <i>wa</i>	to be tired	གང་	THANG- <i>chhe-pa</i>
	1336			1528
གཟིམ་	śIM- <i>pa</i>	to sleep	ཉལ་བ་	NYE- <i>wa</i>
	3168			1290
མཇེལ་	JE- <i>wa</i>	to meet	ཤྲག་	THUK- <i>pa</i>
	1216			1554
མཚན་	DZE- <i>pa</i>	to do	ལྱོད་	CHE- <i>pa</i>
	2942			2436
ལྱོན་	KYÖM- <i>pa</i>	to put	ལྱུབ་	GYAP- <i>pa</i>
	257			838
བསྐྱམ་	NAM- <i>pa</i>	to take	འཁྱེད་	KHYER- <i>wa</i>
	2088			498
གཟིགས་	śi- <i>pa</i>	to see	མཁྱེད་	THONG- <i>wa</i>
	3166			1636
གནང་	NANG- <i>wa</i>	to give	མཚན་	TRE- <i>pa</i>
	2246			2210

• SUBMISSIVELY POLITE WORDS.

ཕུ་ལ་	PHÜ- <i>wa</i>	to give	ཐོ་ཕུ་	TRE- <i>pa</i>
	3042			2210
ཐུ་	SHÜ- <i>wa</i>	to submit		
	3816	to request		
གསོལ་	SÖ- <i>wa</i>	to request		
	3816			
མཚོན་	CHHÖ- <i>pa</i>	to offer		
	1186			

The following words also help to convey an honorific sense.

བཀའ་	KA	an order
	104	
དབང་	WANG	authority
	2476	
རོ་	RO	help
	3348	
ལྷན་པ་	NAM	(plural)
	2062	

NUMERALS ETC.

(For Cardinal Numbers see pages B 14 to 19)

ORDINALS.

first	དང་པོ་	TANG-PO	168 2124
second	གཉིས་པ་	NYI-PA	2094
third	གསུམ་པ་	SUM-PA	

and so on, adding པ་ PA to the cardinal number.

FRACTIONS.

$\frac{1}{2}$	ཕྱེད་ཀ་	CHHE-KA	half; one half
$1\frac{1}{2}$	ཕྱེད་དང་གཉིས་	CHHE-TANG-NYI	one and a half (with a half, two)
$2\frac{1}{2}$	ཕྱེད་དང་གསུམ་	CHHE-TANG-SUM	two and a half (with a half, three)
$\frac{1}{3}$	གསུམ་ཅ་	SUM-CHHA	a third; one third
$\frac{2}{3}$	གསུམ་ཅ་གཉིས་	SUM-CHHA-NYI	two thirds.
$\frac{1}{4}$	བཞི་ཅ་	SHI-CHHA	a quarter; one fourth.
$\frac{3}{4}$	བཞི་ཅ་གསུམ་	SHI-CHHA-SUM	three quarters.

EMPHASIS. The termination ཀ་ KA 16 may be joined for emphasis to numbers up to 10 e.g. གསུམ་ཀ་ SUM-KA "all three".

"Two each" མི་རེ་རེ་ལ་གཉིས་སྒྲོད་ MI RE-RE-LA NYI NYI TRÖ
give two to each man.

"Two at a time". གཉིས་གཉིས་བྱས་ནས་ NYI NYI CHE-NE.

In counting most weights and measures and some divisions of money, གང་ 532 KANG, full, is used instead of གཅིག་ CHIK, and དོ་ཏོ་, a couple, instead of གཉིས་ NYI.

ཐེངས་གཅིག་	THENG-CHIK	1758	once.
	or		
ཚར་གཅིག་	TSHAR-CHIK	2858	once.
ཐེངས་ལྔ་	THENG-NGA		five times.
ཚར་ལྔ་	TSHAR-NGA		five times.

In '3 or 4', '5 or 6 times', the word 'or' is not mentioned in Tibetan.

When numbers are used the plural termination ཚེ་ TSHO, being unnecessary, is not attached to the Noun.

DAY OF MONTH.

ཚེས་པ་གཅིག་	TSHE-PA CHIK	2886	the first of the month.
ཚེས་པ་བདུན་	TSHE-PA DÜN		the 7th of the month.
ཉེར་གཉིས་	NYER-NYI		the 22nd of the month.
གནས་གང་	NANG-GANG		the last day of the month.

i.e. Cardinal numbers are used, and in 21 to 29 NYER is substituted for the connective particle ཅུ་ TSA.

NUMBER OF MONTH.

- ལྷོ་བ་དང་པོ་ DAWA TANG-PO the first month.
 The new year begins round about 15th February, according to the moon.
- ལྷོ་བ་གཉིས་པ་ DAWA NYI-PA the 2nd month—
 March-April.
- ལྷོ་བ་བཅུ་པ་ DAWA CHU-PA the 10th month—
 November-December.

The months being lunar, the Calendar is adjusted by inserting an extra month, ལྷོ་ཤོ་ DAP-SHÖ (“lower” month), every third year.

Years. Reckoned in 60 year cycles.

Five Elements.

ཤིང་	SHING	wood.	1
མེ་	ME	fire.	2
ས་	SA	earth.	3
རྩལ་ས་	CHA	iron.	4
ཆུ་	CHHU	water.	5

The same element is used for two years in succession.

Twelve Animals.

ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	CHI-WA	mouse.	1
	ལྷོ་བ་	LANG	bull.	2
ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	TA	tiger.	3
	ལྷོ་བ་	YÖ	hare.	4
ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	DRUK	dragon.	5
	ལྷོ་བ་	DRÜ	snake.	6
ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	TA	horse.	7
	ལྷོ་བ་	LUK	sheep.	8
ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	TRE	monkey	9
	ལྷོ་བ་	CHA	bird.	10
ལྷོ་བ་	ལྷོ་བ་	KHYI	dog.	11
	ལྷོ་བ་	PHAK	pig.	12

1800	1860	1920	CHA TRE	ཕྱགས་ལྷོ་	
1801	1861	1921	CHA CHA		ཕྱགས་བྱ་
1802	1862	1922	CHHU KHYI	ཅེ་ཁྱི་	
1803	1863	1923	CHHU PHAK		ཅེ་ཕག་
1804	1864	1924	SHING CHI	ཤིང་ཉི་	
1805	1865	1925	SHING LANG		ཤིང་ལྷང་
1806	1866	1926	ME TAK	མེ་ཏྲཀ་	
1807	1867	1927	ME YÖ		མེ་ཡོས་
1808	1868	1928	SA DRUK	ས་འབྲུག་	
1809	1869	1929	SA DRÜ		ས་ལྷུལ་
1810	1870	1930	CHA TA	ཕྱགས་ཏ་	
1811	1871	1931	CHA LUK		ཕྱགས་ལུག་
1812	1872	1932	CHHU TRE	ཅེ་ལྷོ་	
1813	1873	1933	CHHU CHA		ཅེ་བྱ་
1814	1874	1934	SHING KYI	ཤིང་ཁྱི་	
1815	1875	1935	SHING PHAK		ཤིང་ཕག་
1816	1876	1936	ME CHI	མེ་ཉི་	
1817	1877	1937	ME LANG		མེ་ལྷང་
1818	1878	1938	SA TAK	ས་ཏྲཀ་	
1819	1879	1939	SA YÖ		ས་ཡོས་
1820	1880	1940	CHA DRUK	ཕྱགས་འབྲུག་	
1821	1881	1941	CHA DRÜ		ཕྱགས་ལྷུལ་
1822	1882	1942	CHHU TA	ཅེ་ཏ་	
1823	1883	1943	CHHU LUK		ཅེ་ལུག་
1824	1884	1944	SHING TRE	ཤིང་ལྷོ་	
1825	1885	1945	SHING CHA		ཤིང་བྱ་
1826	1886	1946	ME KHYI	མེ་ཁྱི་	
1827	1887	1947	ME PHAK		མེ་ཕག་
1828	1888	1948	SA CHI	ས་ཉི་	
1829	1889	1949	SA LANG		ས་ལྷང་

1830	1890	1950	CHA TAK	ཇུགས་ཕྱག་	
1831	1891	1951	CHA YÖ		ཇུག་ཡོས་
1832	1892	1952	CHHU DRUK	ཇུ་རྒྱུག་	
1833	1893	1953	CHHU DRÜ		ཇུ་རྒྱུམ་
1834	1894	1954	SHING TA	ཤིང་ཏ་	
1835	1895	1955	SHING LUK		ཤིང་ལུག་
1836	1896	1956	ME TRE	མེ་རྩེ་	
1837	1897	1957	ME CHA		མེ་ཕུ་
1838	1898	1958	SA KHYI	ས་ཀྱི་	
1839	1899	1959	SA PHAK		ས་ཕག་
1840	1900	1960	CHA CHI	ཇུགས་ཉི་	
1841	1901	1961	CHA LANG		ཇུགས་ལྷང་
1842	1902	1962	CHHU TAK	ཇུ་ཕྱག་	
1843	1903	1963	CHHU YÖ		ཇུ་ཡོས་
1844	1904	1964	SHING DRUK	ཤིང་རྒྱུག་	
1845	1905	1965	SHING DRÜ		ཤིང་རྒྱུམ་
1846	1906	1966	ME TA	མེ་ཏ་	
1847	1907	1967	ME LUK		མེ་ལུག་
1848	1908	1968	SA TRE	ས་རྩེ་	
1849	1909	1969	SA CHA		ས་ཕུ་
1850	1910	1970	CHA KHYI	ཇུགས་ཀྱི་	
1851	1911	1971	CHA PHAK		ཇུགས་ཕག་
1852	1912	1972	CHHU CHI	ཇུ་ཉི་	
1853	1913	1973	CHHU LANG		ཇུ་ལྷང་
1854	1914	1974	SHING TAK	ཤིང་ཕྱག་	
1855	1915	1975	SHING YÖ		ཤིང་ཡོས་
1856	1916	1976	ME DRUK	མེ་རྒྱུག་	
1857	1917	1977	ME DRÜ		མེ་རྒྱུམ་
1858	1918	1978	SA TA	ས་ཏ་	
1859	1919	1979	SA LUK		ས་ལུག་

THE USE OF COMMON VERBS.

In ordinary conversation Tibetans do not make use of a great many verbs. The book of Tibetan Verb Roots deals with 229 verbs, but many of them are not in common use. Tibetans prefer instead to work a few verbs very hard. One may compare the English preference for “to do good to” rather than “to benefit”, “to take part in” rather than “to participate in”; and “to lift up” rather than “to elevate”.

Many hundreds of composite verbs, i. e. a verb preceded by another word closely connected with it in sense, are formed by the use of the following common verbs.

Ordinary.		Honorific.	
བྱེད་པ་	CHE-PA 2436	To do	གནང་བ་ NANG-WA 2022
བྱུབ་པ་	GYAP-PA 838	To put	སྒྲུབ་པ་ KYÖM-PA 257
བཏང་བ་	TANG-WA 1418	To send	བཏང་བ་གནང་བ་ TONG-NGA NANG-WA 1412 2022
ཟ་བ་	SA-WA 3110	To eat	བཞིས་པ་ SHE-PA 3106
ཡོང་བ་	YONG-WA 3296	To come	ཡེབས་པ་ PHEP-PA 2258
འགྲོ་བ་	DRO-WA 806	To go	
		To offer	ཕུལ་བ་ PHÜ-WA
		To request	ཞུ་བ་ SHÜ-WA

བྱེད་པ་	CHE-PA	To do
	2436	
གནང་བ་	NANG-WA	Honorific
	2022	

In the examples which follow, CHE-PA and NANG-WA are omitted from the Tibetan text, and are represented in the phonetic rendering by c: and n:.

དབང་	WANG c: n:	to govern.
	2476	
ཚོས་	CHHÖ c: n:	to be pious.
	1164	
ཨ་ནི་	A-NI c:	to be a nun.
རྩེ་བཅུན་	JE-TSÜN n:	to be a nun (or monk)
	1257	
རྐང་ཅ་	KE-CHHA c:	to converse, <i>talk</i> .
	180	
དེན་འབྲུལ་	TEM-DRE c:	to wish good luck
	1434	
ཅག་ག་	CHA-GA c:	to take care.
	1034	
ཐུགས་ཅག་	THU-CHA n:	to take care.
	1158	
རོགས་	RO c:	to assist, aid, <i>help</i> .
	3448	
མགོ་འདྲེན་	GÖN-DREN n:	to assist, aid, <i>help</i> .
	750	
བརྩོན་འགྲུས་	TSÖN-DRÜ c: n:	to endeavour, strive, attempt, <i>try</i> .
	2830	
མཐུན་པོ་	THÜN-PO c:	to agree.
	1626	
ཕྱོགས་པོ་	TRÖK-PO c:	to make friends with.
	674	
ཕྱོགས་ཅ་	DRIK-CHHA c:	to arrange, put in order, negotiate.
	920	

ལྷོག་ཀ་	DRIG-GA n:	to arrange, put in order, negotiate.
གྲོས་	TRÖ c: 684	to advise, deliberate, discuss.
བཀའ་གྲོས་	KA-TRÖ n: 104	to advise, deliberate, discuss.
རེ་བ་	RE-WA c: 3430	to hope, expect.
བྱུགས་རེ་	THU-RI n: 1558	to be in hope of.
སྐྱོགས་པོ་	GYÖK-PO c: 754	to hasten, be in a hurry.
ཚུལ་པོ་	TSÖ-PO n: 2828	to hasten, be in a hurry.
དབྱ་	DRA c: n: 732	to detest, hate a person, loathe.
བྱས་ས་པོ་	CHAM-PO c: n: 2414	to love, be fond of, be in love with.
ཞིང་ལས་	SHING-LE c: n:	to cultivate.
ཁས་བྱུགས་	KHE-KHYA c: 332	to guarantee, be (or stand) surety for, underwrite, 'back' a cheque.
སེམས་འབྲེལ་	SEM-THRE c: 3680	to be anxious, be worried, fret, worry, 'be in a flat spin'.
དམའ་འབེབ་	MA-BEB c: n: 2686	to despise, look down on, condemn, think little of, not think much of.
གྲུ་པ་	TRA-PA c: 632	to become a monk (and so of any profession), 'take' (holy orders).

ལྷ་ངན་	NYA-NGEN c:	to mourn.
	2672	
ལྷ་གས་ངན་	THU-NGEN n:	to mourn.
དམག་རྒྱོད་	MA-JONG c: n:	to drill (troops).
	2860	
རི་རི་	RI-RI c:	to wag (tail).
	3402	

ལྷོབ་པ་ GYAP-PA To put,
838

The normal honorific equivalent of GYAP-PA is ལྷོབ་པ་ KYÖM-PA 257. When KYÖM-PA is used, the preceding word takes its honorific form if it has one e. g.

མདའ་	DA	becomes	ལྷག་མདའ་	CHHAN-DA
	1826			2274
གུར་	KUR	becomes	དབུ་གུར་	UKUR
	570			2478
མདའ་	DA g:			to shoot an arrow.
	1826			
མི་མདའ་	MEN-DA g:			to fire a gun.
	2654			
གུར་	KUR g:			to pitch a tent.
	570			
ལ་	LA g:			to cross a pass.
	3466			
ཕོགས་	PHO g:			to issue pay.
	2270			
ཏེ་ག་	TE-GA g:			to saddle a horse.
	1424			
ག་	GO g:			to shut a door.
	898			
གོང་ཇ་གས་	GÖN-CHA g:			to bolt a door.
	1080			

ཁང་པ་	KHANG-PA g:	to build a house.
	312	
གད་	KÉ g:	to sweep.
	536	
ཚིས་	TSI g:	to calculate,
	2812	do accounts.
ཚོང་	TSHONG g:	to trade.
	2892	
དམག་	MA g:	to fight.
	2680	
འཚོམ་བུ་	TSHEM-BU g:	to sew.
	2930	
གོམ་པ་	KOM-PA g:	to trot.
	602	
བསྐོར་ར་	KOR-RA g:	to turn round.
	276	
ལན་	LEN g:	to answer.
	3494	
གྱུབ་འདྲི་	GYAM-DRE g:	to quarrel.
	838	
ཁ་མཚུ་	KHAM-CHHU g:	to sue.
	286	
ཞུས་རོ་	SHÁP-RO g:	to dance.
	3028	
མིག་བཞུམ་	MIK-TSUM g:	to blink.
	2632	
བགོ་བཤའ་	GOP-SHA g:	to divide.
	736	
འཇུག་པ་	THRUK-PA g:	to quarrel.
	514	
ཚུགས་གཟེར་	CHAK-SE g:	to nail.
	1080	
ཚུགས་ཅ་	DRIK-CHHA g:	to arrange.
	920	

ཡོལ་བ་	YÖ-LA g:	to draw (close) a curtain.
འབྲེམ་	DRÖ g:	to amble.
ལྟིང་ཚོག་	NYI-TSO g:	to doze.
ལླུང་བ་	NGU-PA g:	to snore.
ཏལ་ལློང་	HAP-CHI g:	to sneeze.
སི་	SI g:	to whistle.
ཨ་ཕྱོང་	A-TONG g:	to yawn.
འབྲུག་རྒྱན་	DRUK-KE g:	to thunder.
ཕུ་	PHU g:	to blow.
པོང་རྒྱན་	PONG-KE g:	to bray.
ཅ་རྒྱན་	CHA-KE g:	to crow.
ལོ་	LO g:	to cough.
ཏུབ་	RUP g:	to attack.
གཡས་གཡུག་	YE-YU g:	to beckon.
ཚོང་བ་	TSÖ-PA g:	to argue.
ཚིག་ཐོ་	TSIK-THO g:	to bribe.
བརྗེས་པོ་	JE-PO g:	to exchange.

གངས་	KANG g:	to snow.
	534	
ཆར་པ་ཞིང་རྒྱགས་	CHHAR-PA	to rain hard.
	SHE-TRA g: 1132	
སྐྱག་	BA g:	to play draughts.
	2580	
ཚིགས་བྱ་	TSHIK-PU g:	to stumble.
	2866	
ཕྱི་ལོག་	CHHI-LO g:	to retreat, return.
	2278	
ཨ་ལོག་	A-LO g:	to overturn, upset.
	3914	
གངས་ཀ་	TRANG-KA g:	to count.
	638,16	
སདྱད་པ་	DÜ-PA g:	to knot.
	1830	
ཕྱོགས་པོ་	TROK-PO g:	to make friends.
	674	
ཡུར་བ་	YUR-WA g:	to weed.
	3286	
ཐྱིགས་པ་	THIK-PA g:	to drip.
	1550	
འོད་	Ö g:	to glisten, gleam,
	3210	shine.

TANG-WA
1418

བདང་བ་

To send.

The honorific of TANG-WA is བཞེང་བ་བཞནང་བ་ TONG-NGA-NANG-WA 1412 2022.

དབུགས་	U t: 2480	to breathe.
དབུགས་རིང་	U-RING t: 2480 3390	to sigh.
གཤེགས་ཤེགས་	SHE-SHE t: 3626	to rebuke.
ཡིག་ལན་	YIK'LEN t: 3266	to reply (by letter).
ཉེས་པ་	NYE-PA t: 1308	to fine.
སྐྱོད་ར་	ME-RA t: 2722	to abuse.
བསམ་ལྗོངས་	SAM-LO t: 3824	to consider.
སེམས་གསོ་	SEM-SO t: 3680	to console.
མགོ་བརྗེད་	GO-KOR t: 750	to cheat, deceive.
ཅོ་བ་	TSHA'P t: 2854	to delegate.
གོང་	GO-NGA t: 900	to lay eggs.
ལྱུ་མདའ་	KYAM-DA t: 214 1826	to dawn.
སེར་ར་	SE-RA t: 3684	to hail (storm).
ཆར་པ་	CHHAR-PA t: 1132	to rain.

SHE-PA
3106

བཞིས་པ་

To eat (H).

ན་བཟེར་	NAM-SÁ S: 1978	to wear.
ཐུགས་བསམ་	THU-SAM S: 1558	to consider, imagine.
ཡུགས་	GYUK S: 850	to be an examinee.
ལྷེ་	GYU S: 850	to take a bribe.
ས་ནམ་མ་	NA-MA S: 2040	to marry (take a wife).
ཀུ་པ་	KU-PA S: 198	to marry (take a wife).
སླེ་	SI-LU S: 3558	to whistle a tune.

YONG-WA
3296

ཡོང་བ་

To come.

ལོག་	LOK y: 3538	to return.
འཁྲིར་	KHE y: 498	to bring (carry).
འཁྲིད་	THRI y: 510	to bring (lead).
འཇུག་	DZÜ y: 2966	to enter.
ཏེ་	TE y: 1738	to pursue.
འཇུག་	KUR y: 270	to send.

PHEP-PA རྟེན་པ་ To come or go (H).
2258

This verb is the honorific equivalent of
YONG-WA, to come, and of DRO-WA, to go.

ལོག་	LOK ¹ p: 3538	to return.
སུམ་དུ་	NYAM-TU p: 1330 1712	to accompany.
འབྲས་ལ་	DRAM-LA p: 790 3468	to approach.
ཚུར་ནས་	SUR-NE p: 3128 1998	to avoid.
ལྷགས་ལ་	SHU-LA p: 3076 3468	to follow.
ཕྱི་ལོག་	CHHI-LO p: 2278 3540	to return.
སློན་ལ་	NGEN-LA p: 1024 3468	to precede.
ཞུགས་གང་ལ་	SHAP-THANG-LA 3028 1524 p:	to go on foot.
འཇམ་འཇམ་	CHHAM-CHHAM- 1192 LA p:	to go for a walk.
གནས་བསྐྱོར་ལ་	NE-KOR-LA p: 2032 276	to go on pilgrimage.

SA-WA
3110

ཟ་བ་

To eat.

ཚིག་པ་

TSHIK-PA s:
2864

to be cross.

བྲེ་ཚོམ་

THE-TSHOM s:
2864

to be in suspense.

ཁོང་བྲོ་

KHONG-TRO s:
446

to be angry.

དོགས་པ་

TOK-PA s:
1752

to be in doubt.

PHÜ-WA
2256

ཕུལ་བ་

To offer.

ཞུ་བ་

SHU-WA p:
3042

to request.

སཚོད་པ་

CHHÖ-PA p:
1164 2094

to sacrifice.

ལྷགས་ལན་

JA-LEN p:
1264 8494

to announce, reply.

སཇལ་དར་

JE-TAR p:
1216 1702

to offer a scarf.

ཞལ་ལག་

SHE-LA p:
3034 3480

to serve food.

ཕུག་དྲགས་

CHHA-TA p:
1428 2274

to give a present.

SĦUWA
3042

ལུ་བ་

To request.

ལབས་ཕྱི་

SĦAP'-CHHI S:
3028

to serve.

བཀའ་མོལ་

KA-MÖN S:
104 2668

to ask advice.

བཀའ་འདྲི་

KAN-DRI S:
104 1876

to ask a question.

སྙེན་ལུ་

NYEN-SĦU S:
1352 3042

to apply.

སྐྱབས་འདུག་

KYAM-JUK' S:
220 1248

to ask a favour.

མགོ་འདྲིན་

GON-DREN S:
750 1884

to ask for help.

གཡར་འབུལ་

YAM-BÜ S:
3330 2524

to ask for a loan.

བཀའ་གསལ་

KA-SE S:
104 3798.

to request a reply.

ཕེབས་སྐྱེལ་

PHEP'-KYE S:
2258 246

to bid good-bye.

ཕེབས་བསྐྱེལ་

PHEP'-SU S:
2258 3830

to welcome.

སྐྱེལ་བཅར་

KU-CHA S:
198 1060

to approach.

གདན་འདྲིན་

DEN-DREN S:
1800 1884

to invite.

ལཱལ་ལུ་

JE-SĦU S:
1216 3042

to pay respects.

གཞུང་ལབས་

SĦUNG-SĦAP' S:
3078 3028

to serve the Govt.